

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Octombrie 2022 (Anul XIV) Nr. 164 (10/2022)

BOEM@

Octombrie 2022 (Anul XIV) Nr. 10 (164) - 46 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

10 / 2022

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Tănase Dănilă, A.G. Secară,
Mihaela Avram, Grigore Grigore, Dan Ion Sanda,
Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca
Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Laura
Ilinca (Franța), Florin Logreșteanu (Craiova),
Ligia Popa (Cluj-Napoca), Melania Cuc (Bistrița),
Carmen Racoviță (București)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Denisa Lepădatu (p.3), Arsenie Augustin (p.5),
Mihai Merticar (p.14), Maria Anastasiu (p.28), Ottilia
Ardeleanu (p.29), Ionuț Pande (p.36), Adriana Apostol
(p.36), Viorel Dodan (p.39), Maria Filipoiu (p.43)

Proză: Paul Sânpetru: Refracție în fugă / Așchia / Recital
de clipe lacustre (p.6), Florin Logreșteanu: Celebritatea nu
se obține fără riscuri (p.11), Marian Drumur: Meandre
aproape impresioniste (p.15), Marin Năstase: Tunarii (1)
(p.18), Mioara Păguțe: Poveste de septembrie (p.37),
Petre Rău: Tatăl vinului meu (p.37), Eugen Oniscu: Inima
străinului (11) (p.41), Mihaela Băbușanu: Ana și Mihai
(p.44), Bogdana Baci: Crediță și iubire (p.44)

Cronică de carte: Tase Dănilă: Vremuri în flăcări de Ion
Croitoru (p.26)

Eseu: Ligia Popa: Croaziera pe Brenta și lumina din
picturile lui Tiepolo (p.34)

Note de lectură: Leon-Iosif Grapini: Spiritul locului –
oglină a plaiurilor bistrițene și nășăudene (p.15), Lucia
Pătrașcu: George Coandă - Gara mare cu castan (p.30),
Ottilia Ardeleanu: Poezia magmatică (p.32)

Note de călătorie: Ștefan Andronache: La Clos Lucé, pe
urmele lui Leonardo da Vinci (p.7)

Interviu: Cristian Lucian Mladin: Interviu cu actrița Oltea
Blaga (p.21)

Haiku: Dumitru Băluță: Autumnale (p.27)

Eveniment: Nina Alina Popa: Mircea Cojocaru, 50 de ani
de creație în cele 67 de toamne adunate (p.24)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.45)

Grafică:

Coperta I: Mircea Cojocaru – Izgonirea din rai

Coperta IV: Carmen Racovitză – Acrilica

Interior: Grafică de Elena Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Denisa LEPĂDATU**Zgomot**

trenurile așteaptă
 în spatele perdelelor
 de oameni
 niciun orar valabil
 pasagerii coboară și urcă
 fără GPS
 controlorii adună amprente sufletești
 și le îndeasă în gențile
 devenite neîncăpătoare
 în ultima vreme
 stațiile irosesc timpul ce fierbe
 în ulcele cu sare
 totul se schimbă
 doar zgomotele rămân atârinate
 pe pereții arterelor
 cine le va găsi rostul
 vreodată

Umbra

Umbra mea se cațără
 pe câte un nor
 în fiecare dimineață mă privește
 sfidător
 de acolo
 sunt zile în care se preface
 că nu mă cunoaște
 clătinându-și în aer piciorușele
 zâmbește șăgalnic tuturor trecătorilor

Umbra mea se comportă de parcă
 nu ar face parte din mine
 dar ce mă miră mai mult e că
 are areori
 îi simt lipsa
 ca și cum m-am născut fără ea

Cred că într-o zi
 ne vom lua rămas bun
 una de la cealaltă
 până când fiecare dintre noi
 fi-va una cu singurătatea

Suflet românesc

ne naștem într-un univers de cuvinte
 neînțelese la început
 gângurind printre suflete
 transparente
 mamele șlefuiesc sinonime
 încercând să astâmpere
 curiozitatea noastră
 prinsă între jucăriile de pluș
 și brațele tivite cu dragoste
 maternă

nesiguri căutăm sensuri noi
 lumii
 băjbăim printre sunetele
 limbii române
 până când totul începe să
 aibă o formă
 atât de perfectă
 încât orice abatere ne pune
 pe gânduri

creștem păstrând file din viețile
 bătrânilor noștri
 mândrii că aparținem lor
 cei ce ne-au lăsat moștenire
 o țară și-o limbă care-și
 revarsă gingășia
 în coridoarele sufletului
 nostru tricolor

Sunt lacrimă

ai vrut să m-ascunzi
 între două zbateri de pleoapă
 genele se lipeau cuminiți de trupul meu
 mai transparent decât orice
 surâs ivit nefiresc de devreme
 mă strecuram în interiorul
 irisului tău parfumat
 refuzând să fiu lacrimă
 înmuguream în fiecare primăvară
 până-ntr-o zi când mi-am descoperit
 gândurile într-o prefață
 am început să mă joc
 adunând în palme cuvintele
 rostogolindu-ne împreună până se făcea
 dimineață
 îmi plăcea să fotografiez pescărușii
 desprinși din călimara sufletului tău
 mai alb decât orice culoare

(continuare în pag. 4)

Să ai curaj

separ cu două degete
cerul așezat comod
pe umărul lui Dumnezeu
cam înfrigurat de la ultima eclipsă solară
strâng priviri răsturnate cu capul în jos
fără să-mi pese că-mi invadează
până și ultima celulă din corp
așa aflu că
îngerii descompun orice hohot de plâns
în factor comun
lasă-ți capul pe spate
omule
și-ndrăznește să te legeni ca arborii
inversând anotimpurile
ca-ntr-o joacă de copil

Soarele-mi prieten

soarele a-ncetat să ne-arate
ora exactă
așezându-și pe degetul mare
nepăsarea aurorii boreale
mi-a cerut să facem
un selfie
sprijiniți de zidul ancorat
de cea mai scurtă zi a anului

cercetându-mi fiecare
mișcare de pleoape
observam cum însemna pe solfegiu
ritmul și rima anotimpurilor
mai încrucișate decât privirile
oamenilor
pe lângă care treceam
nepăsătoare

ascultând simfoniile inocente
tăiam cu o linie verticală
ruginiul care împărțea
toamna
în etape inegale
până când
măsurându-ne tălpile
am făcut schimb de inimi
pentru douăzeci și patru de ore

Să visăm

hai să descoasem razele soarelui
una câte una
să ne oprim abia când
îi vom atinge pielea umedă

din porii căreia atârna figuri geometrice
de lumină
incandescentă

trupul să ni-l înfășurăm
cu nopți reci de februarie
acoperindu-ne gleznele
cu câte un an bisect
și-n păr să ne prindem
înfrigurate baloane de săpun

să stăm așa
până la prima eclipsă de soare
când poemele vor ieși la paradă

Dor de bunica

lasă-mă să-ți șterg ridurile
bunico
e-atâta timp de când nu m-ai mângâiat

prin vis am zărit cum
zilele-și căutau pe dinăuntru
ultimele clipe în care te-am avut
hotărâte
să mi le dăruiască de
crăciun

știi că anul acesta voi așeza în brad
îmbrățișările tale?

Pasageri prin viață

suntem pasageri prin viețile prietenilor
urcăm liniștiți
așezându-ne pe scaunele încălzite
de alții
întâmplările coboară în stații bine definite
încercând să atingă perfecțiunea
vocea răgușită a sorții
zdruncină certitudinea înțeleștată
de brațele inimilor inocente
în zadar încercăm să înlocuim
zăpada ascunsă în jobenul
meteorologilor
vulturi celebri ne-ndeamnă să bem
dintr-o frază ținută la rece
până când răsăritul va purta numele lor

Arsenie AUGUSTIN

Prin geamul acesta firav despărțitor
 Al nopții de tăcerea lunii
 Se văd tristeți
 Ce zăngăne apoi surâd abrupt,
 Așteaptă să răscumpere speranțe
 Uitate într-un raft la cafenea.
 Ating dincolo straturi, cuvinte, păsări
 Tot alergând de la un cer la altul,
 Lăsând în urma lor doar dăre de
 Nisip și vise.
 E cald. Apropii urechea de pământ,
 Aud și scriu ecouri ce-și fac drum
 Spre cicatricile crestăte.
 Îmi cos de umeri zborul unui înger mut
 Pe care îl hrănesc cu taine
 Și vreau să merg cu el în infinit.

Îngheață noaptea aerul din templu,
 La masa implorării-s umbre vechi
 Rămase-n urma
 Orelor fosile încrețite-n fum.
 Când dimineața curg de-a curmezișul stropi
 Din vise schiopătând fiori
 Revine iar lumina caldă dinspre est
 Tot efemeră, ca un ciob de nor.
 E-o taină, apă vie risipită
 Pe marginea clepsidrei amuțind.
 Jos, printre pietrele ruinelor de rând,
 Dorm cuiele, șuvoiul alb și negru:
 Ecoul unor Patimi ce-au uitat
 Să strige.

Sunt unghere în care stau ghemuiți
 Doar orbii fiindcă din ele
 Țâșnește întunericul asemenea
 Tainelor ce străbat obraznic
 Caverne de tăceri.
 Din ele își Țes lumina pentru
 A vedea de aproape brațele rănilor.
 Înnoadă sfere amare,
 Își rostogolesc umbrele de la un capăt
 La altul al zidului

Ca apoi să adoarmă în liniștea rectangulară
 De pe câmpul cu așchii.
 Cine îndrăznește să-i scoale
 Cu îmbrățișarea soldatului ucis
 Pentru un pumn de amurg?

Ai pe umăr un înger fraged cu zborul
 Rupt la colțuri,
 Sorbi aerul dimineții cu un du-te vino
 Fără respirul ce-ți acoperă
 De obicei sângele iar
 La-ntretăierea zâmbetului cu ploaia
 Se nasc taine ascunse.
 Cataplasma pusă pe rana din vis
 Va putrezi asemenea florilor roșii uitate
 La capătul străzii.
 Treci pe malul celălalt unde soarele-i negru
 Și totul se revarsă
 Ca un adio spus în loc de-adiere.
 Aici e aerul sacru,
 Sub crăpăturile pielii mijesc calde
 Noi aripi îmbrățișând moartea
 Cu goliciunea ei strălucitoare.

În spatele tăcerii stă frumusețea
 Cu tulpină firavă,
 Cu tremur de aripi peste
 Scrâșnetul umbrelor moarte.
 Prin crăpăturile serii - o ultimă
 Pătură de lumină aruncată
 S-ascundă taine ce Țipă în conturul
 Obrazului cu mii de cuvinte.

Soarele s-a scaldat în mijlocul cerului
 Ca și când nimeni nu s-ar fi putut
 Apăra de victoriile lui;
 Și-a lăsat trâmbița la picioare,
 Dimineața a ridicat-o pe vârful piramidei
 Unde sângele fierbe
 Mișcând împrejur aerul negru.
 A tăcut. Și a plâns ca un prunc cu buzele
 Umede ce-și cheamă ursita.
 A zdrobit îngerul cu zbor timpuriu
 În pumnul-i sărat cu miros de rășină.
 Lângă mormanul de vechi neputințe va arde,
 Fără somn, vicii absurde,
 Strigăte din cuvinte zadarnice apoi
 Își va ridica umbrele ca două steaguri
 Pe hotarele mării.

Paul SÂNPETRU

REFRACTIE ÎN FUGĂ

Prea mare acuitate a simțului pusă în nasul unui câine atunci când el umblă zăpăcit pe câmp sau prin pădure: ba miroase a dropie, ba a prepeliță, ba miroase a vulpe, ba a iepure, și el torturat de olfakții începe zeci de drumuri și nu le mai termină ca și cum l-ar striga cineva din trei în trei secunde din direcții diferite. Dacă mirosul ar fi în ochi, i-ar închide, dar așa, rămâne cu simțul mereu descoperit oricărei adieri colorate halucinându-l cu tot felul de imagini zoomorfe. Dar așa, el este obiectul unei permanente agresiuni multicardinale pe poteca prea subțire a unui singur simț, și asta îl chinuie; descoperă în tufă ceva în loc de altceva, dar în fața stăpânului se face că aceea a vrut să descopere (știe că de dragul puștii el vânează orice), mai știe că un câine, fie el și de vânătoare, nu se prea laudă cu vederea, oricum, poate măcar cu urechile, dacă nu i-ar fi tot bufnit în ele praful de pușcă prea zelos și prea de aproape toată vara...și dacă n-ar mai fi și foșnetul broaștei de pădure și cel al conului rostogolit și-atâtea altele pe care, cum să le mai deosebești și cum, așa de repede să știi ce ai de făcut în secunda următoare?

„Ia! Bate vântul sau se mișcă ceva la umbra aceea?... Nu-i nimic dacă nu-i un bursuc... A, uite, doi iepuri!...”

Câinele și-a relaxat urechile, mirosul nu-i mai ajungea până la spoveditul sub poala creierului, dacă nu i-a scăpat din ochi pe speriații fugari înseamnă că-i alerga egal pe amândoi, dar până când așa? Îi privea cu ochi de fugă când pe unul, când pe celălalt - atât cât au sprintat ei aproape înjugăți - apoi despărțirea lor într-o parte și în alta, într-un triunghi amenințător, atingând pieptul câinelui cu vârful cel mai ascuțit, despiciându-l în lung, picioarele drepte despărțindu-i-le de cele stângi, un ochi pentru unele, un altul pentru celelalte, să le poată conduce-n asalt.

Două jumătăți de câine alergau acum după tot atâția iepuri, încrucișându-și fuga de nu mai știai care-i câinele drept și care-i cel stâng...și doar când unul din iepuri a sărit într-o fântână am putut să mai văd un câine care alerga după un iepure.

AȘCHIA

Mai întâi, tăietorii de lemne timpurii. Le ploua pe umeri cu frunze cărămizii, le ninge pe picioare cu așchii ca un frunziș alb și verzui. Așchiile săreau mai aproape sau mai departe de tăietor, uneori atât de aproape că nici nu mai izbuteau desprinderea.

Apoi, tăietorii de lemne târzii. Li se așternea la picioare cioplitură albă, iar pe umeri fulgi și mai albi, săriți mai departe sau mai aproape din norii lor loviți, de securile vântului. Se certau primii tăietori cu cei din urmă, unii

spuneau că așchiile nu sar niciodată atât de departe și că ei și-ar putea număra după ele toate loviturile de topor; ceilalți spuneau că ele sar atât de departe că uneori nici nu-și mai recunosc locul unde tăiaseră lemne.

Pe când vrajba toamnei urma din nou să se-nfiripe, tăietorii s-au întâlnit la jumătatea timpuriiului cu târziul și-au început să taie lemne alături, așa ca la o întrecere. Unii loveau atât de blând cu toporul, că lemnul lor era numai așchii nedesprinse de trunchi, ca un gât de cocor vântuit. Ceilalți loveau cu atâta putere că lemnul lor rămânea singuratic și atât de curat pentru că toate așchiile zburaseră una după alta până în mlaștina din vale, iar acolo, le-au găsit atât de târziu, înfrunzite într-o luncă tânără – câtă așchie, tot atâta răchită.

Tăietorii de lemne au plecat împreună acolo, au prânzit la un loc și-au ciocnit o ulcică cu vin. „Avem dreptate și unii și alții, așchia sare departe, sare aproape, sare deloc – depinde cât de aspru sau blând ai lovit cu toporul.”

RECITAL DE CLIPE LACUSTRE

Dinspre miază-noapte, un glob dens de ger se rostogolea cu iuțeală, ca o planetă pe alta, înțepe-nind totul vertical și sticlos. Pe malul de dincoace al lacului se veseleau una către alta broaștele verzi și însorite; nimic nu se mai auzea din pricina lor și nimic nici ele nu mai auzeau dinspre restul lumii. O nălucă, așa ca un șnur verde le-a speriat în treacăt, iar ele au dat să se arunce în apă, și asta s-a întâmplat cu o clipă după ce globul de frig atinsese apa prin cealaltă parte a lacului, când tocmai se urzea înghețul. Câteva din ele s-au făcut nevăzute în străfundul apei, câteva intrate doar pe jumătate au rămas împărțite în două de netezimea nemaiprimitoare a gheții, iar altele au rămas deasupra cu etichetele prinse pe când apa tocmai se închea. Mersul de undă al șarpelui ce le speriasse le-a rămas pe aproape, înghețat într-o undă de șarpe. Cele mai tinere îi simțiseră fâșâitul prin ierburi, îi văzuseră capul ridicat și s-au aruncat în apă cu o jumătate de clipă înaintea celor ce rămăseseră pe jumătate afară – jumătăți de surori ale celorlalte care nu mai prinseseră jumătatea clipei ce se scufunda, jumătăți de soartă ale unicatului, o parte mișcându-se dedesubt, o alta în neclintirea frigului. Cele mai bătrâne, chiar dacă și ele simțiseră pericolul, încetineala vârstei le-a tras înapoi în clipa ce venea din urmă și au rămas întregi pe partea de dincoace a apei înghețate; săreau fără desprindere, doar din încheieturi și se vedeau ca-ntr-o oglindă în care își râvneau imaginea de dincolo unde n-au mai reușit să ajungă., acolo unde se desperecheaseră cele ce apucaseră clipa dintâi de restul celorlalte. Era doar un recital al câtorva clipe de apă în care putea să se rămână pe de-a-ntregul, pe jumătate, deloc, - clipa unui glob de frig ca o planetă rostogolită pe o alta, după care un glob de căldură ce urma să dezghețe apa, să reanime sau nu ce se mai putea...

Ștefan ANDRONACHE

La Clos Lucé, pe urmele lui Leonardo da Vinci Însemnări de călătorie

Mărturisesc că personalitatea lui Leonardo da Vinci m-a interesat încă din anii gimnaziului când îmi trecuse prin cap ideea de a mă face, atunci când aveam să ajung, ceva mai mare, neapărat inventator. La terminarea liceului, profesoara de fizică, entuziasmată de preocupările mele de studiu, mi-a acordat chiar și o distincție pentru aptitudini politehnice. Din păcate, nu mi-am putut continua acel vis, pentru că eram destul de slab la matematică.

Chiar dacă în viață am fost nevoit să realizez cu totul alte lucruri, ocupându-mă, în special, de latura umanistă, am continuat să rămân un admirator constant al marelui pictor, desenator, sculptor, arhitect și inginer italian, care continuă să mă fascineze. Citisem, cândva, câteva monografii despre el, am încercat să merg inclusiv pe urmele sale prin Italia sau Franța. Bineînțeles că două dintre lucrările lui de pictură aveau să mă marcheze definitiv, motiv pentru care le și evidențiez: uriașa compoziție „Cina cea de taină”, pe care am admirat-o îndelung la Biserica Santa Maria delle Grazie din Milano și care a ajuns a fi astăzi considerată drept cea mai reprodusă pictură religioasă din toate timpurile și, desigur, binecunoscutul portret feminin „Mona Lisa” cea care avea să devină, de mai bine de un secol, vedeta incontestabilă a celebrului Muzeu Lu-vru din Paris.

Castelul Clos Lucé

Cum constatasem că, pe teritoriul Franței, i se pusese la dispoziție, între anii 1516-1519, de către regele Francisc I, un adevărat domeniu, recent am încercat să descind la Clos Lucé din preajma Amboise-lui. Deși așezarea se află pe Valea Loarei, ca să ajungi acolo, plecând din Paris, faci aproximativ o oră cu TGV-ul (trenul de mare viteză). Eu am beneficiat însă de o altă oportunitate, cea

Leonardo da Vinci

oferită de autostrada A10.

Dar înainte de a pătrunde și prezenta reședința în care Da Vinci a trăit în ultimii trei ani de viață, cred că s-ar cuveni să fac câteva precizări.

După cum bine se știe, din istoria timpului, Francisc I, regele Franței, a reușit să cucerească o mare parte din nordul peninsulei italiene. Atunci când monarhul a avut privilegiul de a se fi întâlnit, pe 19 decembrie 1515, la Bologna sau Milano, cu însoși papa Leon al X-lea, de față s-a întâmplat să participe și Leonardo da Vinci. Aflându-i meritele deosebite, inteligența și ambiția de a-și depăși epoca, regele, care se arătase deja impresionat de provo-cările de ordin artistic ale Renașterii, pe care și-o dorea extinsă și în propria-i țară, i-a adresat invitația de a veni să lucreze în Franța.

Pe la începutul anului 1516, Da Vinci s-a decis, așadar, să părăsească definitiv Italia acceptând să se pună în slujba regelui Franței, cel care i-a și pus la dispoziție micuțul castel feudal din Cloux (cunoscut astăzi sub numele de Clos Lucé) ce aparținuse anterior ducelui d'Alençon, clădirea respectivă aflându-se în apropierea reședinței regale a impresionantului Castel din Amboise.

Dormitorul lui Leonardo

Putem spune că, în noua țară, Leonardo și-a descoperit adevăratul său cămin, poate chiar liniștea de care avea atâta nevoie și îi lipsise pe timpul șederii în peninsulă. El s-a simțit, dintr-odată, mult mai stăpân pe cunoștințele sale din domeniul ingineriei, a încercat să-și dea curs liber fanteziei nes-

(continuare în pag. 8)

tăvilite, într-un cuvânt a ajuns să trăiască după pofta propriei inimi. Pentru că a avut, în permanență, lungi convorbiri utile cu altele sa, i-a vorbit acestuia despre arta militară și l-a inițiat în cunoașterea limbilor greacă și latină, iar protectorul l-a răsplătit, pe măsură, asigurându-i o pensie anuală de o mie de scuzi din aur. Prietenia puternică pe care a simțit-o pentru acest autentic patriarh, dar și prețuirea enormă pentru faptele sale, l-a determinat pe rege să-l considere drept tatăl său.

Cum Francisc I era un tip extrem de pasionat de viață și de lux, de spectacole și artificii, artistul italian încearcă să-i satisfacă toate poftele concepându-i diverse costume pentru carnaval sau amenajări pentru turniruri. Astfel, la o petrecere de la castelul Argenton, dedicată de rege Margueritei de Valois, care îi era soră regelui, Da Vinci a conceput un leu sălbatic, de fapt o mașinărie năstrușnică, ce l-a înspăimântat inițial pe Francisc I, după care monarhul s-a liniștit și chiar s-a arătat încântat când a văzut că, din pieptul uriașului din tablă, ieșiseră o puzderie de crini albi, simbolul regalității, demersul insolit reușind să de un plus de frumusețe și de bucurie evenimentului.

Masa de scris a lui Da Vinci

Curios fiind să cunosc Clos Lucé și, mai ales, să mă impregnez de atmosfera lui Leonardo da Vinci din perioada 1516-1519, după ce am parcurs câteva străduțele din Amboise, am descins, într-o frumoasă după-amiază de august, în atât de căutatul castel invadat de pelerini francezi ori străini. Prețiosul domeniu, rupt parcă cu totul de timpurile pe care le trăim astăzi, dezvăluie oamenilor, care-l calcă, un fel de loc secret, se înfățișează ca o oază plină de frumusețe, dar și de mister.

Un colț din atelierul de pictură

Primul lucru pe care l-am observat, de cum m-am văzut în curte, au fost, desigur, pereții clădirii din cărămidă roșie alternați cu elemente din piatră albă în dreptul ferestrelor, precum și zidul de verdeață care o înconjura. Odată pătruns în interior, m-au frapat, de la început, încăperile mari, grinzile foarte solide din camerele oarecum întunecate și pereții văruiți în alb ce reușeau să scoată în evidență ferestrele destul de înguste.

Camerele, care mă determină să mă scufund în istoria secolului al XVI-lea, îmi dezvăluie două dormitoare superbe, pe cel al lui Leonardo, precum și un altul ce aparținuse Margarinei de Navarra, sora regelui. Mi-a plăcut baldachinul lui Da Vinci de deasupra patului cu perdele sale din catifea roșie, comoda, cele două cabinete cu lucruri importante, cât și masa încrustată în lemn. Am mai remarcat un portret de femeie pictat, dedesubtul său aflându-se o cruce din argint cu Isus răstignit pe cruce, un platon frumos decorat și un pahar prețios din epocă. În camera dedicată surorii lui Francisc I, pe pereții din cărămidă autentică, existau câteva tapiserii, una dintre acestea redând o frumoasă scenă de vânatoare. Chiar dacă patul din camera Margarinei mi s-a părut mult mai modest, atmosfera din jur părea înviorată de piesele de mobilier între care se afla și o masă pe care fusese așezată o vază cu flori proaspete. Una din vitrine era decorată cu mai multe piese din ceramică, inclusiv cu două căni interesante de lut pentru pregătirea ceaiului.

Într-una din camerele generoase descopăr ușor biroul de lucru, așa-zisul studiou, al lui Da Vinci. Pe el sunt orânduite instrumente de factură geometrică, rigle și călimara cu cerneală pe care o folosea atunci când trebuia să scrie. Alături, pe un panou vertical, mi-au reținut atenția diverse planșe cu scoici sau unele schițe de-ale sale. În stânga biroului, am identificat un manechin sumăr îmbrăcat, ce etalează, doar în partea superioară, cămașa concepută și purtată de el pe timp de vară. Într-una din laturi coexistă o parte din propria-i bibliotecă cu câteva din cărți desfăcute pe polițele înclinate. De altfel, cărți de-ale sale mai sunt răspândite și prin alte încăperi.

Compoziția "Cina cea de taină"

Într-o altă sală importantă a fost reconstituit cu multă grijă atelierul maestrului. Pe șevalet a fost expus portretul „Sfântului Ioan Botezătorul”, adus tocmai din Italia, iar alături, pe o măsuță, stau în

(continuare în pag. 9)

așteptare: pensulele, paleta și câteva farfurioare. Silueta unui căluț din bronz se profilează pe șemineul din apropiere. Pe partea din dreapta, într-o vitrină, stau aliniate borcanele de diferite culori, iar pe o masă, ceva mai mare, au fost înșiruite eprubetele necesare experiențelor sale. În același ambient fuseseră așezate alte două creații picturale importante: „Sfânta Ana” și „Fecioara între stânci”.

Și, tot într-una din camere, Leonardo adusese, atunci când a venit din Italia, un alt tablou de preț ce redă zâmbetul inconfundabil, dar și inegalabil, al „Monei Lisa”, ce-l vrăjise într-atât pe Francisc I, încât l-a și cumpărat. Pictura originală, ce fusese terminată în noua sa reședință, se păstrează, așa cum menționasem mai înainte, la Muzeul Luvru, din Paris, aici existând doar o replică destul de reușită.

Leonardo da Vinci pe patul de moarte

În fine, după identificarea și a altor încăperi, am pătruns în camera mare de consiliu unde el obișnuia să se sfătuiască, desigur cel mai des cu monarhul, dar și cu invitații importanți care îi călcau pragul, printre care și cardinalul Luigi de Aragona (menționez că, undeva pe aproape, se proiectează o hologramă, în mărime naturală, în care Leonardo Da Vinci se întreține cu importantul prelat italian), am întâlnit și alte tapiserii, dar și bucătăria spațioasă în care probabil că el se înfrupta mai degrabă din mâncărurile vegetariene.

Tot cu acest prilej, mi-a fost ușor să revăd aici și faimoasa lucrare „Cina cea de taină” reconstituită întocmai după cea existentă în interiorul Bisericii din Milano. Doi copii, o fată și un băiat, se așezaseră pe banca din

Una din camerele invențiilor sale

fața uriașei compoziții biblice încercând să decodifice, fi-

rește la nivelul lor de înțelegere, personajele emblematice, aflate de o parte și de alta a lui Isus Hristos, după care au avut grijă să le immortalizeze neapărat și pe telefoanele lor. Așadar, ce s-au gândit, dacă tot reușiseră părinții să-i aducă până aici, ei au vrut să-și demonstreze faptul că, odată descinși în prețiosul muzeu, nu puteau avea decât de câștigat.

Deasupra, la etajul superior, sunt evidențiate schițele de arhitectură, elementele de matematică și geometrie, de urbanism. Există chiar o sală dedicată palatului regal Romoratin ce determină să ne imagina-m, grație proiecției în 3D, ideile ce ar fi trebuit să prindă contur. În plus, tot în interiorul muzeului, se desfășoară, pe un perete imens, precum și pe plafon, un autentic spectacol virtual de cca. 15 minute ce permite să urmărești proiecția a 17 capodopere picturale și 200 de desene reprezentative.

Parcul amenajat ca pe vremea genialului artist

După acest parcurs memorabil de la suprafață, am dat peste o altă latură importantă a activității lui Leonardo, colecția unică de invenții amenajată la demisolul clădirii. În încăperile concentrate aici, care îi atrăgeau până și pe copii, am văzut tot felul de dispozitive de natură tehnică, un pod pivotant, o mașină zburătoare, tot felul de roți dințate, arcuri gigant, scripeți, elemente hidraulice, tancuri și chiar un fel de mitralieră montată pe două roți și cu douăsprezece focuri. Se cunoaște, desigur, faptul că nu toate proiectele sale, din acea epocă, au putut deveni și fezabile întrucât atât ingineria cât și metalurgia erau mai puțin cunoscute.

Un lăcuț de apă cu efecte de învălăuire

Din cauza muncii istovitoare, la 65 de ani, lui Le-

(continuare în pag. 10)

Leonardo da Vinci i-a paralizat mâna dreaptă. Totuși, înainte de a pleca pe lumea cealaltă, el a avut grijă să se împace cu Dumnezeu, să accepte obiceiurile religiei catolice, dar și creștine. În cele din urmă, din cauza unui accident vascular cerebral, a fost nevoit să cedeze lupta sa cu viața. În interiorul castelului de la Clos Lucé am văzut o replică, după un tablou de la junătatea secolului al XIX-lea, ce reconstituie momentul agoniei acestuia din fatidica zi de 2 mai 1519. La căpătâiul muribundului, alături de prietenii apropiați și slugile sale credincioase, pictorul l-a introdus și pe regele Francisc I, care, după Sfânta Împărtășanie, avea să-i cuprindă unul din brațe, precum și capul prietenului și sprijinitorului său, devotat și atât de prețios, care, mai apoi, avea să-și dea duhul.

Perspectiva unuia din podurile arhitectului

Sicriul lui Leonardo da Vinci a fost depus printre reprezentanții casei domnitoare a Franței, adică în Capela Regală din Amboise. Din păcate, înfierbântații Revoluției de la 1789, care au luat cu asalt mai toate bisericile din țară, au ajuns să profaneze mormintele din interior, inclusiv pe cel al pictorului italian, sustrăgându-le chiar și blocurile din marmură. În anul 1868, poetul Arsène Houssaye încearcă să identifice osemintele pe care avea să le îngroape în capela din Saint-Blaise, făcând totuși mențiunea: „Sub această piatră se presupune că se află rămășițele pământești ale lui Leonardo da Vinci”.

Desigur că, alături de muzeu, într-o anexă, moștenită din secolul al XIX-lea, specialiștii au conceput câteva modalități de expunere cu ajutorul simulatoarelor de ultimă

O elice transformată în loc de joacă pentru copii

generație tocmai pentru a reconstitui, numai după lucrările originale, o bună parte din invențiile și elementele de

arhitectură pe care le-a conceput talentatul inginer și artist. Copiii extrem de încântați, chiar și adulții, urmăresc cu atenție tot felul de reprezentări mecanice, efecte optice, videoclipuri realizate în 3D, urmăresc planoare ale căror aripi de liliac reușesc să zboare pe deasupra Loarei, fluviul din apropiere. Reprezentările de natură artistică, adică tablourile pictate, dar și decorurile pentru costumele de la curtea regală, au fost incluse într-un montaj virtual și muzical, cele două sute de imagini proiectate, dizolvându-se unele într-altele pe pereții generoși.

Vizitatorii, ieșind din castelul care se pare că i-a fermecat de-a binelea, descoperă și Grădina lui Leonardo, reconstituită după peisajele introduse în unele dintre tablouri sau desenele sale, de către cercetătorii și oamenii de știință. În acest spațiu natural, tainic și destul de umbros, înviorat de râul Amasse, m-am văzut copleșit, dintr-odată, de o diversitate de plante decorative (crini de baltă, trandafiri, violete etc.) sau medicinale, de pinii centenari și chiparoșii mediteranieni, printre care șerpuiesc mai multe cărări atrase de oamenii extrem de încântați. Mai multe mașini gigantice acționabile, pânze translucide și câteva zeci de machete gigantice inatractive, acompaniate de plăcute efecte sonore ori comentarii discrete, dezvăluie secvențele memorabile ale impresionantului patrimoniu transmis de genialul artist. Remarcabil mi se pare și luciul de apă, deasupra căruia se mișcă în mod continuu un fel de ceață menită să reconstituie celebrul *sfumato* atât de prezent în tablourile artistului. Podul spectacular din stejar masiv și cu două nivele, conceput după ideea lui Leonardo, permite deplasarea turiștilor pe ambele maluri ale râului. Am constatat că parcul, destul de extins, mai include o ecluză, o moară de apă, un pod basculant, o roată cu zbaturi, la care se adaugă și o insulă a războiului.

Nu pot trece cu vederea înstrăinările pe care a trebuit să le suporte, de-a lungul timpului, castelul Clos Lucé. Cedat fiind, la un moment dat de casa regală, el a devenit proprietatea reprezentanților religioși de Moncé, iar, mai apoi, a unor nobili din Amboise. Din anul 1855, el a fost cumpărat de familia Saint Bris care, apreciindu-i importanța, s-a străduit să-l pună la dispoziția publicului dornic să cunoască moștenirea impresionantă, memoria și, mai ales, multitudinea preocupărilor în domeniul tehnicii pe care le-au etalat marele Leonardo.

O plimbare prin parcul ademenitor

(continuare în pag. 13)

Florin LOGREȘTEANU

CELEBRITATEA NU SE OBTINE FĂRĂ RISCURI...

Fostul meu coleg de clasă, în urmă cu aproape zece ani, la Liceul Metropolitan, mi-a scris pe e-mail rânduri emoționante. Primele trei făceau referire la prietenia noastră din anii de școală. O rememorare nostalgică și un preludiu la reînnoirea vechii relații. După absolvirea școlii medii, ne ignorasem... Următoarele două rânduri aminteau de marile noastre ambiții: el, să devină regizor de film, eu, poet de anvergură europeană... Reușisem deocamdată să ne înscriem pe coordonatele carierelor visate, dar până la atingerea reputației dorite, drumul era și lung și imprevizibil; ceva asemănător cu șoselele noastre naționale: presărate cu nebănuite surprize asfaltice...

Urma mesajul central, destul de ambiguu, după părerea mea: descoperise modalitatea sigură de a ne câștiga rapid celebritatea... Cum?... Nu detalia... Îmi propunea o întâlnire la vechiul bar în care petrecusem frumoase momente adolescentine: **La doi melci**... În josul paginii, cu litere de-o șchioapă, mărturisea crezul lui artistic: **Festina lente ! Nu trebuie să dai buzna ca să-ți atingi ținta !...** N-am prea înțeles...

În ziua și la ora fixate, am pătruns în barul cu pricina, copleșit de emoție. Aici se născuseră visurile noastre adolescentine; aici, astăzi, voi afla modalitatea de-a mă împlini... L-am descoperit pe prietenul meu, Niki Laur, la ultima măsuță din local, savurând o cafea și o țigară de foi. De fapt, m-a descoperit el pe mine, fiindcă s-a ridicat și mi-a venit în întâmpinare. Ne-am îmbrățișat și amândoi am lăsat să ne înmugurească în ochi două lacrimi.

„Dumnezeule, Ronald, dar ce bine arăți! m-a flatat, ținându-mă de mână. Ai rămas neschimbat...”

L-am suspectat de lipsă de sinceritate. Totdeauna am fost un individ tuciu, cu trăsături de maimuțică – indiferent specia -, costeliv și înălțime sub medie – un **chibrit** -, cum mi se spunea în școală... Ne-am așezat și prietenul meu a făcut un semn energic către băiatul de la bar. Imediat, acesta ateriză lângă masa noastră cu două cupe mari pline ochi cu băutură cu o culoare îndoelnică.

„Hai, amintește-ți ! mă îmbie Niki. Băutura noastră, pe vremuri... Un cocteil din două măsuri rom, una de gin și una din suc de fructe...”

„Parcă ți ziceam altfel, mi-a căzut fisa. Carcalete, nu cocteil...”

„Ei, s-au mai schimbat mentalitățile, zâmbi, îngăduitor, Niki. Carcalete... Într-adevăr... Ce vremuri! Să norocim”.

Pe urmă, au urmat spovedaniile... Niki studiase regie de film, ajunsese regizor, dar nu unul de elită –

dezamăgirea lui. Eu eram scriitor, trei volume de versuri care nu făcuseră gaură-n cer și lucram la o obscură revistă dâmbovițeană care-și propunea în fiecare an să falimenteze, dar nu reușea. Niciodată nu întrunea acordul majorității redactorilor; alt eșec...

„Ei, bine, ridică tonul prietenul meu, sugerând că se hotărâse să treacă la subiect. Avem deja o vârstă, Ronald, nu mai putem rămâne înțeleniți într-un sol care nu ni se potrivește. Trebuie s-o luăm din loc!...”

„Încotro?” am întrebat, timid.

„În sus! a tunat Niki, izbînd cu podul palmei tăblia mesei, riscînd să risipească picături bune din cupele cu carcalete... Ne-am născut să zburăm, nu să lăncezim pe drumuri bătătorite...”

„De acord! I-am susținut, entuziasmat. Aspir spre o poezie...”

M-a întrerupt, lovind din nou masa. I-am anticipat reacția și am strâns cupa în palmă. Niki s-a liniștit brusc, apelând numai la un zâmbet ironic:

„Poezie!... Trăim alte timpuri, fratele meu... As-tăzi. Poezie-sărăcie, film de lung metraj-avantaj.”

Simțeam că are dreptate, dar nu bănuiam ce rol voi avea în povestea pe care încă nu mi-o spusese... Cum m-aș fi putut impune eu în afara lirismului?... Eram poet de când mă știam, deși... Să trec pe proză sau dramă?... Drama nu mă ispita, chiar dacă una dintre conotațiile ei îmi cam sufla în ceafă... Nu i-am dat replica, așteptând să-mi detalieze planul la care se gândise...

„Te implic într-un film, Ronald, și-a dat drumul la gură... Filmul te va face celebru... Bineînțeles și pe mine, în calitate de regizor...”

Eu, actor de cinema?... Dumnezeu!... Nu numai că nu-mi recunoșteam calități în acest domeniu, dar nu mai vizionasem spectacole cinematografice de ani buni. Or, Niki Laur se considera un regizor modern. Cu siguranță, nu se gândise la soarta mea de poet veșnic aspirant la statutul de geniu... I-am mărturisit în cuvinte puține dar ferme că nu mă recunosc într-o astfel de ipostază. Rămân poetul ce speră să intre în grațiile muzelor... A râs:

„Dragul meu, între artele frumoase, poezia se află astăzi pe topogan. Nu te poți preface că nu cunoști realitatea în dezonoranta ei dimensiune. Regina artelor, poezia, este astăzi în comă. Va mierli-o, nicio șansă să supraviețuiască într-o lume opacă”.

Și, deși începusem să plâng, a continuat în aceeași notă:

„Vrei să mori odată cu ea?... Numele tău trebuie să aspire spre culmi. Să cucerească marele public. Știi la fel de bine ca mine că astăzi poezia nu-ți mai oferă nicio șansă...”

Lungi momente de tăcere. Au fost înlocuite cupele goale cu altele noi. Băutura a rămas aceeași... După un timp, Niki a revenit la subiectul lăsat în suspensie:

„Și nici filmul”, a adăugat sec.

„Poftim?... Nu înțelegeam... Spuneai că filmul...”

„Aici am vrut să ajung, mă preveni regizorul. Nu mai merge cu filme de duzină... Variații pe aceeași

(continuare în pag. 12)

temă... Simțeam că mă sufoc sub mulțimea șabloanelor. Și atunci... Și atunci a înmugurit în mintea mea ideea genială... Am adăpat-o săptămâni, luni de zile... Mai ales în nopțile albe... Ți-am zis: mă simțeam fără aer... În sfârșit... Am descoperit soluția celebrității... Tu, ca artist, eu, ca regizor... Mă asculți?..."

Bănuia că adormisem cu paharul de carcalete în mână... l-am confirmat.

„Ascultă-mă atent, nu mă întrerupe... Revelația nu s-a cimentat, nu s-a cristalizat deocamdată, dar trăiește vie în mintea mea... Te rog să nu pui întrebări decât la sfârșit...”

I-am făcut pe voie. Mi-a spus că va trebui să joc rolul unui infractor; ajuns, în cele din urmă, proscris... Fără să-i cer permisiunea, l-am întrerupt:

„Nimic extraordinar, dragă Niki. Sunt mii de pelicule cu acest subiect. Ce importanță are să arunci într-o oală cu ciorbă un cartof în plus?...”

Comparația nu i-a venit bine, dar s-a abținut să mă certe... Mi-a explicat cu calm în ce va consta originalitatea scenariului său: urma să comit infracțiunile pe viu, în stradă, în baruri, instituții publice și alte locații pe care le vom stabili împreună. În timp ce-mi voi juca rolul, echipa lui de filmare se va afla la locul potrivit ca să înregistreze totul.

„Autenticitate, dragă Ronald, asta vreau de la filmul meu. Nu scene imaginate, ci cât se poate de reale...”

„Și crezi. Și crezi, am început să mă bălbâi... Autoritățile nu vor acționa? Voi ajunge mai devreme sau mai târziu la pânaie. Merit asta, chiar după un rol autentic?...”

„Celebritatea cere sacrificii, dragă Ronald, m-a avertizat prietenul meu. Autenticitatea de care ți-am vorbit... Acțiuni infracționale reale, nu machete pe platourile de filmare...”

Transpiram abundent. Ezitam... Nu-l puteam refuza dintr-o dată. Ca poet, nu încercasem niciodată să depășesc modelele; să evit teme, idei și imagini devenite deja modă poetică. Și cu ce rezultat?... Eram numai un poet cvasianonim, redactor la o revistă cvasinecunoscută... Abia după a treia cupă cu carcalete mi-am revenit. Ideea lui Niki Laur mi se părea chiar ingenioasă.

„Și mai e ceva, m-a prevenit. Țin-te bine!... Ca să nu rămâi, Doamne ferește, anonim, să nu ajungi pe lista infractorilor neidentificați, vei oferi victimelor cartea ta de vizită; cu nume, prenume, adresă, un număr de telefon...”

„Vorbești serios? am început să visez. Câtă autenticitate la un infractor... Niki, ești genial!” am exclamat; entuziasmul meu devenise debordant.

„Ei, acum intuiești, scumpule, calea spre celebritate? Gândește-te: câți infractori procedează astfel? Niciunul. Nu se autodenunță în urma unei eventuale crize rebele de conștiință... Or, tu oferi pur și simplu victimelor cartea ta de vizită... Să reclame ele, dacă au încredere în organele abilitate; și timp să meargă la poliție să dea declarații... Cu siguranță, o vor face. Tu, în schimb...”

Nu mă mai gândeam la repercursiuni. De un asemenea rol, **pe viu**, n-aveam știre să fi existat; și nici publicul spectator... În cinematografie, totul este imaginat; pus în scenă pe platourile de filmare... Am acceptat...

Mi-a fost foarte greu la început. Inconvenientul principal: eram un om educat, incapabil să fac rău unei muște. Nu m-am certat niciodată cu vecinii iar pe drumurile publice nu mi-am apostrofat partenerii de trafic care mă sâcăiau... Și dintr-o dată... Infractor! Un risc imens. Simțind că șovăi, Niki Laur îmi amintea că o fac pentru celebritatea mea. Destul îmi pierdusem timpul cu poezia... Iar celebritatea impune niște riscuri, evident...

Am comandat la tipografia care-mi tipărea de obicei plachetele de versuri 50 de cărți de vizită... Cu datele personale complete... Plus o precizare – ideea mea – în chenarul în care ar fi trebuit să fie înscrisă profesia: **INFRACTOR...** Nu ziarist, nu poet, ca de obicei... Niki m-a bătut ușurel pe umăr:

„Începi să ai idei, băiete!... Bravo!... Știam eu cu cine pot colabora pentru ineditul meu film...”

Mi-am pus totuși în gând să nu risc prea mult. N-am să devalizez, de pildă, o bancă; sau o fundație umanitară; o biserică, un post de jandarmerie; și alte obiective de acest gen... Niki Laur n-a fost însă de acord cu evitarea riscurilor prea mari:

„Celebritatea presupune riscuri majore, mi-a explicat. De felul celor pe care ai gândit să le eviți. N-ai să ajungi niciodată infractor celebru – chiar și numai în film – șterpelind, în piață, câteva mere; sau o pungă de zahăr dintr-un butic. Se va crede c-ai făcut-o de foame, câți n-o fac?... Te vor lăsa liber, după ce-ți vor aplica, cel mult, un șut în dos... Nu, gândește-te la lucruri mai serioase!...”

Să nu lungesc povestea... Mi-am făcut un plan cu obiective bine stabilite, cu termene – zilnic - și ore de acțiune – în plină zi, nu noaptea, ca orice infractor de rând...

Primul pas în numele celebrității: intru într-o farmacie, fără caligulă și înarmat cu o foarfecă de tăiat via, procurată din târg. În urma mea, la o distanță aproximativă, echipa de filmare, condusă de prietenul meu regizor, își face datoria cât se poate de profesionist. Nu-mi fac iluzii. Știu că la un eventual eșec al meu, se va retrage discret, evitând complicații inutile... Pătrund precipitat în incintă, îmbrâncesc pe cei câțiva indivizi care formaseră un rând și, ajuns la casa de taxat, vâr foarfeca sub privirile îngrozite ale farmacistei și rostesc, involuntar, amenințarea devenită clasică: **BANII SAU VIAȚĂ!**... Limbaj de lemn, îmi dau seama, dar nu-mi pregătisem din timp altceva... Femeia țiță, cade pe spate, facilitându-mi prima reușită de infractor: smulg cele câteva bancnote aflate în casa de bani, zvârl pe teighea, la vedere, propria carte de vizită și mă arunc, prin mulțimea stupefiată, pe ușă, în stradă. Mă fac repede nevăzut, cu echipa de filmare a prietenului meu, după mine. În dreptul barului **La doi melci**, ne regăsim oarecum ușurați și plini de speranță pentru ceea ce va urma...

„Excelent! Ai geniu! mă gratulează Niki Laur. Ai obținut deja, după prima infracțiune, ceea ce nu ți-a reușit cu amărăta aia de poezie!...”

Nu mai gâfâi, ritmul cardiac îmi revine la normal, în timp ce Niki încearcă să-mi explice că urcușul nostru spre dobândirea celebrității este abia la

(continuare în pag. 13)

Început și-mi oferă, drept recompensă, un sfat:

„Nu te duce acasă. Caralii sunt deja pe urmele tale...”

„De unde știi?”, intru în panică.

„Cum de unde?... Cartea de vizită... Cred că deja ți-au înconjurat locuința... Am și primele semnale de la băieții mei trimiși să filmeze acolo. Caralii încă nu s-au prins că nu sunt fotoreporterii unei televiziuni, ci realizatorii unei pelicule de excepție... Nimic imaginat, totul pe viu...”

În reușita următoarelor infracțiuni, m-am comportat cu stăpânire de sine și înțelepciune, adăugând acțiunilor mele și puțină agresivitate: l-am palmuit pe salariatul unei pompe de benzină care urla după ajutor după ce l-am ușurat de bani și i-am răsturnat casa de marcat; la o primărie de sector, am vandalizat biroul primarului, împrăștiind cu picioarele scaune, mese și aruncând o sticlă cu benzină într-un fișet cu hârtoage, după care le-am dat foc; am intrat într-o școală și l-am bătut măr pe directorul uluit că-i confisc cataloagele sub privirile profesorilor înmărmuriți; un taximetrist a pățit-o cam la fel... Am reușit în cele trei zile de activitate infracțională neostoită și alte acte de huliganism. Victimele primeau, în schimb, cartea mea de vizită. Niki și echipa lui filmau. Poliția dispusese – mă ținea la curent prietenul meu – în jurul casei mele, două cordoane de mascați. Mă întrebam, ironic, de câți angajați ar fi avut nevoie dacă, să zicem, locuiam într-un bloc-turn? În tot acest timp, domiciliul meu fusese stabilit într-o casă de vacanță, pe malul lacului Snagov. Strategic, îmi explica Niki. Organele de poliție nu-și vor imagina că un infractor de talia mea își va oferi și ceasuri de relaxare, în plus:

„Bănuiești ce bine dă chestia asta la public? Îmi spunea. Voi exagera un pic scenele pentru a obține un efect special. De pildă, fiecare polițist și jandarm va avea agățată de reverul hainei cartea ta de vizită; să nu uite, eventual, datele tale personale pe care, fie vorba între noi, ar fi trebuit să le rețină mental... Chiar îmi pare rău că nu ne-am gândit și la o fotografie a infractorului... Adică, a ta...”

Am continuat așa, îmbătat de succes, mai mult de o săptămână. Televiziunile țineau publicul conectat la tot ce realizam peste zi, în orele de maximă audiență. Ingeniozitatea cu cartea de vizită era speculată din plin. Niciun infractor din lume nu recursese la așa-ceva... Este adevărat că eram și nedreptățit. Comentatori de proastă inspirație – în opinia lui Niki – bănuiau că oferisem urmăritorilor mei piste false și cereau autorităților să lărgească aria de investigare.

„Este în dezavantajul nostru să ți se minimalizeze rolul de infractor, se lamenta prietenul meu. Pierd și eu, ca regizor, și tu, ca viitor star de cinema... Să-i ia dracul de comentatori, trebuie să grăbim finalizarea filmului...”

În a doua săptămână, spre sfârșit, Niki Laur a oprit filmările. În opinia lui, capodopera cinematografică devenise deja certitudine. Se născuse, trăia... Vorba lui: facem film de lung metraj, nu serial... Destul!...

A urmat o perioadă în care nu s-a mai întâmplat nimic, din partea mea. Televiziunile au intrat în alertă: infractorul în serie a dispărut din oraș; probabil și din țară. Instituțiile abilitate să-l propească se dovedesc

ineficiente. Trebuie dat în urmărire generală; în țară și în străinătate... Isteria la posturile TV atinsese cote alarmante...

După o jumătate de an... Primesc un mesaj de la bunul meu prieten, regizorul de succes, Niki Laur:

„Iubite Ronald, ai devenit star de cinema, așa cum am anticipat. Am primit semnale de la specialiști credibili că filmul nostru va avea un imens succes de public. Originalitatea viziunii regizorale și jocul actorului protagonist...”; și alte aprecieri de acest fel...

În final, o precizare seacă:

„Premiera va avea loc peste două zile, la cinematograful. Păcat că nu poți fi în sală. Dar se televizează. Se dă pe post, în direct. Fă tot posibilul să vezi filmul.”

Ceea ce am și reușit să fac, chiar dacă, deocamdată, din dosul gratiilor...

(urmare din pag. 10)

Locuința care cândva îl găzduise pe Da Vinci a intrat, din 1950, în patrimoniul statului francez. Pe parcurs însă, prima expoziție amenajată în interior a suferit numeroase amenajări, dar și completări în vederea reconstituirii, cât mai fidele, a epocii Renașterii. Restaurările recente au transformat, din iunie 2021, renumitul castel Clos Lucé într-un loc și mai atrăgător pentru publicul larg din care motiv acestuia i s-a atribuit numele de Spațiu Muzeal „Leonardo da Vinci, pictor și arhitect”.

Concluzionând, trebuie să afirm că locul magic, intitulat Clos Lucé, din preajma faimosului castel de la Amboise, oferă vizitatorilor un adevărat prilej de cunoaștere, de descoperire a geniului universal care a fost Leonardo da Vinci. Așadar, reala incursiune culturală în lumea fascinantă a unui mare inginer, pictor strălucit și arhitect neîntrecut, care a știut, ca nimeni altul, să devanseze cu atât de mult epoca din vremea sa, constituie, cu adevărat, o revelație, aceasta repercutându-se, implicit, asupra sufletele noastre însetate de cunoaștere și cât mai dornice de bucurii.

Mai mult chiar, publicația „TIME magazine”, de la New York, referindu-se în mod elogios la înfățișarea castelului Clos Lucé, i-a prezis acestuia, încă din anul 2021, că va deveni, în perioada imediat următoare, una dintre cele o sută de destinații mondiale demne de descoperit.

• (<https://www.jaimemonpatrimoine.fr/fr/module/81/1993/a-la-rencontre-de-leonard-de-vinci-au-chateau-du-clos-luce-parc-leonardo-da-vinci>)

• (<https://twoinfrance.com/places/clos-luce/>)

Mihai MERTICARU**MÂNGÂIAT DE NEANT**

... am intrat în lumea aceasta
pe calea robilor înotând prin apa tulbure
a îndoielii și a suspinelor
ducând în spate o raniță plină cu temeri
cu blesteme și păcate ancestrale

duios călcând pe jar și pe spini
fericit că numai o săgeată bine-ascuțită
mi-a rămas înfiptă între coaste

mândru că n-am scăpat niciodată în noroi
crucea pe care urma să fiu răstignit

amețit de simfonia minciunilor fulgurante
de sub cupola himerei

văruit de zigzagul clipei lunecoase prin fluviul de cuvinte
mușcat de o singurătate turbată
fermecat de cântecul de sirenă al deșertăciunii
și de potecile basmului în care m-am rătăcit
mângâiat de neant și
ispitit de zâmbetul colorat al iluziei
găunoase

tânjind cu petulanță după o așchie de liniște

dar mi-am găsit sălașul într-un limb
al disperării din miezul nimicului cel mare
prizonier în năvodul unei aprehensiuni
taina și tăcerea înnobilându-mă

totul e și va fi iluzie

din străvechime așa decide
domnul Parmenide...

STEUA SINGURĂȚĂȚII

... un licorn printre oglinzi paralele
flama unei vederi pare a fi dar nu e
e și nu e o hieroglifă săpată în
peretele peșterii din icoana unei clipe
paradoxale

două umbre zdrelite urcă muntele
cu câte un bolovan pe umăr
care-s eu și care-i Sisif?

m-am trezit urcând și coborând în această viață
așa m-am pomenit că vine viscolul ca să
mă înveșmânte în hlamida cu țurțuri reci

amurgul furișându-se să-mi înfigă în spinare
cuie înroșite în vâlvătaile sale
noaptea strecurându-se să-mi toarne otrava
întunecimii la rădăcini
nălucile târându-se să doarmă în visul meu

în timp ce mă las sărutat de tânguirea și
mireasma depărtărilor
hotarele îmi încredințează flamura dorului
de țărâna udată de valuri de spaime și lacrimi
călăuză prin abisuri mi-e steaua singurătății
uitarea mă jefuiește de amintiri
mlaștina melancoliei dospește în sângele meu

amarul mi-e cântecul valului spart de
țărături străine
speranța
orbul care pipăie urmele de praf și pulbere
fericirea
iluzie becisnică pierdută pe o insulă necunoscută
norii mă învață pribegia

inima își face picioare din doi spini și
cutreieră lumea
drapel al celor învinși
sufletul meu flutură pe cel mai înalt catarg...

ÎNFIIORĂRI

... aceleași explozii de miresme și culori te
întâmpină
la intrarea în satul natal
aceeași orgă gravă de melancolie și înfiorări
aceiași glas de clopot se tângue în clopotnița
bisericii
de pe dealul de unde copil fiind atingeai cerul cu
fruntea

aceeași tăcere pansează cu smerenie rănilor
mult prea adânci cu care se făloșesc sătenii
strecurându-se băjbând prin amintirile din celălalt
veac

liniștea izvorăște din fiecare piatră
din pustiul zilelor îndoliate
din atâtea răni nevindecate

din clipocitul gândurilor nerostite
din pădurea rămasă doar în amintire
și din tristețea zăvorâtă în lăzile de zestre

Bistrița curge printre fiordurile de aur ale memoriei
ducând la vale umbrele peștilor zglopii de odinioară

pașii tăi măsoară adâncimea dintre mahnirea de ieri
și cea de azi a bețeștenilor mult mai bogați în
pagube

îl vezi pe copilul ce-ai fost umblând desculț prin
bruma dimineților de fum

în tâmpile încep să-ți viscolească nostalgii
și auzi ecoul carelor de lemn

neamurile te urmăresc de după gardurile într-o
rână și nu știu pe cine caută în astă amărăciune
străinul ce-și poartă lacrima pe obraz
ca pe un scump trofeu sau ofrandă adusă unui zeu

prin oase îți curge o înserare
care mult te doare
prin gânduri îți bat vânturile toamnelor
cu rod jefuit de nerod

cocorii pleacă rânduri- rânduri
de-atâta pustietate mult te mai
îngânduri...

(continuare în pag. 17)

Marian DRUMUR

Meandre aproape impresioniste

Până la oraș se întinde o bucată bună de drum, fără transport comun – musai trebuie folosit autoturismul, doar că este în ambalajul săptămânal, așa că ne-am nevoit să îndepărtăm toate bucățile de polistiren iar Nectara a transpirat și a trebuit să se retragă pentru duș, alte haine, alea-alea, că s-a făcut ora zece... târziu.

La marginea localității mai mulți autostopiști făceau semne... cu degetul mare.

- Luăm mai încolo, a decretat Nectara.

Zâmbetul ei pragmatic îmi evoca milioanele de zâmbete tocmai iscate, sincron, în lumea largă.

- Uite, necăjitul care a luat-o pe jos, a observat ea mai târziu.

- Ar trebui să luăm exclusiv femei cu copii, am opinat, trăgând pe dreapta.

Străinul s-a dovedit foarte volubil; a urcat și a început să povestească – ce noroc, altfel nu mai prindea traulerul și era important fiindcă încercările secrete se devaloriza iar căpitanul aștepta depozitat într-un tub de refrigerare – obișnuitele povești ale băștinașilor... eram imunizat.

Am ieșit ușor la șoseaua națională, după care au început dificultățile obișnuite - lucrări ocolitoare, asfalt crăpat, gâtuituri... se vedeau neînțelegerile dintre instituțiile responsabile după firmele parțiale ale constructorilor... mai depășea câte un zorit, gata să te dea în șanț... situațiile uzuale.

- Ai un miros aparte, a observat copilotul meu. Ceva... vegetal.

- Sunt apicultor, mă frec cu sulcină să fiu plăcut muștelor, s-a amuzat pasagerul. Că nu fumez.

- Muște?!

- Ei, așa le zicem noi!

Am intrat în parcare din coasta pieței, autostopistul s-a evaporat, noi ne-am îndreptat spre locul cu produse apreciate.

- Arată bucălat, este clarinetist, a tranșat Nectara din senin, arătând în urmă. Nu-s nici eu de ieri.

Dar a descoperit un coșuleț cu două cepe întregi și i-a luat repede, fiindcă abia acum se putea merge la fructe, să târguim prune pe pipăite.

- Mă duc până la Marcel, am zis într-o doară (că văzusem turla cu antenă).

- Vezi ce faci, ne întâlnim la ciupercă, a precizat ea. Fix într-o oră, până ce târguiesc!

Așa că m-am dus către centrul orașului, la sediul amicului. Clădirea, Art Deco (stil pachetot), fusese edificată de o bancă; trecuseră vremurile și devenise sediul unor instituții... plus un club de șah, ocupând nivelurile după importanță, că nu avea ascensor.

Gâfâiam deja când am intrat în sala de audiențe, unde stătea îndeobște Marcel; într-adevăr, trona la locul obiș-

nuit, iar pe o latură a mesei lungi se instalase un tip insolit, cu djellaba maro de burlac. Gazda părea foarte încântată:

- Iată-te, a zis. Bănuiesc de ce ai venit!

A arătat spre musafir:

- Nu-l lua în seamă, se află în recuperare... A fost sclav la barbarezi... E tatuat! Și a devenit amnezic, unele cuvinte nu le înțelege. Fii atentă!

- Am auzit că ești comunist! a strigat la străin. Fii bun și explică!

Omul și-a privit îndelung palma stângă, apoi a arătat mijlocul mesei, unde trona un bol cu mangle, bine coapte după culoare.

- Nu rimează, a constatat.

- Vezi? a rezumat Marcel. Nu merită să-ți bați capul... Dar l-am cunoscut pe vremuri... Un boem adevărat... de cursă lungă. Drumul până aici nu l-a uitat. Hai, spune scopul și durata vizitei. Vreo par-tuză la voi, ceva inspirațional?

Ăsta era omul – o fustă devenea aidoma cârpei roșie pentru taur... dar virtual... ținea să aibă un re-nume... dacă îl luai tare se înmuia, știam tot virtual.

- Nu e cazul să aspiți nimic, i-am zis. Mă interesează concursul de poezii cu premii... mai rotunjim veniturile, că-s subțiri.

- Ah, iluziile, și-a revenit Marcel. Bine, te pun pe listă, să urmărești!

Și tocmai atunci a năvălit un personaj între două vârste, se vedea că nu era prima oară după figura de cenaclist, întinzând de departe o broșurică alcătuită din jumătăți de coli capsate.

- Noul meu volum, a anunțat, sentențios. Haiku exclusiv!

- Haiku, a intonat disprețuitor celălalt musafir, sculându-se în picioare. Poate la el acasă, unde intonația unui vers îi schimbă sensul! Te crezi enigmist, parameciule!

Atât a trebuit!

Marcel s-a ridicat și a pornit către ușă; l-am ur-mat. Pe coridor, s-a justificat:

- Al treilea e de prisos, sunt pățit. Mergem la „Olimp”, știi, ca pe vremuri!

Abia jos i-am răspuns că am oră la dentist și Nectara așteaptă. Mă ațineam ritmic în urma lui iar deasupra clădirilor se întindeau alene câțiva nori... poate erau în imaginația mea fiindcă îl vedeam pe Marcel mărunț când trecea înainte – un liliputan cu pasul mare.

Am intrat în pasaj, unde fâșia de zăpadă artificială cu statuia bătrânei bete în mijloc despărțeau pietonii în două sensuri și iată-ne la bulevard.

- Serios, am spus, trebuie să ajung la ciupercă, în vreme ce Marcel se estompa pe sensul opus.

Ciupercă! Nu-i vreun organism ci argou citadin localizând un chioșc octogonal mai mult sticlă, plasat strategic în centrul scuarului din intersecția străzilor adiacente nucleului de cartier; acoperișul în formă de pagodă adăpostește un brâu lat circular pe care amatorii de cafea își pun ceștile și pot contempla vânzoleala febrilă a trecă-torilor.

- În fine, a exclamat Nectara.

I-am sărutat buzele cu aromă de Arabica.

- E a treia, m-a anunțat. Și la ureche: *n-am avut*

(continuare în pag. 17)

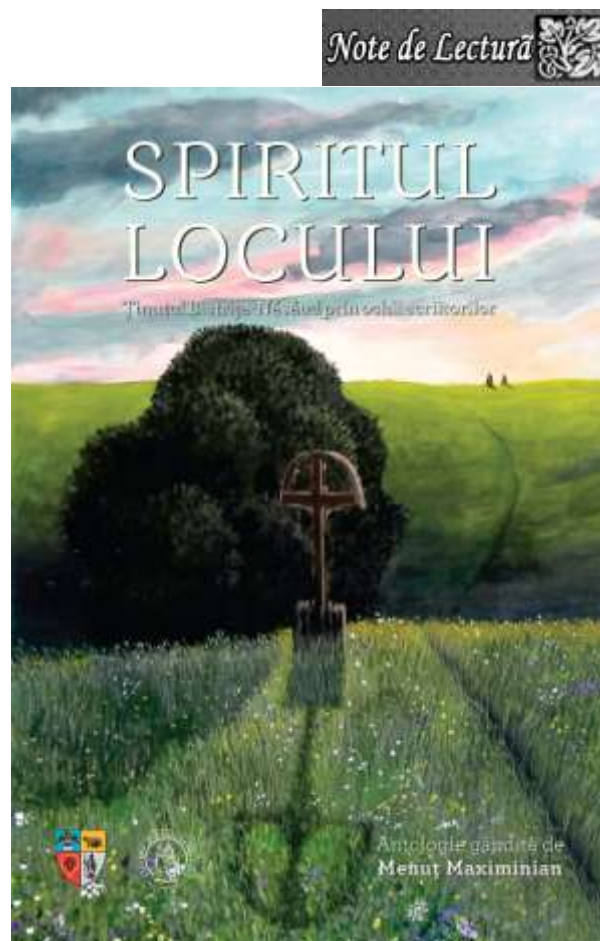
Leon-Iosif GRAPINI

Spiritul locului – oglindă a plaiurilor bistrițene și năsăudene

În luna septembrie a acestui an, la Editura Școala Ardeleană a văzut lumina tiparului volumul *Spiritul locului. Ținutul Bistrița-Năsăud prin ochii scriitorilor*, o impresio-nantă și valoroasă antologie gândită de Menuț Maximi-nian – președintele Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud, cu un *Gând* de Ioan-Aurel Pop – președintele Aca-de-miei Române, și cu un Cuvânt de însoțire, *De unde ești de loc?*, semnat de Irina Petraș – președinta Uniunii Scri-itorilor din România, Filiala Cluj, un proiect editorial coor-donat de Gabriela Ciornei și realizat sub egida Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Volumul este editat de Socie-tatea Scriitorilor din Bistrița-Năsăud în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Cluj și cu revis-ta *Răsunetul cultural*.

Președintele Academiei Române, Ioan-Aurel Pop, își încheie *Gând*-ul, un periplu prin istoria și cultura județului Bistrița-Năsăud, întins pe două pagini, astfel: *O adevărată școală de cultură și de eliberare națională a fost liceul (azi Colegiul Național) din Năsăud, cu a sa societate culturală a elevilor, intitulată „Virtus Romana Rediviva”, unde au studiat mari spirite ale neamului românesc, în frunte cu George Coșbuc, cu Iacob Mureșianu și cu Liviu Rebreanu. După 1918, s-a ridicat mult orașul Bistrița ca centru românesc. Urmașii marilor bărbați care au făcut România întregită fac azi biblioteci, centre culturale, reviste, între care și „Răsunetul cultural”. Ei, scriitorii, prin antologia „Spiritul locului”, gândită de Menuț Maximinian, sfințesc locul cu verbul lor și ne conving mereu că „la început a fost Cuvântul”.*

Proiectul, inițiat de regretatul critic literar Andrei Moldovan, fostul președinte al Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud, a fost preluat de talentatul și prolificul scriitor Menuț Maximinian, actualul președinte al SSBN, care, gândindu-l într-o altă formă, mult îmbunătățită, l-a continuat și, iată, l-a finalizat. „Ne propunem să descoperim, împreună cu colegii noștri, acel spațiu cu încărcătură afectivă pentru fiecare dintre noi, fie cel al nașterii, fie altele care ne dau energii pentru creație, de unde ne tragem esența ființei spirituale concretizată mai apoi prin scris. Fără acea matrice spirituală a sufletului nu ai cum da forme scrisului, pentru ca mai apoi să dăruiești cititorilor o literatură ce nu este opacă, care după ce a ieșit din atelierul de creație să prindă aripi. Bistrițenii vă vor oferi o oglindă a plaiurilor natale”, își susține, printre

altele, demersul întreprins, Menuț Maximinian în *Argumentul* antologiei.

Volumul, de 570 de pagini, este structurat pe cinci capitole; **Efigii. Locuirea esențială** (An-drei Mureșanu, Liviu Rebreanu, George Coșbuc, Ion Pop Reteganul, Vasile Fabian, Veronica Micle, Vasile Gr. Borgovan, Iuliu Moisi); **Călători pe me-leaguri bistrițene** (Alexandru Odobescu, Nicolae Iorga, Lucian Blaga, Tudor Vianu, Henri H. Stahl, Radu Petrescu, Nicolae Manolescu, Jean Poncet, Cornel Udrea); **Dinspre scriitorii locului: Nostal-gii, stampe, evocări**, cu două părți, **I** (Nicolae Bosbiciu, Tudor Cățineanu, Vasile Cihorean, Ben. Corlaci, Vasile Dâncu, Emil Dreptate, Gavril Is-trate, Vasile Lechințan, Alexandru Cristian Miloș, Alexandru Misiuga, Ion Moise, Andrei Moldovan, Dumitru Munteanu, Luca Onul, Francisc Păcurariu, Gheorghe Pleș, Dariu Pop, Valentin Raus, Octa-vian Ruleanu, Radu Săplăcan, Gavril Scridon, Te-odor Tanco, George Țăra, Ion Urcan, Sever Ur-sa, Lucian Valea, Ana Zegrean – scriitori care nu mai sunt printre noi) și **II** (Adriana-Rodica Barna, Nico-lae Băciut, Emil Bălăi, Ioana Bradea, Constantina Raveca Buleu, Mircea Gelu Buta, Ion Buzași, Con-stantin Catalano, Ioan Cioba, Elena M. Cîmpan, Pompei Cocean, Dan Coman, Alin Cordoș, Dorel Cosma, Cornel Cotuțiu, Icu Crăciun, Melania Cuc, Mircea Daroși, Vasile George Dâncu, Vasile Se-bastian Dâncu, Zorin Diaconescu, David Dorian, Ana Dragu, Macarie Drăgoi (Episcop al Europei de Nord), Florica Dura, Vasile V. Filip, Dinu Flămând, Daniela Fulga, Leon-Iosif Grapini, Andrea H. He-deș, Vasile Leac, Cleopatra Lorințiu, Macavei Al. Macavei, Valentin Marica, Andrei Marga, Menuț

(continuare în pag. 17)

Maximinian, Marin Mălaicu-Hondrari, Ioan Mărginean, Alice Valeria Micu, Petru Adrian Mirce, Gheorghe Mizgan, Gavril Moldovan, Maxim (Iuliu Marius) Morariu, Victoria Fătu Nalațiu, Iacob Naroș, Ioana Nicolaie, Ovidiu Nimișean, Olimpiu Nușfelean, Maria Olteanu, Adrian Onofreiu, Veronica Oșorheian, Florin Partene, Liviu Păiuș, Alexandru Petria, Veronica Petruț, Ioan Pinte, Adrian Podaru, Aurel Podaru, Ovidiu Podaru, Ovidiu Pojar, Flore Pop, Damaschin Pop-Buia, Mircea Prahase, Virgil Rațiu, Aurel Rău, Dora Alina Romanescu, Traian Parva Săsărman, Marcel Seserman (Mircea Măluț), Ana Pop Sîrbu, Adrian Suci, Irina Szász, Ioan L. Șimon, Veronica Știr, Victor Știr, Flavia Teoc, Călin Teușan, Dorin Tudoran, Alexandru Uiuu, Alex Văsieș, Delia Velescu, Ștefan Veșcari, Ion Vlad, Cornelia Vlașin, Gelu Vlașin, Niculae Vrășmaș, Ion Radu Zăgreanu); **Invitați** (Radu Afrim, Alexandru Cățcăuan, Dan Coman, Maxim Dumitraș, Alexandru Gavrilăș, Marcel Lupșe, Ada Milea, Ioan Pinte, Alexandru Pugna, Gavril Țărmure, Cornelia Vlașin); **Personalități ale județului Bistrița-Năsăud** (Nicolae Bălan - Mitropolit al Ardealului, Gavril Bănulescu-Bodoni - Mitropolit al Kievului și al Basarabiei, Miron Cristea - primul Patriarh al României, Iuliu Hossu, Ion Oarcăsu, Constantin Pavel, Iustin Ilieșiu, Ion Th. Ilea, Maria Ivănescu, Vasile Reboreanu, Grigore Bălan, Alexandru Husar, Zaharia Sângeorzan, Vasile Scurtu, Emil Boșca Mălin); și ultimul capitol, **Academicieni năsăudeni**, (Simeon Florea Marian, Iuliu Moisil, George Coșbuc, Iulian Marțian, Virgil Șotropa, Miron Cristea, Iuliu Prodan, Constantin C. Moisil, Nicolae Bălan, Nicolae Drăganu, Liviu Reboreanu, Emil Isac, Augustin Vancea, Leon Daniello, Sever Pop, Tiberiu Morariu, Dumitru Protase, Florian Porcius, Grigore Silași, Iacob Mureșianu, Tudor Drăganu, Tiberiu Brediceanu, Traian Ionașcu, Grigore C. Moisil, Tudor Bugnariu, Constantin Stamati, Gavril Pop, Ion Creangă, Gustav-Oswald Kisch, Iuliu Hossu, Mircea Ion Savul, Lucian Blaga, Gheorghe Silaș, Dorel Banabic), capitol realizat de Ioan Seni, de fapt o trecere în revistă a academicienilor care fie au absolvit o școală din județul Bistrița-Năsăud, fie se leagă „conjunctural sau familial” de aceste meleaguri.

Așadar, pe lângă scriitorii de azi și de ieri ai județului Bistrița-Năsăud, regăsim în antologie personalități marcante ale literaturii și culturii românești care, în scrierile lor, au făcut referire la ținutul bistrițeano-năsăudean, precum și oameni de seamă, originari din acest loc, care, deși nu s-au dedicat scrisului, prin activitatea lor au sporit faima acestor meleaguri.

Fiecare text este însoțit de fotografia autorului, iar cele mai multe dintre materialele cuprinse în carte sunt presărate cu câte o fotografie aleasă de semnatul acestuia sau de realizatorii antologiei. Doar din simpla enumerare a acestor nume ne putem da seama de valoarea indiscutabilă a acestui volum cu totul remarcabil.

Marile figuri literare - Reboreanu, Coșbuc, Blaga -, dar și toată Istoria mare și puzderia de istorii mărunte și deloc neînsemnate sunt aduse împreună în carte pentru a da consistență unei biografii comunitare. Vocile antologiei nu lasă în umbră nici un detaliu. Istorie, relief, literatură, obiceiuri, oameni de vază, istorisiri sentimentale, nostalgice valorează spiritul locului, adăugându-i tușe și contururi inconfundabile. (...) Spiritul locului e o secvență

din harta identitară românească fără de care alcătuirea de Ținuturi și Țări românești și-ar pierde din greutate și sens. Probă și multele răspunsuri care au venit în întâmpinarea generoasei idei lansate de Menuț Maximinian - concluzionează, în Cuvântul de însoțire, doamna Irina Petraș.

(urmare din pag. 15)

orgasm azi-dimineață.

S-a destăinuit. O răsucesc și răspund la fel:

– Rradi, rreli, rrichi, rrobi...

Simt cum se încordează; fiindcă mi-a mărturisit cândva că graseierea o pătrunde cu viziunea unui orgasm ce trebuie aflat.

– Doar o iluzie ne desparte, o încredințez. Să mergem la parcare.

Ne întoarcem pe drumul cel mai scurt, ajungem în coasta pieței, unde muncitorii primăriei au delimitat cu panouri galbene o gaură în pământ, marcată cu pancarta „NUMAI PENTRU VIERMI” și au ridicat câteva autovehicule, oprindu-se la al nostru, pasămite mulțumită siglei de „Asistat Social”... Suntem libere!

(urmare din pag. 14)

OCEAN DE MIRACOLE

... erai așa de tristă că în jurul tău toate se transformaseră în piatră
cărbune zgură smoală și înmmlăștinată
nevolnicie

într-un târziu când ai zâmbit entazic
pustiul din jur s-a făcut grădină luxuriantă

când ai râs în hohote

zările au început să te strige pe nume
balta plină cu nămol a devenit izvor cristalin
apoi fluviu rostogolindu-se-n cascade și
în ocean de miracole

femeie

catedrală a încântării cu portal întrandafir
erai o tăcere elizeică eram un extaz

erai o fee pantée

eram o alboradă dinamitardă

feciorească uimire

femeie silfidă

tu nu știi că numele tău

e feerie și cânt celest

tu nu știi că ești lacrima

care sprijină muntele

să nu se prăvălească în neant

tu încă nu știi că fără tine

toate planetele ar lua-o razna

prin Univers...

Marin NĂSTASE

TUNARI

Nuvelă-foileton (1)

Sfârșitul lui noiembrie, cu ploile astea săcâitoare și cu staturile de frunze galbene spulberate în vârtejuri prin fața parbrizului, îl indispunea teribil pe Mototolea, ajuns șofer de taxi particular pe biata lui Dacie, călărită barbar de Nae Mărunțelu. Bani obținuți din vânzarea chioșcului se risipiseră pe reparații și piese, pe la mai multe ateliere auto, ca să pună cât de cât pe roate, iubita și scumpa lui Dacie. Altfel, cum să faci taximetrie cu o rablă? Mai ales în condițiile unei concurențe cu fâlcă de crocodil. Și cu toate astea, în primele luni de taximetrie s-a lăfăit băiatu'. Îl dibuiseră niște chinezi, apoi niște sirieni, care-i spuneau:

– Alo, domnu', vii matale în locu'... la ora... și aștepți! Aștepta, îi plimba pe unde aveau ei treabă, făcea tot ce poateau respectivii și, paraii curgeau. Seara, oricât de târziu îl eliberau din funcție mușterii, tot cumpăra o votculiță și se ducea cuminte la madam Firuța, care îl săruta afectuos în creștet, pe chelie:

– Așa, Tricuță, mamă! Lasă, că ne întărim noi! Poate ți se ivește ocazia și dai și tu un tun. Atunci să vezi cum ieșim noi în față! Însă, oricât alerga el cu mașina, purtând chinezii și sirienii prin atâtea locuri, tunul ăla, mult râvnit și mult visat, i se arăta ca Fata Morgana. Strălucea în depărtări și când se apropia, ia-l de unde nu-i! În jur, toți dădeau tunuri. Și mușterii lui și politicienii pe care îi votase cu atâtea convingere și atâția alți șmecheri barosani cu viloaie, care-i luau fața cu mașinile lor bengoașe, de care nu mai avea loc.

Iar el, care alerga până noaptea târziu, nu se alesese decât cu votculița, cu planetare obosite, cauciucurile uzate și cu eterna promisiune a coanei Firuța: „lasă, băiatu', că dai tu un tun și ieșim noi în față!” Aiurea! Care tun, când concurența l-a dibuit și l-a clămpănit cu fâlcile ei puternice? Prin septembrie, când aștepta pe arab să vină de la un depozit, s-a pomenit cu un lungan că-i deschide portiera și se proptește în ea:

– Ascultă, bă, ăsta micu', de ce-ai parcat mașina aici? Nu știi că n-ai voie?

– Cum să n-am voie? Nu văd niciun semn de interzis! S-a stropșit la el Mototolea.

– Nu vezi? Lasă că îți fac eu câteva semne! Cum le vrei, vinete sau albastre?

Și-i arată o labă cât un cărpător. Bietul Trache văzu negru în fața ochilor mai înainte să-l cârpească bestia fioroasă. A pornit motorul și-a plecat din „zona interzisă”. Nici arabul, nici chinezii și nici alți mușterii de lux nu l-au mai sunat și nu l-au mai căutat. A trebuit să se mulțumească tot cu plevușcă, să circule la mica ciupeală, departe de „zonele interzise”. Observase că toate taxiurile erau vopsite și marcate cu însemne

speciale: s.r.l. taxi..., company taxi... El cine era? Doar puncte, puncte. Ce să treacă pe mașină? Asociația Familială „Mototolea”? Scârț! Mai ales că tot mai des era „inspectat” de tot felul de inspectori (numai lungani). Cică de la „Controlul Circulației”, alții de la „Protecția Consumatorului”. Toți îl „sfătuiau” să nu mai circule, că...nu-i legal, că încalcă legea (fără să precizeze ce lege). Că, s-ar putea să aibă probleme cu Fiscu', că ei îl sfătuiesc de bine, ca să nu pățească (ce?). Că așa cum circula, este un adevărat infractor și să facă bine să intre în legalitate. Deși i se făcea părul măciucă (cât mai avea), de câte îi reproșau respectivii lungani, el circula în mod curajos, până când a auzit în spate la roata dreapta un fâsss, foarte sonor, cu toate că o controlase înainte de a se urca la volan. A schimbat-o imediat, că avea roata de rezervă la el. Dar, de la o vreme, fâss-urile se cam înmulțiseră și Mototolea și-a cam dat seama că cei de la „Protecția Consumatorilor” aveau tot mai multă grijă de consumatori. Ce putea să facă? Trebuia să intre într-un clan, într-o „Company”... A plâns pe la porțile uneia, spunând să îl ia sub plapuma ei, dar când a aflat condițiile, a rupt-o la fugă. Până la urmă s-a apropiat de el un lungan „binevoitor”:

– Ce-i, tataie, nu știi cum să procedezi? Fă, domnule, un contract de franciză cu firma noastră și taximetrezi liniștit sub umbrela ei! Nu te doare capul.

Nu pricepea deloc cum stă chestia cu „franceza” asta. De ce franceză și nu română? A zămbit lunganul și l-a dus la Direcția Companiei, unde a semnat un contract de franciză. După ce l-a semnat, l-a citit:

– Bine, domnule, eu cu munca, eu cu cheltuielile, cu benzina, cu reparațiile mașinii, iar firma... cu ce? Cu procentul acesta aproape cât venitul? Ce face firma în afacerea asta?

Directorul l-a privit sictirit și l-a repezit pe lungan:

– Ce vii la mine cu tot soiul de tâmpiți? Anulează contractul și dă-l afară!

Lunganul i-a luat apărarea, oferindu-se să-i explice, în ce constă franciza, cum îi acordă protecție în afacerea sa și l-a convins să accepte condițiile din contract. Directorul, cu nasul în hârtiile sale, fără să-i privească, a dat din mână:

– Bine, sunteți liberi! Adică, afară din birou!

Împreună cu lunganul a ieșit tiptil, tiptil din birou, murmurând un „să trăiți!” Afară, lunganul i-a explicat cum să lucreze acum, să parcheze în aceleași locuri cu mașinile companiei, dar la rând. Să ia clienți când îi vine rândul, că altfel, se supără taximetriștii cu mașinile companiei. „Și...s-ar putea să ai probleme. Iar, când ești pe traseu, suni la dispecerat să-ți dea clienți. Când ți-a dat clientul, te duci urgent la el și-l servești prompt și ireproșabil, să nu compromiți renumele firmei, că altfel...Acum ai înțeles pentru ce plătești procentul firmei?” Mototolea a dat din cap că, da, deși nu-i conveneau deloc clauzele contractului. Dar, ce era să facă?

– Atenție, l-a mai sfătuit lunganul binevoitor, mai faci din când în când câte o atenție

(continuare în pag. 19)

domnișoarei de la recepție!

– De ce? a întrebat Mototolea, ca o bovină.

– Ca să fie și dânsa atentă cu dumneata, i-a răspuns lunganul, uluit cât de tâmpit este. Ce vrei, dânsa nu-ți face servicii când îți oferă comenzile clienților?

S-a dumirit Mototolea și a intrat cuminte în sistem, cu ciocolatele și zâmbetele de rigoare la „domnișoara”. Dar și comenzile primite erau pe măsura ciocolatei. Întreba telefonic la recepție: „Am vreo comandă, domnișoară?” I se răspundea scurt: „Așteptați, vă rog!” Și aștepta până i se lungeau urechile. Iar când primea comanda, trebuia să alerge în celălalt capăt al orașului, într-o fundătură de stradă, pe unde își hodoragea mașina. Iar de acolo, trebuia să ia un boșorog cu multe geamantane pe care să i le care până la vagonul din față, unde avea locul. După ce îl urca în vagon, îi așeza bagajele deasupra și-l împacheta pe locul indicat în bilet, boșorogul abia mormăia un „mulțumesc”. Ce să facă el cu „mulțumesc-ul” moșului? Și el care visa să dea tunul... A, păi nu se poate! Trebuie să schimbe foaia! Și a încercat s-o schimbe. A văzut că, deși dădea „domnișoarei” atenții tot mai substanțiale, comenzile erau tot așa. Dincolo, în locul de parcare al companiei, mașinile se înmulțiseră. Când se întorcea de pe traseu, era al enșpelea la rând, astfel că, în cel mai fericit caz, avea doar un singur client pe zi. A reînceput taximetria la mica ciupeală, pe cont propriu, preluând comenzi din dreapta și-n stânga, fără să mai aștepte de la „domnișoara”, fără să-i mai răspundă la telefon. Când ajungea la locul de parcare al companiei, nu se așeza la rând, ci staționa puțin mai departe. Dacă observa un potențial client (că acum avea experiență în meserie), se repezea cu mașina spre el și-l întreba precipitat: doriți o mașină? De regulă, cel întrebat dorea și atunci îl prelua rapid, ca să nu se prindă colegii de taximetrie. Așa credea el că e fășneț și ăia de la rând nu se prind. Dar roțile mașinii iar au început să facă făș! Când schimba roata, cei de la rând râdeau cu hohote:

– Ce-i, tataie, ai probleme cu bătrânica?

A înțeles și s-a cumințit. A reintrat în front. Dar tunul? Strălucea în zări tot ca Fata Morgana. „Nu se poate! răbufnea uneori revoltat. Dar ăștia din jurul meu? Uite la mașina aia! Are geamuri fumurii, să nu vezi cine conduce și ce tunar este răsturnat pe canapea. Ai dracului tunari! Și-au luat mașini d-astea, să nu-i vezi, să nu-i cunoști, să nu știi cine sunt, ce fac, unde se duc, ce-nvârtesc, ce tunuri dau.” Simțea că ticăloșii ăștia monopolizaseră toate tunurile. Și el, cu ce să mai tragă?

Cam așa gândea Mototolea, privind lung la stolurile de frunze moarte, care se repezeau în parbrizul mașinii, să-l ciugulească, să-l spargă. Aștepta de vreo trei ore și mai avea în față încă cinci mașini. Încă cinci clienți ratați, poate, printre ei, cel cu tunul veșnic visat. De fapt, se resemnase. „Ce...tun? De tun îmi arde mie? Să scot acolo cât să mai pot cumpăra benzină. Că și tunarii ăia de la benzinărie!.. Și piese de schimb... Că mașinuța, săraca, gâfâie, pocnește, trosnește, de se sperie clienții și vor să coboare din ea. S-o vând și să cumpăr alta nouă? Îi veni să râdă cu hohote. Ce glumă bună!” Dar fără un tun, simțea că, în curând o va duce plângând la cimitirul de mașini, unde va aprinde o lumânare și o va pupa pe capote. Și stropii ăștia care se reped în parbriz, parcă să-i pătrundă în ochi și în creier!.. Și frunzele astea

nerușinate care dansează în fața sa ca niște dez-mățate!.. Îi furau ultimele fărâme de speranțe, pe care le spulberau în neant...

Claxonul colegului din spate îl trezi din întunecatul coșmar. Trebuia să meargă mai departe. Dar, degeaba! Mai are-n față patru. Iar frunzele și stropii de ploaie...tot în parbriz și în creierul său... Nici nu a observat când un tuciuriu cu mustață i-a deschis portiera. Să sară la gâtul lui:

– Cum îți permiți?

– Potolește-te, omule, spuse calm șocolatiul mustăcios. Nu ai nevoie de clienți?

– Dumneata nu observi cum sunt serviți clienții? Îl repezi din nou Mototolea. Du-te, domnule în față și închide ușa pe dinafară!

– Încet, măi omule! Încercă să-l liniștească mustăciosul. Am venit la dumneata cu o afacere și mă respingi așa brutal?

Când auzi de afacere, Mototolea tresări. Simți licărul tunului din întunericul deznădejdiei și pe față îi apărură o rază firavă de speranță:

– Ce afacere, domnule, ce afacere? Dumneata nu vezi că noi prestăm servicii de transport? Nu vezi că serviciul nostru se face la rând? Du-te-n față, domnule, dacă ai de mers undeva!

– Dacă eu spun că vreau să fac o afacere cu dumneata, de ce mă refuzi?

Iar a scăpărat tunul în întunericul deziluziilor. Iar i s-a luminat fața și ochii îi luciră lacom. Privi pe țiganul mustăcios din fața sa, ca un înecat ce se agață de un pai de speranță. Auzi la el, îi propune omu' o afacere și dobitocul o refuză ca un prost! Păi, nu e ăsta tunul mult visat? Poate vrea omu' să transporte armament... sau niște droguri, sau să ducă ceata lui de lăeți undeva la furat... sau vor să omoare pe cineva... Ei, și? Eu fac transportul și atât. Ce mă interesează ce duce, unde duce, cu cine duce, cui vrea să facă rău? Habar n-am! Treaba clientului! Nu-l cunosc, nu l-am văzut în viața mea, eu mi-am făcut doar meseria. Mi-a dat banul, l-am salutat și nici nu știu cum arată. Nu știi? Dar...cât ți-a dat? Zece mii la kilometru, sau un milion? Hai, spune, că tipu' a declarat! Gândurile astea se fugăreau prin creierul lui mai repede decât viteza luminii. Dar ultimul gând îl electrocută, provocându-i câteva picături de sudoare pe șira spinării.

Îl privea pe țigan lung, fără să spună un cuvânt. Mustăciosul îl privea și el, studiindu-i expresia feței. A înțeles repede că nu se înșelase, când l-a ales din lungul șir de taximetriști care așteptau la coadă clienții. Și-a zis în gând: „n-am greșit, ăsta e omul meu!” Dar a continuat să tacă și el, privindu-l lung, satisfăcut. După aproape un minut de tăcere și studiere reciprocă, mustăciosul zâmbi:

– De ce vrei să dai cu piciorul la ocazie atunci când se ivește și se roagă de tine?

– Ce ocazie? murmură Mototolea.

– Dacă mă ții în ploaie și nu-mi dai voie în mașină, n-ai să afli!

Abia acum observă Mototolea că țiganul era ciuciuete, că din borurile largi ale pălăriei șiroia apa ca din burlanul unui acoperiș. Iar haina soioasă de

(continuare în pag. 20)

pe el lucea de parcă era lustruită cu cremă.

– Păi, începu să scârțâie Mototolea, o să-mi faci flească husa și nu se mai urcă niciun client în mașină.

– Vrei să intri în afaceri fără riscuri? râse mușteriu mustăcios. Matale nu știi? Cine nu riscă... Și acum, ce-ți mai trebuie clienți, dacă îți ofer ocazia să dai și mătăluță un tun? Hai, că m-a pătruns până la piele!

Când a pronunțat țiganul cuvântul magic TUN, Mototolea a sărit, ca săltat de un resort și i-a deschis portiera din spate. L-a împins în mașină și, tremurând de emoție, a întrebat cu o voce sugrumată:

– Ce...tun? Să nu mă ademenești cu cine știe ce afacere necurată, că eu sunt un om cinstit!

– Da', eu sunt necinstit, șefule? spuse ofensat țiganul. Așa impresie ți-ai făcut matale despre mine? Păi, eu am venit la dumneata cu un tun cinstit.

– I-auzi, râse Mototolea, tun cinstit!

– Hai, bre, că mă jignești! Chiar că mă supăr și mă duc la colegul din spate. Că ăsta, bag seamă, este mai interesat decât mata.

Când a văzut Mototolea că-i scapă afacerea printre degete, a sărit ca ars:

– Stai, omule, n-am zis că eu nu vreau să dau un tun, fiind el cinstit sau necinstit, dar... de ce-ai venit la mine și m-ai ales dintre atâția șoferi câți stăm la rând?

– Pentru că te-am observat că ești cel mai cinstit dintre toți.

„Adică... cel mai fraier, își zise-n gând Mototolea. Cum dracu m-a observat ăsta? O fi scriind pe fruntea mea FRAIER. Cu litere mari. Sau, șapca asta o fi de vină?” Mototolea purta pe cap o șapcă mare, de piele (șapcă „șmecheră” spunea el), care-i dădea o aliură caraghioasă, cu gâtul lui subțire, fața alungită și fruntea îngustă. Parcă i-o înfundase cineva pe cap cu forța, parcă era bătut în cap.

– Bineînțeles că sunt cinstit. Așa suntem noi, șoferii de taxi, zise el foarte mândru.

– N-am zis că...ăla!...se scuză mustăciosul. Dar matale ești mai cinstit decât toți cinstiții. Și, uite, mi-ai căzut simpatic, de cinstit ce ești! Auzi, omule, mi-ai căzut cu tronc la suflet, asta e! Și începu să râdă zgomotos. Râse cam silit și Mototolea.

– Nu știam că sunt așa de simpatic. Dar...nu vrei să-mi spui odată, despre ce tun este vorba? Ce tot mă fierbi atâta? Că eu am treabă, m-așteaptă clienții!

– Să aștepte! râse din nou mustăciosul. Uite ce e, omule, una și cu una face două. Lasă dracului clienții dumitale de două parale și fă-mi un serviciu barosan, că te voi plăti împărătește!

– Ce? a țipat nervos Mototolea.

– Stai liniștit, omule! Uită-te la el ce nervos e! Să ne duci într-un sat, departe de aici, la vreo patru-cinci sute de kilometri, dincolo de Târgoviște. Cât vrei? Două, trei milioane? Patru? Hai să-ncepem tocmai!

– Ia-mă încet că... spuse șoptit Mototolea. Trebuie să lămurim câteva probleme: mai întâi că ai spus „să ne duci”. Dumneata ești unul singur.

– Mai am doi tovarăși care mă așteaptă, colo, sub acoperișul acela.

Acum observă și Mototolea pe cei doi țigani zgribuliți, înghesuți unul în altul sub copertina din stația de autobuz. Gândi: „Ăștia sunt o gașcă, o bandă de tâlhari.

Au dat o lovitură azi-noapte și acum vor să dispară. Cine știe în ce fundătură de sat?” Întrebă prudent:

– Și, acum vreți să vă fac... dispăruți?

– Ce tot vorbești, omule? se burzului țiganul. Cum să ne faci dispăruți? Adică... Hmm! Matale crezi că noi suntem niscaiva hoți sau bandiți. Așa ți-ai zis: ăștia, țiganii, jerpeliții, precis sunt hoți. Numai eu sunt om cinstit. Te-ai înșelat, omule!

– Dacă nu vrei să-mi spui ce căutați voi la dracul n praznic, dincolo de Târgoviște?

– Nu ți-am spus? Să dăm și noi un tun. Avem o informație precisă, de la unul de-ai noștri, că în comuna C... sunt gospodari care vând porcu' tăiat dă la douăzeci în sus.

– Cum vine asta?

– Douăjdă mii kilu, tăiat. Ce nu-nțelegi?

– Cum așa? Aici se vinde peste cincizeci, spuse Mototolea mirat.

– Păi, asta e afacerea, omule! spuse mustăciosul voios.

– Adică, tunul, râse Mototolea.

– Hai, că te-ai prins, râse și țiganul. Amândoi răseră cu poftă.

Între timp, mașinile din față mai înaintaseră. Doar un taxi mai era în fața lui Mototolea, iar colegul din spate îl claxona nervos. Mașinal, înaintă și Mototolea. Acum trebuia să-i vină rândul la clienți, când țiganul îl trezi din reverie:

– Lasă-i, domnule, de clienți și hai să punem la punct tunul!

Mototolea ezita. După trei ore de așteptare să piardă un eventual client, în timp ce palavragiul ăsta îi propune nu știu ce tun într-o fundătură de sat îndepărtat? Acu', pe ploaia asta, să plece la cinci sute de kilometri în necunoscut? Și e târziu. Ajunge acolo noaptea. Unde doarme? Spuse cu voce tare:

– Ne-apucă noaptea pe drum!

– Păi, n-ai faruri, omule? Acolo avem unde dormi și mâine începem treaba de dimineață. Că, până taie porcii gospodarul, până ne tocmim, până împachetăm, trece ziua și tot noaptea călătorim. Iar noi vrem să cumpărăm patru porci. Ce, nu duce mașina matale?

Lui Mototolea îi vâjâia capul. Parcă-i intraseră săgeți în creier. Nu-și închipuise că tunul ăsta este așa de complicat și așa de riscant. Aproape trei sute de kile, el și țiganii, patru-cinci sute, porcii, noaptea pe ploaie pe drumuri desfundate, prin satul ăla. De dormit, unde? În șatra lor? Să-l tâlhărească?.. Un client cu două geamantane se îndrepta grăbit spre mașina lui. Brusc, se trezi din visare și se repezi la țigan:

– Dă-te jos, că am client!

– Ce, ești nebun? Se repezi și țiganul. După ce am pus tunul la punct?

(Va urma)

Cristian Lucian MLADIN

Interviu cu actrița Oltea Blaga

Actriță la Teatrul Clasic "Ioan Slavici" Arad, mamă, om de cultură, Oltea Blaga este unul din oamenii care transmit emoție în tot ceea ce întreprind. Născută în 3 iunie 1973, la Buciumeni, județul Galați, a urmat între anii 1991-1995 cursurile Universității "Hyperion" București apoi Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică București, secția Arta Actorului (film, teatru și TV), clasa prof. univ. Ion Cojar.

Am avut plăcerea unei discuții despre viață, despre oameni și artă, sub culorile toamnei arădene, care pătrunde în oameni și vise deopotrivă.

Cristian Mladin: Oltea Blaga, îți mulțumesc pentru amabilitatea de a purta acest dialog, de această dată nu pe scenă, ci sub ultimele raze ale soarelui de septembrie, ce ne fac să zâmbim toamnei.

Oltea Blaga: Mă bucură enorm să stau de vorbă cu tine și îți mulțumesc pentru că m-ai ales pentru acest dialog. Te-am apreciat încă de pe vremea când am avut norocul să te am elev și să te cunosc, iar felul în care ai continuat să te cauți și să te dezvălui prin intermediul teatrului, scrisului, picturii sau sportului, m-a făcut să te admir și să te apreciez din ce în ce mai mult. Mi-a făcut o mare bucurie provocarea ta la destăinuire și îmi face plăcere oricând să stăm la povești. Să începem!

Cristian Mladin: Recent, publicul arădean a avut ocazia să te revadă în spectacolul de succes "Tartuffe" de Moliere. Cum ai trăit această piesă acum, la 10 ani de la premieră?

Oltea Blaga: Cu uimire, curiozitate, emoție, bucurie și satisfacție. Cu uimire, pentru că a fost o mare surpriză reluarea acestui spectacol; cu multă curiozitate, pentru cum s-au așezat lucrurile în 10 ani; cu emoție pentru că întâlnirea (ca și reîntâlnirea) cu Dorine au fost o mare încântare; cu bucurie, pentru tot ce fac din iubire și pasiune și cu satisfacție pentru că lucrurile acum, ca și atunci s-au legat de minune. Să vorbești despre credință, falsă credință, minciuni, intrigi, prefăcătorii, se pare din nefericire că e mereu de actualitate. Și pe vremea lui Moliere, și acum 10 ani, și astăzi.

Cristian Mladin: Trăim vremuri tulburi, în care uneori ne putem pierde în gânduri, în tentații, în gri. Ce faci ca artist, în timpul tău liber, pentru a rămâne conectată (și) la viața de zi cu zi?

Oltea Blaga: M-am pierdut în miliarde de gânduri și mult gri. De un an și patru luni încerc să-mi reaşez culorile înapoi în viață, dar ceva s-a sters iremediabil.

Pierderea unui om drag, a fratelui meu - muzicianul Petronius Negrescu -, m-a făcut să mi se zdruncine toată existența. Am trecut prin multe lucruri care m-au așezat într-o zonă gri în viața mea: dezamăgiri, divorț, inundații, incendiu, jaf, trădări și lista poate continua; dar sunt un om puternic, m-am ridicat de fiecare dată și am continuat lupta cu și mai multă putere. Dar de data asta, e mult mai greu decât se poate povesti. Fac zilnic pași mici spre a accepta realitatea cu tot ce vine ea.

Cristian Mladin: Ești o persoană energică, un artist care mișcă ceva în oameni, acolo, pe scenă, sub lumina reflectoarelor. Care sunt sursele tale de inspirație vis a vis de actul artistic? Ai avut sau ai persoane care ți-au modelat personalitatea artistică, din România sau, de ce nu, din străinătate?

Oltea Blaga: Toate întâlnirile pe care le-am avut în timpul existenței mele ca om și ca artist m-au transformat în ceea ce sunt acum. Se spune că o dată la 7 ani ne transformăm complet. Eu sunt în punctul în care am atins 7x7 și îi sunt recunoscătoare lui Dumnezeu pentru toate întâlnirile și provocările pe care le-am avut, pentru că toate au avut rost, sunt sigură, chiar dacă eu nu l-am văzut sau nu l-am înțeles întotdeauna. De la nașterea mea într-o zi de duminică, la căminul cultural, în timp ce pe scenă fratele meu avea serbare și până în acest moment prezent, când îți răspund la întrebări, toate se leagă în ceea ce sunt eu acum. Oamenii pe care i-am întâlnit, animalele pe care le-am mângâiat, plantele pe care le-am îngrijit, copacii pe care i-am plantat, soarele care m-a ars sau m-a mângâiat, ploile care m-au făcut să alerg, să râd sau să mă adăpostesc, zăpada pe care am atins-o sau care m-a acoperit, frunzele în care m-am rostogolit, cărțile pe care le-am citit, fântâna pe care am făcut-o, iubirile

(continuare în pag. 22)

pe care le-am trăit sau cele pe care le-am netrăit, muzica pe care am ascultat-o sau tăcerile care m-au copleșit, totul m-a inspirat și m-a format. Acest tot înseamnă de fapt viața în toată splendoarea ei.

Cristian Mladin: Anumite meserii necesită prin excelență har. Care este sursa harului artistic, în opinia ta? Crezi în Divinitate? Dar în viața extraterestră?

Oltea Blaga: Da. Ai dreptate. Sau măcar așa ar trebui să fie. Harul cred că e un dar divin. E cadoul pe care-l face Dumnezeu muritorilor pentru a gusta nemurirea sau iluzia ei. Pe ce criterii? Asta cred că e o taină. Da, cred în Dumnezeu. Fără El cred că nu prea are sens nimic. Despre extraterestri... ce să zic. Îmi plac scrierile S. F.

Cristian Mladin: De-a lungul anilor, orice artist are în cariera sa și momente bune și mai puțin bune. Ai putea să ne împărtășești câteva din experiențele tale în acest sens?

Oltea Blaga: Îți voi spune o poveste. E cam lungă. Tu vei hotărî dacă o dai mai departe sau nu. Dar e adevărată. Se numește: **“A fi sau a nu fi... bun!”**

“Iertarea este mireasma pe care violeta o lasă pe calcâiul care o strivește.” (Mark Twain)

Mi-am dat seama că nu a fost bine în momentul în care mâna s-a dezlipit de clanța ușii pe care tocmai am închis-o în spatele meu. Nu trebuia să ies din sala de repetiții în tăcere. Trebuia să îi strig în față că ce spune sunt aberații, că le-am auzit și că sunt total invenții, că nu

e drept, că nu știu care e sursa de unde izvorăsc toate aceste urâtenii, dar că eu nu am nici un amestec și că totul trebuie să înceteze imediat. Am ales, ca de obicei, să zâmbesc și să mă fac oarbă și mută. Și nu a fost bine. Dar acum e târziu. Nu pot intra înapoi. Pot doar să aud râsul complice al grupului. Râsul răutăcios al unor oameni roși de răutare și invidie, care își propagă undele sonore până în hol. Ca să părăsesc de tot clădirea, am de coborât două etaje până să ajung în stradă. Picioarele nu mai vor să mă țină și nădăjduiesc să-mi facă bine frigul și aerul de afară. Vorbele murdare aruncate indirect spre mine au avut puterea să mă paralyzeze. Cred că asta simți când te mușcă un șarpe veninos. Pe mine m-a mușcat un om urât. Dacă m-ar fi atacat reptila, m-aș fi dus imediat la medic sau aș fi chemat salvarea. Dar pentru mușcătura omului urât, unde să sun? Există un număr la care să apelezi pentru acest atac? Cine să mă ajute? Sufletul mi-e ferfănită și, în ciuda aerului de afară, nu-mi revin. Mă târăsc în continuare spre casă.

- Domniță, n-ai un ban? Nu rețin fața cerșetorului care vine spre mine cu mâna întinsă. Caut mașinal portofelul, scot o hârtie și i-o întind. Nu e nevoie să mă opresc, deoarece senzația încă acută de paralizie a corpului mă face să mă târăsc atât de încet, că par a sta pe loc.

- Dumnezeu să vă răsplătească bunătatea, frumoasă domniță!

În mod normal, i-aș zâmbi, să-mi însoțesc gestul de un dar mai de preț decât hârtia pe care i-o dau, dar constat cu îngheț că nici mușchii feței nu mă mai ascultă. Parcă aș fi împietrit. Iisuse bun, ai milă de mine și nu mă lăsa acum. Am îndurat multe nedreptăți, multe din ele mult mai mari și am avut putere să merg mai departe. Am noroc. Traversez piața fără să mă oprească nimeni. Nu aș fi putut scoate un sunet. Ajung în dreptul florilor. Câte culori, câtă frumusețe! Ieri, după aplauze, aveam brațele pline de buchete asemănătoare și zâbeam. Atâta ură și invidie să stârnească un om care e răsplătit cu flori? Câtă nefericire e în oameni! Nu vreau să ajung acasă în starea asta. Nu vreau ca fiul meu să mă vadă așa. Trebuie să îmi adun puterile cumva. Unu, doi, trei... respiră! Unu, doi, trei... respiră! Da, aerul e bun. Tot numărând și respirând, constat că am înaintat destul de mult. Mă aflu deja în Parcul Reconcilierii. Corpul meu se așază pe o bancă la întâmplare. E mai bine. Nu mai număr, doar respir. Respir adânc. Gândurile încep încet, încet să prindă contur. Și din gri, devin colorate. Ce-i, suflete? Fii tare! Inimă! Rămâi bună! Nu țineai tu cu zmeul când erai copil, deși era rău, pentru că el nu avea niciun prieten? Nu visai tu în ascuns că o să-l faci bun? Nu visai că vei deveni prietena tuturor oamenilor când vei fi mare și că vei face lumea mai bună? Că vei inventa un parfum dintr-o floare magică, care îi va vrăji pe cei care îl folosesc și o să-i facă pe oameni mai buni și mai fericiți? Nu ai răspuns tu cu un zâmbet la atâtea porcării și ticăloșii pe care a trebuit să le înghiți până la vârsta

(continuare în pag. 23)

asta? Și acum? Ți-a trecut prin cap să răspunzi la răutate? Asta nu ești tu. Zâmbește și mergi mai departe. Plantează semințele binelui pe oriunde vei merge și poate copilul tău, sau copilul copilului tău va trăi într-o lume mai bună. Asta e darul tău. Bunătatea. Puterea de a zâmbi la răutăți. Cea mai mare realizare a ta este faptul că ai reușit să îți păstrezi nealterată bunătatea și credința că poți ajuta și pe alții.

Fața mi-e udă. Plâng? Ce prostie! Nu. Nu plâng. Plouă. Plouă de ceva vreme dar eu nu am băgat de seamă. Mi-e frig. Mă ridic și pornesc spre casă în pas grăbit. Ploaia se grăbește și ea. În dreptul poliției, ploaia e atât de intensă că îmi trece prin minte să mă adăpostesc, dar nu o fac. Alerg. Alerg din ce în ce mai tare. Bag cheia în poartă. Am ajuns! Bobi mă latră și se gudură pe lângă mine cu prietenie. E bucurios că mă vede. Intru în casă. E cald și plăcut. Casa e plină de buchete de flori. Câtă liniște!

Matei, iese din camera lui și mă privește nedumerit.

- Mama, s-a întâmplat ceva?

Așa udă cum sunt, îi zâmbesc și îl îmbrățișez. Și în timp ce fac asta, îi șoptesc la ureche:

- Ești minunea mea!

Îmbrățișarea lui strânsă, îmi confirmă faptul că a înțeles că am nevoie să mai stau lipită de el. Nu-mi dă drumul din îmbrățișare și îmi șoptește și el, tot la ureche:

- Te iubesc, mama!

Îmi simt iar fața udă și îmi dau seama că de data asta plâng. Plâng ca o proastă, dar plâng de fericire. Toate durerile și spaimile au trecut. Și îmi răsună în cap, ca un ecou, cuvintele părintelui Hrisostom: "Fii primul care zâmbește, primul care iartă, primul care pune o

vorbă bună și în jurul tău va fi Rai!"

Cristian Mladin: Asistăm la o schimbare a multor paradigme în ultimii ani, în varii domenii, dar care ne afectează atât în plan personal cât și în plan spiritual. Care este, din punctul tău de vedere, rolul artei și al artistului în viața omului secolului XXI?

Oltea Blaga: Artă ne modelează. Ne face să visăm dar și să ne trezim. Să ne punem întrebări. Să găsim răspunsuri. Să ne uităm în oglindă și să acționăm sau să reacționăm. Ne face mai puternici și mai frumoși. Artă poate fi un refugiu dar și o armă. Iar artiștii pot fi ȋngeri sau soldați.

Cristian Mladin: Suntem fiecare diferiți în felul nostru, asemeni fulgilor de nea. Percutăm în mod diferit la ceea ce vine spre noi. Ce te face fericită ca om, dar ca artist?

Oltea Blaga: În acest moment al existenței mele mă face fericită timpul petrecut cu băiatul meu și faptul că atunci când apăs pe telefon tasta PĂRINȚI vocile lor încă îmi răspund. Sunt bogată și norocoasă. Ca artist, mă bucură toate provocările pe care le primesc.

Cristian Mladin: Dacă ai putea să schimbi ceva în cursul evoluției omenirii, care ar fi acel lucru și de ce?

Oltea Blaga: Nu am asemenea îndrăzneală, nici măcar ca joc, dar dacă totuși aș avea o asemenea putere, aș schimba destinul familiei mele. Aș scoate din dicționar cuvinte ca deportare, domiciliu obligatoriu, ciumă roșie, închisoare politică...

Cristian Mladin: Se spune că atunci când pierzi, trebuie să continui, dar și atunci când câștigi. Care sunt cele mai reprezentative reușite ale tale, ca persoană, dar și ca om de cultură?

Oltea Blaga: Deviza pe care am avut-o în familie a fost "Insistă, persistă, rezistă!" Să știi să construiești cu pietrele care se aruncă în tine e o putere și o artă. Să știi să te ridici, să continui să mergi și să zâmbești. Asta am făcut mereu. Ca om și ca artist. "Fă rai din ce ai." Dar sunt și norocoasă. Am fost apreciată, aplaudată, premiată, iubită, răsplătită cu flori și multe mesaje, am făcut voluntariat, am ajutat oameni, am inspirat oameni, dar cel mai de preț lucru pe care l-am făcut e Matei. E darul cel mai de preț pe care l-am primit și sunt fericită și recunoscătoare pentru asta. De ce e asta o reușită? Pentru că Matei e un Om minunat. Un Om frumos. Om cu majuscule. Iar eu sunt o mamă fericită.

Cristian Mladin: Stiu că ești coordonatoarea trupei "Har" din cadrul Școlii Populare de Artă Arad, dar și a trupei "Ana" din cadrul Asociației Nevăzătorilor din Arad. Care sunt proiectele tale de viitor atât în cadrul Teatrului Clasic "Ioan Slavici" Arad cât și în calitate de profesor coordonator al trupelor "Har" și "Ana"?

Oltea Blaga: Sper să am sănătate și putere să merg mai departe și sper ca oamenii noi care îmi intră în viață prin intermediul acestor trupe să poată spune cu mândrie că au avut-o ca profesor coordonator, mentor, prieten sau om drag pe Oltea Blaga.

Nina Alina POPA

Mircea Cojocaru, 50 de ani de creație în cele 67 de toamne adunate

Sub titulatura „Retrospectivă - 50 de ani de căutări, speranțe, bucurii - Mircea Cojocaru”, astăzi, 7 octombrie, la Sala Helios a Bibliotecii („Ștefan Petică” a municipiului Tecuci, n.r.) a avut loc evenimentul dedicat cunoscutului pictor tecucean. Manifestarea a fost organizată de către Casa de Cultură și Biblioteca Municipală „Ștefan Petică” sub auspiciile Primăriei Tecuci.

Nu știm dacă pictorul Mircea Cojocaru mai are nevoie de prezentare, cine nu i-a cunoscut măcar o dată în viață parte din lucrări? Participant la expoziții de grup sau cu expoziții personale în țară și peste hotare: Italia, Franța, R. Moldova, Marea Britanie, Israel, cu lucrări în colecții de stat în România și Franța, Mircea Cojocaru este un pictor desăvârșit transpunând arta în propriul limbaj, unul plăcut ochiului publicului și criticilor de artă.

Dat fiind faptul că ieri, 6 octombrie, Mircea Cojocaru a împlinit o frumoasă vârstă - 67 ani și a ajuns la jumătate de secol de creație, organizatorii acestui eveniment au dorit să-i facă o surpriză binemeritată prin această expoziție.

Publicul numeros prezent la această întâlnire de suflet a vizionat pentru început un video cu o parte din multitudinea lucrărilor create de pictorul Cojocaru, videoclipul fiind realizat de prof. Ștefan Andronache.

Directorul Bibliotecii, Daniela Grigoraș, a fost gazda întâlnirii culturale, vorbind despre bucuria realizării acestei expoziții de suflet a pictorului Cojocaru, despre

desfășurarea evenimentelor culturale din urbea noastră și Festivalul Internațional al Aforismului care se desfășoară în aceste zile la Tecuci. A invitat pentru început să ia cuvântul primarul municipiului, Lucian Costin: „Ne întâlnim, astăzi, la o nouă expoziție a prietenului nostru, tecuceanul Mircea Cojocaru, o expoziție care ne încântă privirea și cu atât mai mult ar trebui să ne încante cu cât aceasta este o retrospectivă a întregii activități a unui om, a unui artist care și-a dedicat întreaga viață, carieră, artei. Am văzut în materialul prezentat o parte din operele dlui Cojocaru, înseamnă că ne-ar fi trebuit o sală mult mai spațioasă pentru toată munca pe care artistul a depus-o. Spre bucuria tuturor, lucrările dumnealui sunt expuse și în țară și în străinătate și sperăm ca numele Mircea Cojocaru să dăinuie mult timp de-acum încolo”. L-a felicitat în numele municipalității, urându-i putere de muncă, precizând că este și va fi un model pentru generațiile următoare.

Poetul și prozatorul Petre Rău din Galați, în copie, consătean cu Mircea Cojocaru în comuna Nicorești, a spus că îi leagă o prietenie de o viață, constatând că „Mai multe evenimente culturale aveți în Tecuci, decât avem noi în Galați”. Spune că nu este un bun cunoscător al artei care o înfăptuiește pictorul Mircea Cojocaru dar se bucură și apreciază lucrările, pe unele din ele le-a folosit de-a lungul anilor pe copertile revistei „Boema”, care îi aparține.

„I-am cunoscut lucrările, cu gustul, cu simțurile mele, cu ceea ce am fost eu atras, întotdeauna m-au impresionat lucrările cu liniile geometrice, formele geometrice într-o înfățișare care atrage, cu culori potrivite care nicodată nu se dușmănesc între ele, se bucură una cu alta, ochiul bucurându-se în aceeași măsură. Dar nu numai asta este caracteristica lucrărilor semnate de Mircea Cojocaru ci și faptul că în picturile sale liniile geometrice pe care le folosește coboară spre virilitate, spre sacralitate. Peste tot întâlnim expresia artistică a acestor tablouri, care sunt admirabile”, a spus printre altele poetul Petre Rău.

Pentru a vorbi despre pictorul și poetul Mircea Cojocaru au luat cuvântul Stelian Vicol din Galați – redactor șef revista Porto-Franco, prof. Vasile Ghica, Tănase Dănilă, preot Constantin Velicu, coregraf Mariana Enache, prof. Vladimir Radu, prof. Ștefan Andronache. Toți au susținut că Mircea Cojocaru a reușit să ne bucure văzul și sufletul cu emoția pe

(continuare în pag. 25)

(urmare din pag. 24)

care lucrările o transmit.

Persoanele care nu au putut participa pot admira mica parte a operelor pictorului tecucean aflate pe simezele Galeriei Helios a Bibliotecii Municipale timp de o lună de zile.

Îi urăm viață lungă și inspirație în continuare!

Notă: Articolul a apărut în Ziarul Tecucean, în data de 7 octombrie 2022

GALERIE FOTO EVENIMENT

(Ștefan Andronache)

Tase DĂNĂILĂ

VREMURI ÎN FLĂCĂRI de ION CROITORU

Ramură a unui arbore genealogic viguros, cu rădăcinile adânc înfipte în sfintele pământuri vrâncene peste care a trecut tăvălucul nemilos și distructiv al istoriei este în firea lucrurilor, o datorie sacră pentru preotul-scriitor Ion Croitoru să își asume misiunea de a deveni o voce distinctă a neamului și locurilor de unde și-a extras substanța vieții de vreme ce a primit darul de a ticlui cuvintele într-o devenire literară.

Și-a asumat această necesitate ca pe o datorie de conștiință, cu responsabilitate, înțelegând că misiunea de sacerdot nu se oprește doar în fața amvonului ci trebuie să se reverse în social prin diferite forme de manifestare. Nevoia de a aduce în pagini fiorul mistuitor extras din istoria neamului a fost dintotdeauna o nobilă obsesie pentru scriitorul Ion Croitoru.

Născut și copilarind la Răstoaca, în inima Vrancei care a fost poartă de istorie, trăitoare și făcătoare de istorie, el aduce în expresie literară nu fabulații, ci ceea ce el a trăit împreună cu neamul său și comunitatea pe care o eternizează în pagini.

I-am citit cele cinci cărți pe care le-a publicat până în prezent și în toate este focalizată viața reală a oamenilor cu obiceiurile moștenite genetic până la noi, istoria, cu învolburarea sa într-o alcătuire când cu nuanțe tragice în vremuri de zbucium, când cu refuzări umoristice în vremuri de tihnă. Toate însă au o morală sănătoasă, un mesaj de un patriotism netrădat, sincer. Aproape că ne jenăm să mai aducem în textele scrise tema patriotismului, a devenit obositor acest cuvânt sacru care s-a tocit prin folosire abuzivă de prea mulți demagogi, electoral, fără nici o câtimă de emoție curată, de flecarii timpului.

Scriitorul Ion Croitoru nu este istoric în înțelesul tehnic al cuvântului, *el face o respirație artificială memoriei noastre*, cum ar zice poetul Blaga, aducând în actualitate istoria orală din ținuturile locurilor sale de baștină cu care se află într-o permanentă și profundă relație sentimentală: *Romanul reprezintă viața vrâncenilor precum și poziția unor oameni politici din perioada Primului Război Mondial*, cum ni-l prezintă autorul și, trebuie să spunem că este un roman însângerat dintr-o etapă a timpului de grele încercări pentru însăși ființa noastră națională când neamul nostru se află la marginea dintre a fi sau a nu fi. Discursul narativ este focalizat mai ales în zone de foc continuu din această grea încercare pentru românismul însăși, prin mărturii luate direct de la trăitorii acelor cumplite timpuri pe care autorul le-a trecut prin filtrul trăirii sale aducându-le la o formă literară bine conturată, incitantă, plăcută lecturii și de interes pentru generațiile ce vor veni. Romanul *Vremuri în flăcări* este o cronică a unor timpuri, a unor locuri dar și o cronică de familie. Aproape întreaga panoplie de fapte alcătuită din mărturii ale neamului scriitorului dar și a altor personaje colaterale, martiri nu doar în expectativă, ci implicați în faptele de viață care alcătuiesc acest roman fluviu scris cu o evidentă participare emoțională a autorului.

Bunicul său, Ioniță Mohor - pseudonim în roman - își descarcă tolba de amintiri fiilor și nepoților săi pe care scriitorul, cu tact și răbdare, le consemnează și le aduce în memoria timpului într-o desfășurare cronologică, într-o meșteșugită mânăuire a verbului, pentru că, autorul a deprins o bună experiență în expresie literară.

Nu ne-am propus să urmărim în mod descriptiv axa romanului, lăsăm cititorului bucuria de a se întâlni cu trecutul unor timpuri și cu șoapta străbunilor de dincolo de mormânt iar empatia noastră să devină o mângâiere pentru suferința lor. Pentru că ei au purtat cu demnitate jugul greu al istoriei nu doar pentru ei ci, mai ales pentru noi, care le suntem datori cu recunoștință, cu pietate. Ei au suferit pentru țară, pentru națiune. Pentru că, așa cum spunea Petre Andrei: *Dintre toate formele de comunități spirituale, nici una nu stăpânește atât de mult sufletul omenesc ca Națiunea.*

E o dragoste firească, duioasă dragoste de neam ce face parte din fiecare om căruia îi aparține. Nu ținem acum un discurs forăitor despre țară și neam, dar trebuie să ne mai aplecăm măcar tangențial și asupra unor teme care au devenit tabu în această mișcare brawuiană a vremurilor.

Vom face însă câteva considerații, desigur subiective, despre alcătuirea stilistică a romanului. Cu siguranță, cititorul va fi fermecat de construcțiile arhaice, cu subtilitățile lexical-metaforice, file de romantism, uneori cu descrieri aproape poetice: *Era în vremea secerișului. Pe cerul senin, ziua prinse luna cu lumina ei ștearsă, care aluneca încet, să se ascundă în munți. Norii, ca niște pâlcuri de tufișuri, ascundeau stelele de privirile indiscrete ale micilor licurici îndrăgostiți. Floarea și Ioniță, cu toată familia, pleaseră de dimineață la secerat de grâu până să se reverse în valuri căldura ce devenea sufocantă peste zi când soarele se ridica sus, sus de tot. Nu aveau cine știe ce de secerat dar puținul pe care îl aveau, trebuia strâns bob cu bob.*

Pentru cei ce vin din lumea trecută a satului, nu pot să nu fie inundați de nostalgia unor astfel de scene descrise aproape moromețian despre timpurile lăsate în urmă.

Cartea are o largă paletă de reprezentări, de stări, scene variate de viață. Suferință, spirit de jertfă, tragism, intrigă, romantism cu tensiuni imprimate textului și uneori ca un umor trist, care separat și în întregul lor alcătuiesc viața. *Vremuri în flăcări* se constituie ca o verigă din lanțul nesfârșit al istoriei.

Suntem cu toții grăbiți, încorporați în timpul nostru, să nu uităm însă cuvintele rostite de

(continuare în pag. 27)

Bălcescu: *O nație fără istorie este un popor încă barbar, și vai de acel popor care și-a pierdut religia.*

Prin acest roman scriitorul Ion Croitoru aduce în actualitate un timp care a început să rămână acoperit de uitare din cauza ingratitudinii și indolenței noastre. Nu sunt vorbe de complezență dacă spun că este o lectură bună, captivantă și care nu ar trebui să lipsească din biblioteca celor care mai simt în ființa lor vibrațiile românismului.

Dumitru BĂLUȚĂ

(Autumnale)

Funigei plutind –
septembrie-n repaus
pe un lent zefir

Frunza tremură –
aproape-i despărțirea
de ramul natal

Un zeu tomnatic –
cuibul gol pe vârful de stâlp
la răspântie

Cad frunze pe jos
ecoul umple lumea
intangibilă

Atâta aur
risipit pe caldarâm
și toamnă pe ram...

Verde-galben-roz –
codrii trag să-ntomneze
ca pe-un șevalet

Munți plutind în nori –
zeii pământului trec
apele toamnei

Galbenul toamnei
arzând latent pe ruguri
măine fulg va fi

Frunze pe asfalt
amintiri risipite
fi-vor peste-o zi

Soarele-ntomnat
ca flacăra învinsă
scapătă-n zenit

Plouă ca-n pastel
arbori fără umbrele
tânguindu-se

Copacii-prelați –
întomnați pe margine –
clatină cerul

Nicio pasăre
ceață spartă de un far
doarme și drumul

Ultima frunză –
lacrimă risipită
pe caldarâmuri

Leagănul toamnei
ne dă suav pe mâna
necunoștinței

Soarele-ntomnat
ca flacăra învinsă
scapătă-n zenit

Până la urmă
toamna pare să fie
sinucigașă

Fantome prin șchei –
nori de ceață buieștri
dau valma din munți

Aureole
frunze de îngeri pe jos –
din nou întomnări

Vântul din spate
precum șarpele rece
cuprinzându-te

Noiembrie gri
doar ultima gutuie
luminând pe-un ram

Din cartea în pregătire „Semne neînvinsse”

Maria ANASTASIU

Țigara

Între buzele dependente de nicotină ale timpului
sunt o țigară,
arsă deja pe jumătate;
Sufletul meu e scrumiera
pe care zilnic
o mână nevăzută
o umple cu reziduurile trupului;
Și totuși, Moarte,
mai ai tupeul,
când ne întâlnim la colțul străzii,
să mă privești galeș în ochi
și să mă întrebi:
„Ai un foc?”

Schimbări la față

Dintre profeți cu profeții lugubre
Privesc absent spre viața de apoi -
Totuna mi-e coliba de pe munte
Sau mocirloasa baltă de noroi.

Degeaba bate Moise din toiogie –
Pe mine marea vine tot șuvoi –
Și nici Ilie n-o să-mi mai dezlege
Peste țărână rodnicile ploi;

Căci, vai, cobor pe veci schimbat la față,
Purtând veșminte negre de cioroi
Și-nspăimântat de vocile din ceață;

Iar timpul orb privește înapoi –
Un viitor subțire ca o ață
Cu labelle să-mi scurme în gunoi.

Periplu

Iar din Acropole de falduri albe
Eu pânză la corăbii mi-am țesut,
Cu faunii ieșit-am la păscut
Pe nesfârșita pajiște de ape.

Tăiat în două am pornit la drum
Ca vulturii în zbor spre centrul lumii
Și ca-n inscripția templului minciunii
Pe mine însumi m-am găsit în fum.

Pietrificat de propria-mi mizerie
Cu foc grecesc tot trupul mi-am spălat
Și-n roca nouă Fidias m-a sculptat,
Voind să-mi aflu leacul în materie;

La Maraton gonit-am deci cu sete
Din sânii-ncinși ai mării să m-adăp
Cu sarea ca un lapte până crăp
Și alge au să-mi crească-n loc de plete;

În care-am împletit cununi de laur,
Cum se adună vinul în buchet,
Poftit am fost de Platon la banchet
Sa mă îmbăt din amforă de aur.

Apoi, văzând că nu-i de-ajuns delirul,
Că-s tot mai plictisit și mai meschin,
Am renunțat definitiv la vin
Și fugărit-am nimfe ca satirul.

De taine fur din Parnas până-n Cnossos,
Pandorei înseși i-am golit cutia
Și-am șterpelit din cer filozofia,
La trântă luând pe Colosul din Rodos.

Atunci purces-am mândru spre Atena,
Îmbogățit de-al vorbelor negoț,
Fără să știe nimeni că sunt hoț,
Și-n agora rostit-am anatema;

Polemizând cu zeități de piatră,
Că-s ritor mai cumplit decât un leu
M-au pus peste întreg Olimpul zeu,
Dar în Arcadia n-am fost niciodată.

Carteziană

Exist căci cuget, sună a sofism –
Au doară nu există și obiecte?
Supus acestei reguli imperfecte
Mă-mbăt cu apă rece dinadins.

Orbit astfel mă-ndeamnă s-o urmez
Rațiunea și mai oarbă decât mine,
Dar n-o condamn – dotată e mai bine:
Are toiag și-un câine maidanez.

O prind de braț, mă-mpiedic, mă căiesc,
E îndoiala semn de cugetare,
Fără răspuns la marea întrebare
Și totul mi-e incert când mă gândesc

Că însăși morții nu-i mai dau crezare
Și însuși că exist mă îndoiesc.

Ottilia ARDELEANU**mă întreb**

dacă foaia albă din durerea copacului
ar fi Dumnezeu
atunci L-am ucis orbește
cu fiecare cuvânt

El nu mi-a reproșat niciodată
Și-a dus durerea la bun sfârșit
m-a lăsat să-L răpun cu poezia mea
sângele Lui s-a făcut zori
s-a făcut apus
m-am desfătat cu râul acesta roșu
cum n-am văzut în nicio pictură

foaia e plină de Dumnezeu
cum ai putea tu
cititorule
s-o mototoleşti

o altfel de ninsoare

dacă toate cărțile de pe toate rafturile
din toate bibliotecile
lumii ar fi aruncate în aer
cerul s-ar umple de niște păsări de hârtie
până aproape
de Dumnezeu
sunt sigură
și-ar sfâșia trupul în milioane de firimituri
pentru atâția oameni câți
și-au trimis sufletul către El
în pagini întinse
cu grijă de aripi

vântul îmi scaldă copacii
nervos cărțile încep să fâlfâie
se desprind
se rotesc
se înalță
casele se deschid ca niște aripi
și oamenii se deschid

dacă toate obiectele s-ar face păsări

cu genunchii la gură

în fiecare dimineață las pe pervaz o portocală
cu gândul când revin din drumurile abătute ale
vieții
să bucur ochii de lumina ei de opaiț
noaptea căzută bine de prin copaci asemenea
unui fruct uscat
nu poate fi culeasă cu mâinile

doar ochii răzbesc până la geam însă nici urmă
de citric
să fie păsări atât de flămânde încât să răpească
acel conținut acrișor

în fiecare dimineață văd cu genunchii la gură
un copil tremurând pe banca de peste drum
cu ochii mari lucitori și dăre înghețate pe obraji
îi simt privirea în ceafă până dispar pe cărări
întortocheate

în fiecare dimineață las o pâine caldă învelită
într-un șervet curat
și inima mea o turtă dulce la geam

mamei de sus

ziua se-ncercănează
se-alege grâul
pentru nouă ape
fierb clipele într-o rugăciune
domol
până ce bob cu bob sufletele de aici
prind pojghiță cu sufletele de acolo

vanilia e drumul veșniciei

smerită rășina se răspândește ondulat
sacrificiul scoarței
rădăcinile din pământ
cresc flori deasupra spiritelor

o flacără zorii ard pâlpâit
câțiva trandafiri albi în contrast cu lumea
scutură petale
grele desprinderi de viață

îngeri așteaptă cuminiți
să ducă lumină în cer

fluturii cuvântului

duc noaptea la lumina becului
prin geam frunzele se joacă așa de copilărește
sunt de mult despărțită
de acest afară
cu pardesiu și pălărie
trec prin etapa singurătății

să fi scăpat cineva

mă burzuluiesc la niște lucruri
așezate de felul lor
ce înseamnă să perpetuezi neliniștea
deja orice există în apropiere capătă
sidefiul unghiilor înfipte în
coaja deziluziilor
mă trece o lună simandicoasă pe cerul
incertitudinii
sunt femeia ispitită de fluturii cuvântului tare
nu reneg nicio fericire

Lucia PĂTRAȘCU

GEORGE COANDĂ - GARA MARE CU CASTAN

Volumul de proză „Gara mare cu castan – sau cronica apocrifă a unei conspirații universale cu virus - *Memoripuzzleroman*”, semnat de Profesor Dr. George Coandă, publicat la editura *Bibliotheca*, Târgoviște, în *Colecția Proză Contemporană*, în anul 2021, vine la aproape cincizeci de ani de la debutul său cu poezie în *Gazeta Literară*, în anul 1962. În timp, scriitorul s-a vădit a fi o personalitate culturală remarcabilă, prin participarea sa activă la viața literară, publicistică, om al cetății. Și, iată, un om care, prins în vâltoarea pandemiei, este nevoit să trăiască într-o autoizolare forțată, ca majoritatea oamenilor. Astfel începe o adevărată luptă cu vremurile și pentru a-și armoniza sinele supus acestor vremuri, scrie, amintindu-și popasurile dragi: *„Iar eu, singur, acolo, sub umbrarul castanului cu foșnet lin de valuri, privesc în adâncul zărilor dincolo de digul de larg. Și deslușesc în această liniște solară doar umbre... umbre...”* De la această mărturisire a pornit, probabil, nașterea acestor scrieri.

Volumul de proză „*Gară mare cu castan*”, semnat de Profesor Dr. George Coandă, fără a fi un roman, după cum declară însuși autorul, cuprinde gânduri, note, texte lucrate într-o apăsătoare reclusiune voluntară, necesară și inevitabilă unei persoane de o anumită vârstă, o izolare ce durează nouă săptămâni, număr interesant, de parcă, în „*peștera*” domiciliară autoimpusă, s-ar număra cele nouă luni de creație intrauterină, cărora le urmează nașterea, când copilul, viitorul căutător de Adevăr, își desăvârșește devenirea. Autorul, scriitor și mereu jurnalist, s-a aflat supus unor condiții neașteptate, adesea, tensionante, fapt ce l-a determinat să scrie... Să scrie texte epice tușante pentru un peregrin prin viață și prin istorie. Texte învăluite cu marca timpurilor, la care se referă: „...*și simt, dar nu timpul, ci războiul acestui inamic nevăzut, cu atât mai mult ucigaș, al virusului cu Omenirea, și, tocmai de aceea, nu am habar cum va arăta lumea după. Gândul acesta mă frânge.*” (pag. 237).

Coperta volumului este imaginea gării din Târgoviște, dominată de un castan maiestuos, la umbra căruia o bancă minusculă așteaptă visătorii. Titlul volumului, de o aparentă simplitate, este mai mult decât pare. Cititorul poate căuta subtilități intenționate. Cu certitudine, o gară este un loc de treceri fugitive, ca și clipele din viața omului, iar un copac, aici un castan, devine loc de popas, cu umbră și răcoare ocrotitoare, bune pentru reflecții și cugetări: „*Și alunec în visare*”, spune scriitorul George Coandă.

Însăși profesia, dar și evenimentele însele,

trăite concret, de mai departe sau chiar din miezul lor, au creat o legătură directă cu anumite momente ale istoriei, ce se cereau amintite, conducând la analize, comparații și concluzii: „*Și, totuși, lumea, de atunci încoace n-a fost măcar o zi, fie și de duminică, cum este asta de astăzi, în care să nu fi fost vreun război pe undeva pe planetă.*” (pag. 237). Sunt motive ce l-au putut îndemna pe autor să așeze aceste texte ale sale sub un titlu aparent ciudat. Ales, probabil, cu intenția de a trezi interesul cititorului. Ar putea spune unii. Ce gară?...Ce castan?... Sau un titlu liniștitor, prin simplitatea lui frumos aleasă...

Scriitorul George Coandă, mare iubitor de „*gara mare cu castan*” din Târgoviște „*Cetate Eternă a Românității*” (pag.93), trăitor de peste șaptezeci de ani aici și adoptat, onorat ca fiu al localității, privește trecerea implacabilă a timpului (așa cum trec trenurile printr-o gară), de parcă ar dori mereu să știe cine vine, cine pleacă (trebuie să recunoaștem că un peron de gară este un material de studiu interesant – cine, cu cine; unde, spre unde; cu ce, cu cine; de ce...), curiozități captivante. Și apoi, întâmplări, conversații, întâlniri, despărțiri (temporare, definitive, duioase, dureroase...) Toate sentimentele (tristețe, regret, bucurie, speranță...) le poți întâlni pe peronul unei gări, în sclipirea câtorva clipe, atât cât staționează trenul în gară, iar ochiul avid și profesionalizat deja, percepe, vede, reține. Este explicația prin care cititorul este avertizat de ce

(continuare în pag. 31)

scriitorul George Coandă, om obișnuit cu informațiile din media, din jurnale, din reviste vechi sau noi, își întocmește acest volum ca pe o călătorie imaginară prin diferite locuri reale, diverse și interesante, în care istoria universală și-a punctat victoriile sau înfrângerile. O călătorie prin lume cu evenimente deseori neplăcute, ce au avut repercusiuni și pentru diferite situații din țara noastră, cu multe momente istorice de cumpănă.

În condițiile date, scrierea acestei cărți începe ca o revanșă cu care se autoprofiză condeierul față de restricțiile impuse, în condiții inedite, cu urmări neprevăzute, din cauze neștiute și presupuse, doar: **„Cum, să nu mai stau pe banca mea verde de sub castan și să privesc cum vin și pleacă trenurile de la și spre București luând cotul din sud al căii ferate asemenea unor transoceanice? Am găsit ceva. Un surogat. N-am încotro.”** (pag. 42). Treptat, devine o justificare a revoltei, pe care omul o simte în fața unor concluzii din ce în ce mai grave.

Și astfel, ia naștere proiectul scrierii acestui volum. Este o împletire ce leagă descrierea stării de izolare din **„cușca electronică”**, considerată un refugiu în **„peșteră”**, cu **„lucrurile de acasă”**, prin care harnicul scriitor întocmește editoriale pentru publicații, adună note și țese, rând pe rând, fiecare capitol al cărții intitulat sugestiv: **„Întâia săptămână în peșteră”** și cotinuând până la cea de a noua: **„Ultima săptămână în peșteră”**, fără să oitem primul capitol cu care începe volumul, intitulat: **„Rătăcind prin vremuri ce vor fi fost”** și cele ce urmează după după cele nouă săptămâni, **„leșirea din peșteră”** și ultimul capitol, revenirea la viață, la lumina zilei: **„Epilog sub castanul de pe digul de larg”**. Fiecare capitol are în componența sa explicații, exemplificări cu trimiteri la diferite evenimente istorice și implicarea personală a autorului, chiar și prin evocarea unor amintiri din copilărie (despre slujba de Înviere, despre refugiuil familiei la rude pe timpul foametei, despre refugiații către Ardeal, unde nu fusese secetă și despre găzduirile temporare ale copiilor din Moldova, pentru salvarea lor. Fapte reale trăite de autor și de unii dintre noi.

Pentru scriitor, cele nouă săptămâni sunt o victorie a spiritului asupra a tot ceea ce ar fi putut să fie luat în considerație ca o frustrare. Așezând pe hârtie toate acele rememorări, însoțite de considerații cu argumente pro și contra, autorul a descătușat înlănțuirile forțate. De fapt, importante, ca o cheie de boltă, dacă ne putem exprima astfel, sunt editorialele și opiniile jurnalistului George Coandă despre tot ce se întâmplă, adăugând și cupiurile din reviste (în special revista „Lumea”!), referitoare la subiect, dar, mai ales, despre conspirații, ordinea mondială, masoni, teme în jurul cărora autorul brodează o poveste reală cu pandemie, izolare, neastâmpărul căutării și al scrisului. Astfel a rezultat o carte interesantă cu analize centralizate pe omenire și devenirea ei cauzată de aceste noi încercări ale pandemiei, după războaie, cutremure, sisteme / vremuri politice.

A rezultat o carte sobră, prea sobră, dură chiar, arzătoare, plină de avertismente din care rezultă că ne găsim în *anthropocen*, într-o **„geopolitică a haosului”**,

influențată de activitatea omului asupra ecosistemelor la nivel global și ar putea fi ultima eră pentru omenire, dacă lucrurile nu se vor schimba în bine. Dar acestea toate le va afla cititorul după lecturare, deoarece oricine ar încerca reiterarea situațiilor prezentate de autor, nu ar realiza decât copii false și lamentabile. Singura rezolvare este ca cititorul să aibă în mână volumul, să nu se sperie de numele personalității care îl semnează, să treacă peste ideea de scriere didactică (nu este deloc așa!) și, cu mare atenție, să purceadă la citit. Va fi o lectură interesantă, ce va pretinde reînțoarceri, reluări punctate cu diferențele și similitudinile întâlnite în text și, în final, fiecare se va alege cu o zestre nouă în bagajul său de cunoștințe și va hotărî dacă o acceptă sau nu.

Așa cum arată însuși autorul la încheierea acestui volum, scrierea lui s-a desăvârșit în anul 2020: **„Din martie și până la sfârșitul lui iulie, la Târgoviște, în sufrageria aurie, cu un - codicil - comis cândva prin toamnă. Așadar, la vremea primului atac de pandemie ocultă.”** (pag. 240). Timp scurt, dar eficient! Este explicația întregului periplu prin care cititorul face cunoștință cu acest nou volum, ce aduce încă o dovadă, dacă mai era necesară, despre erudiția autorului său, om cu o vastă cultură luând în considerare precedentele valoroase, dovedind preocupări diverse de înalt nivel intelectual. Important este faptul că paginile acestui volum degajă o energie spirituală deosebită, dragostea față de oameni, dar, mai ales, față de orașul Târgoviște, Targovia, cum îl numește în carte. Nu pregetă să prezinte diferite locuri speciale, cum ar fi centrul orașului și alte zone cu acele clădiri deosebite impregnate de istorie, cu descrieri duioase în care epitetul și metafora vibrează. Târgoviște, **„Cetate de Scaun voievodal”**, localitate cu un trecut istoric înălțător, păstrează în frumusețea sa patina vremurilor de neuitat, când toate drumurile duceau spre această capitală a Țării Românești. Într-un loc cu o istorie atât de veche se scrie această carte cu referiri la istoria mai recentă, începând cu note despre *Primul Război Mondial*, **„la Grande Guerre”** și terminând cu evenimentele din anul 1989, **„Lovitura de stat masonică”**, așa cum este numită în carte, primind și explicații lămuritoare.

Ca un narator omniscient, autorul a construit arhitectura unui aproape un secol de istorie, în nuanțe evocative interșesute cu participarea țării noastre, punând cititorul în situația de a emite întrebări. Paginile acestui volum cuprind o călătorie în istorie cu oglindiri avantajoase sau nu, la care cititorul va achiesă după propriile considerente.

Aparent, acest volum se eschivează de statutul de roman, deși cuprinde tot ceea ce ar fi necesar: întâmplări, amintiri din copilărie cu rememorări din propria istorie a copilului George Coandă, călătorii prin lume, imagini descriptive, constatări și considerații. Este o *cronică apocrifă*, în felul ei, după cum o denumește însuși autorul, presărată,

(continuare în pag. 32)

pentru destinderea cititorului (poate și a autorului!), cu exprimări lejere, interjecții (ah da, eh, zău, luași aminte) ca pentru a șlefui din gravitatea textului, făcând posibilă o lecturare mai agreabilă. De fapt, o carte de învățătură despre istorie, o istorie devoalată la nivel special, cu amănunte necunoscute pentru marea majoritate a cititorilor. O carte de reînvățare a istoriei și de întoarcere a gândurilor pline de nostalgie: **„Pe aproape Trotușul murmură limpede, întru veșnicie, un cântec despre niște batalioane care, sub alt steag, roșu-galben-albastru, au trecut, tot acum un veac, Carpații, în iureș.”** (pag. 97) și de acceptare a ei.

Sub pretextul răsfoirii unor publicații ale timpului, autorul începe cu o analiză a declanșării celui de al Doilea Război Mondial, considerat o continuare a Primului Război, avansând, deja, o clasificare (clasic, cald, rece, nuclear, biologic, bacteriologic), **„războaiele viitorului: asimetrice, hibride, tectonice, meteorologice...”** (pag. 32). Peste toate (de fapt, înainte de toate!), - **„războaiele Creștinătății”** (pag. 114).

Starea de claustrofobie, impusă imperios de molima coronavirusului, **„o coroană cu spini pe fruntea Omenirii”** (pag. 28), face ca omul să se simtă singur în fața Tainei și a Timpului, conducând la o amară constatare: **„Peste Targovia coborâse un zăbranic trist. Și m-am retras în peșteră.”** (pag. 32). Acest scormonitor, **„miner al clipei”** se simte obligat de a păstra în neuitare aceste vremuri, pe care le așază în volumul despre care vorbim.

Întoarcerea la umbra castanului va fi o adevărată eliberare din împovărarea timpului neprielnic. Iar faptului că: **„am fost și eu și generația mea, contemporani, și, în anumite momente, martori direcți, într-o derulare halucinantă de opt decenii, în țara asta rătăcită pe aproape de centrul unui continent – răscruce de invazii ale popoarelor și de pofte ale unor imperii – fiind sfâșiată și răvășită uneori crunt...”** (pag. 238), este un motiv de adânci analize. Castanul autentifică libertatea de a sta la răcoarea lui, pe banca verde, și de a cugeta, analizând mersul vremurilor, precum mersul trenurilor. Și, privind cum, ignorând firele istoriei, în nepăsarea lor: **„...porumbeii, care, tacticoși, ciugulesc fărâmituri de clipe pe peron...”** (pag. 235), își văd de rostul lor într-o lume a lor, mai bine organizată. În jur **„sau ivit insule de maci, se aude tic-tacul cucilor...”**, de parcă totul ar fi reintrat în normal și nimic rău nu ar mai putea fi. Doar omul scrie această carte nu tocmai liniștitoare.

Scriitorul George Coandă, profesor universitar, dublu licentiat, istoric al culturii și civilizației, geopolitician, prozator, poet, critic literar și ziarist român, este o personalitate despre care fiecare cititor va afla lucruri interesante din paginile acestui nou volum, având un palmares literar impresionant, cu multe titluri de carte, împărțite aproape egal între beletristică (poezie și proză) și literatură științifică, monografii, studii, fără să omitem și publicistica cu mii de titluri. Sunt lucrări asupra cărora nenumărați critici de specialitate și-au expus părerile: **„Cărțile de literatură și cele științifice (studii, monografii, istorii ș.a.) scrise de George Coandă ocupă (nu e o exagerare în asta!) un întreg raft de bibliotecă, după cum tot**

c-am atât ocupă și numeroasele monografii, studii, sdicționare și lucrări de sinteză care cuprind referințe la volumele semnate de-a lungul anilor de acest neobosit și veșnic tânăr târgoviștean.” (Florentin Popescu). La momentul apariției acestui vo-lum, mai sunt în pregătire pentru publicare încă cinci titluri. Iar participarea sa la emisiuni serial de televiziune aduc mărturie despre interesul pe care scriitorul îl acordă istoriei și problemelor socio-economice cu care se confruntă societatea actuală. Este participant la mai multe Congrese internaționale importante.

Absolvent al mai multor facultăți, George Coandă este fondator al Universității Valahia din Târgoviște și al *Societății Scriitorilor Târgovișteni*, lider continuator al Școlii de la Târgoviște. Cititorul interesat va găsi la finalul volumului mai multe amănunte despre acest important scriitor. Este pionierul conceptului de „Geocivilizație”, acceptat ca părinte al acestuia. Aceasta este doar o scurtă prezentare a personalității acestui om de cultură, scriitor, al cărui volum ne-a fost recomandat cu multă căldură.

„În gară s-a așternut liniștea așteptărilor.” (pag. 106), spune autorul. În liniștea așteptărilor ne așezăm și noi, cititorii acestui volum admirabil, scris într-o perioadă dificilă prin care am trecut cu toții. Așteptăm, sperând cu nerăbdare într-o continuare a sa cu opinii despre ceea ce a urmat după, când nici virusul nu pare să fi renunțat la intențiile lui, dar nici oamenii nu devenit mai înțelepți și nu au gânduri pașnice, lumea fiind, deja, în alt război. Avem încredințarea că acest **„cronicar al clipei”**, cum merită să se autointituleze, nu ne va prelungi așteptarea.

Otilia ARDELEANU

Poezia magmatică

Tot ce nu e lumină, luciditate, cadență de singurătate orbește. **Contre-jour** al Andei Mihaela Miroiu este o trecere prin lumină a tot ce simte și trăiește, o decantare a sinelui totodată. Autoarea încearcă o ritmicitate proprie a sinelui, balansând lumini interioare în fața unei cecități exterioare, astfel devine enigmatică și subtil surprinsă în parametrii poetici. Jonglează mai tot timpul cu lumina și orbirea ca și cum ne-ar invita la jocul de-a baba oarba. Câteodată, se întreabă chiar ea **„de unde atâta jubilar?”**.

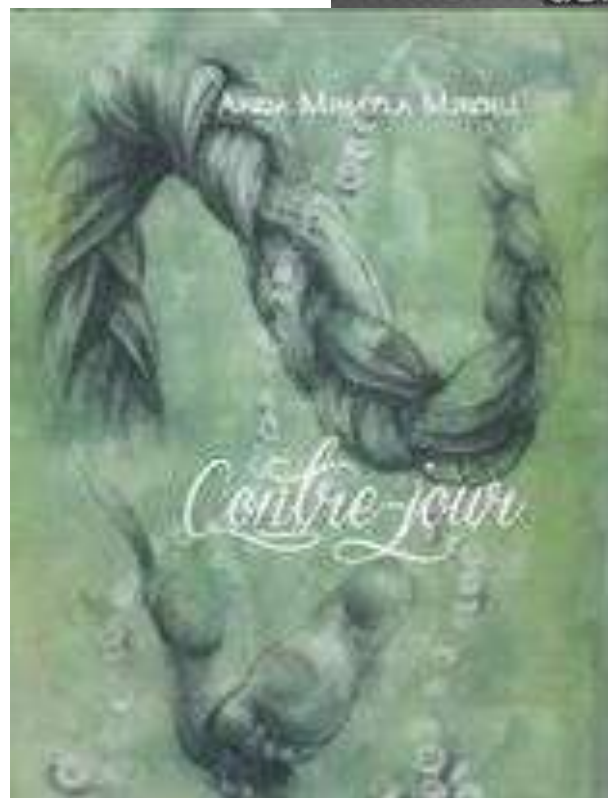
Cartea se vrea o fragmentare a unui întreg în poezii scurte și foarte scurte introduse prin seturi de trei stele demarcatore. Autoarea își transformă interiorul într-o sumă de planete, adică în ea face să izbucnească un univers de visare, pe orbita spațială a propriului ochi derulându-se imagini spectaculare.

(continuare în pag. 33)

Întrebarea care se pune este dacă **orbirea**, tema obsedantă a acestei cărți, este aceea datorată luminii. Iar răspunsul nu poate fi decât pozitiv. Lumina care ne e dată trebuie drămuțată. Ea trebuie doar să pună în valoare celelalte lucruri, nu să-și arate puterea care poate ajunge până la a nu mai vedea nimic, ci doar o pată mare de întuneric pe retină. "*Orbirea/ miez din lumină/ desfăcut până la dermă*" este și o stare a celui care se uită cu nesaț în lumina proprie, orbit fiind chiar de sine. O idee narcisistă bine regizată doar în câteva versuri. Contre-jour devine, iată, un fundal de lumină care amenință normalitatea. Nu mai este considerată o apariție divină, un înger, ci o opacitate lăsată ca o noapte adâncă peste timp. Subliniind **tăcerile, singurătățile, spaimele** ca repere în această carte, autoarea dă un ton grav orbului care, împăunat de lumina personală, nu vede frumosul dimprejurul său și nici nu aude muzica primită din natură: "*ironică vioara aceasta/ în dreptul meu/ arcuiește lemnul/...ești orbul cu spaime acute/ dintr-un gest/ numai tu/ îmi așezi acest solfegiu/ șuviță de păr după urechi.*"

În accepțiunea autoarei, orbirea nu se confundă cu o negare, ea devine chiar certitudinea unei neasumări, a unei contorsionări de opinii, a unor reacții în lanț privind indiferența, **iluzia, răceala, tăcerea**. Accesul la propriul interior se face prin emoții. Există mereu cealaltă jumătate imprimată cu tăcere. Prin urmare, există posibilitatea alegerii. Dar, nu oricum, ci comparabil cu o ruletă rusească la care orbul joacă absența, mizează pe ea: "*excelent/ îmi convine finalul cu două/ singurătăți!*". Cum spuneam, în prezența orbirii, ceva se rupe din realitate, din sine, din sunete, din tăcere, din prezență, din vibrație. Din lumină este făcut cuvântul, și atunci, nu de orbirea de lumină e nevoie, ci de firele ei de borangic, de măsura ei în toate pentru ca lucrurile să se limpezească, iar cuvântul să devină perfect: "*când plec/ luminii îi zdobesc orbitele/ să-mi țină tâmpile calde/ între semn și lucid/ fir și borangic/ inimă și măsură/ rup coastele mele cu nesomn/ pentru cuvântul perfect*".

"Cum pe partea oarbă a lunii/ se scriu cuvinte-eclipsă", așa și tăcerea devenită obsesie pentru poetă este un "*roșu adânc*", "*de egalitate*", ascunsă în suflet, în "*interiorul de dincolo de plagă*". În fond, "*gălăgia din limbă până în puls*" e doar mult zgomot pentru nimic. Surzii nu sunt capabili să audă acel "*ecou până la tresărire*" uman și poetic, după cum Orbii nu văd nimic în afara lor. Autoarea își face curaj să nu devină Orbul, să nu trădeze mersul vieții, să se descarcereze de tăcere, dar nu pentru a se bate cu pumnul în piept, ci tocmai pentru a rezista impulsului de a se alătura Orbilor: "*stăpânește-mi tăcerea prăbușind respirații/ să nu fiu eu ORBUL în lipsă aplauda*". A-și face chip cioplit s-ar traduce prin oglindirea sumumului de tăceri, prin schimbarea la față a cinismului nostalgic, a absențelor de orice fel care își neagă prezența, precum și prin toate loviturile evidente în tâmpile orbirii. Spaimele se fac luntre împotriva luminii liniștitoare, așa cum "*uitarea este puținul/ cu multe închipuiri*". De altfel, antagonicele **lumini-umbre, oglindire-orbire, tăcere-zgomot** și altele, nu apar decât contextual, ideatic și mai puțin față în față ca niște contraste cinematografice. Deși aparent

statice, poeziile de tip contre-jour, au o vivacitate indusă de acțiunea sensurilor, a semanticii.

Poezia Andei Mihaela Miroiu este de o **luciditate** care îngheață. Pentru că la ea tăcerile nu sunt pozitive, absențele creează un vid imens, lumina arde, orbirea devine legământ cu umbrele! Ușor calculați par pașii lirici din poezia cu mare tentă de **abstract** tocmai din acest motiv. Poezia autoarei nu este vulcanică, ea seamănă, însă, magmei care s-a răcit. Poetei îi place uneori să se joace cu vocabulele în tematica anume aleasă pentru a dezbate hilarul singurătății, singura neabsență: "*Nu contura pisica neagră/ într-o zi de trei ceasuri rele/ dai marț*".

Se observă deja atracția pentru atitudini, trăiri, stări, în pofida realității, prin inserarea cuvintelor/ sintagmelor adecvate cu majuscule: ADEVĂR, CUVÂNTUL DAT, NEGATEA, PERSONAJ, ÎNĂLȚAREA, TU, ZID, MAMA, ARTĂ-MĂ!, ultimul din înșiruire fiind o frumoasă licență poetică, o transcendere pură în eterul artelor.

"Ție, Orbule, am ales să îți scriu" – mărturisește poeta. De fapt, cartea de față îi este dăruită lui, Orbului.

Aș încheia itinerariul meu în poezia Andei Mihaela Miroiu, cu un citat: "Orbirea ne separă de obiecte, dar surzenia ne separă de oameni. (Helen Keller – Existența)". Aș completa eu: și nu numai de obiecte, dar mai ales de suflete! Fiindcă de orbirea și surzenia spirituale ne atrage atenția poeta!

Ligia POPA

Croaziera pe Brenta și lumina din picturile lui Tieplo

Veneția este superbă, măreață și infinită și a fost considerată, alături de Florența, așezarea umană ideală de câmpie, leagăn al Renașterii și Buda, de pe munte, locul poporului nou, orașul-perfect, miezul lumii, idealul medieval de succes și bogăție. Cu siguranță și acum laguna este unul dintre cele mai frumoase locuri din Univers, dar spiritul venețian nu e doar în galeria de la Academie, cu Tițian, Tintoretto, Bellini, în spiritual locului, în arta cafelei de la Florian, în teatre, în palatele grandioase, în biserici, în galeriile high fashion. Îl găsești în toată regiunea, în tot Veneto și, poate mai clar decât oriunde, în vilele venete de pe Brenta, în paladinele care apar destul de des între Veneția și Padova, locul ales de venețieni pentru a-și dezvoltat propriul sistem universitar..

Brenta

Brenta înseamnă croazieră, relaxare, lux, artă. Poate fi parcursă cu Burchiello, un vapor de mici dimensiuni cu hop on, hop off stop, tavola aperta, muzica, teatru, dans seara. Ceva de mult bun gust....

Astfel, faci cunoștință, într-un parcurs al descoperirii continue, cu zeci de versaillesuri și minischonbrunnuri, cu grădini superbe, orangerii, expoziții de artă, culori luminoase, Istorie, artă, finețuri culinare, concerte, yoga, biking, canoe...e altceva. E un paradis itinerant, într-un anumit fel, în care se simte o constanță a abundenței, un exercițiu al opulenței de generații, nu de azi, de ieri. Practic, fiecare nouă localitate prin care treci aduce noi gusturi, mâncăruri și băuturi cu povești de secole în spate, rețete secrete, personalități marcante, specific local și artă universal.

De ce e specială bucătăria venetă? Fiindcă e foarte bogată și nu ocolește nici rațele, găștele, vânatul, peștele (și aici e o varietate infinită), vânatul. Totuși, dacă ar fi să remarcăm o anumită combinație aceasta ar fi între preparatele de baccala, un pește cu carnea albă foarte sărată, și aperol spritz, băutură plecată din Veneto spre întreaga lume. Oricum, tot în Veneția e mai bună...

Ei, bine, unele dintre aceste vile venete se pot vizita sunt speciale, în unele se poate dormi, se poate mânca (bine) și toate atrag ca un magnet asiatici excentrici și arabi putred de bogați dornici să învețe ceva din eleganța europeană reală. Asta e ceva... locul, la urmei, e prea greu de dus chiar și pentru rușii care mai nou afișează averi impresionante. Ei rămân, cumva, în marile hoteluri din lagună, nu se aventurează pe puternica Brenta. Ele au apărut în secolele XV-XVII fiind construite de nobilii venețieni, care aveau nevoie de spațiu pentru a se bucura de bogățiile lor și au atras destul de repede un adevărat magnet pentru curioșii care s-au grăbit să le admire de pe simpaticul *burchiello*, care este pomenit deja în operele lui Goldoni, Montesquieu, d'Annunzio, Cassanova. Toți bonviveurs...oameni de

(continuare în pag. 35)

literă și arte, dar nici pe departe la fel de bogați ca proprietarii vilelor, dintre care se alegeau amiralii flotelor venețiene, cardinalii Italiei, papii lumii.

Întreaga zonă e o bijuterie, de fapt, așa că dacă ne întoarcem în istorie remarcăm că Dante a pomenit-o în *Divina Commedie*, iar Galileo Galilei a menționat-o în notele sale. Ea a apărut descrisă în operele marilor poeți-călători, îndrăgostiți iremediabil de nordul Italiei, Byron și Goethe. Și Napoleon a rămas impresionat de zona Brentei și a cumparat la suprapreț o vila aici, ceea ce e absolut neobișnuit pentru cel care a devenit apoi împărat al Franței, cunoscut ca fiind un om în continuă mișcare, prea puțin atașat de dorința de a acumula bunuri și, cu atât mai puțin, imobile.

Dacă ar fi să vorbim despre un architect-etalon, acela ar fi, fără îndoială, Andrea Palladio, al cărui stil este ușor de recunoscut în palatele cu trei niveluri, loggie la nivelul principal și coloane.

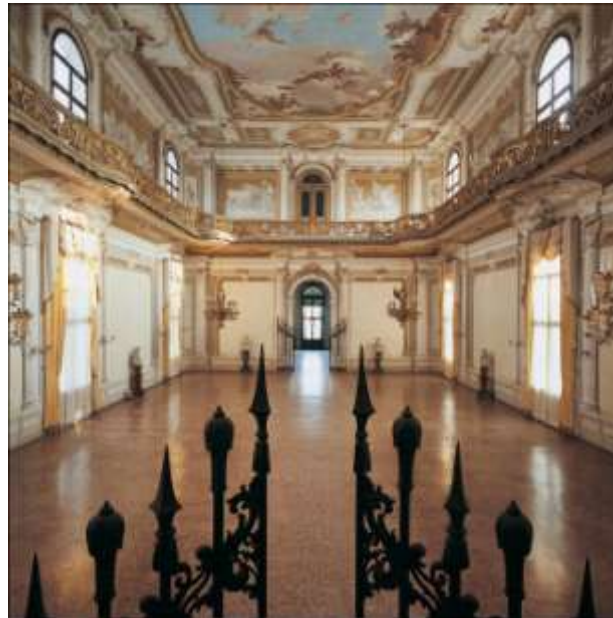
...și, dacă ar fi să vorbim despre un pictor-etalon, al întregii regiuni acela ar fi, fără îndoială, Gianbattista Tiepolo, ultimul mare pictor venețian, cel căruia i s-a spus noul Veronese, chiar dacă probabil l-a întrecut cu mult pe acesta, dar i-a rămas aproape prin culorile luminoase, prin albastrul desăvârșit și lumină.

Tiepolo

Tiepolo este baroc în excelență și, ca mulți alții din perioada lui, evocă cumva măreția unei Veneții care începuse deja să decadă și încearcă să o mobilizeze prin povești mitologice care, în ansamblu, aduc în atenția cunoscătorului regi exotici, personaje din poveștile lui

Homer, sfinți și personaje biblice. O cultură impresionantă și foarte interesant etalată, care nu făcea altceva decât să susțină ficțiunea că veneția ar fi fost încă o mare putere. Cum o reprezenta? Ca pe o Cleopatra, regina Egiptului care nu era nici "donna di casa", nici mamă, nici amazoană pură, nici sfântă, nici prietenă a altora, ci o femeie extreme de bogată și senzuală (care schimbă cele mai frumoase rochii în tablourile lui Tiepolo - un împătimit al modei) care își permite ca în timpul unui banchet să își scoată un cerclă perla să îl pună într-un pahar și să îl înghită, pentru ca pe cel de-al doilea să îl împartă între zeițe... Ciudate poziționări în povestea pictorului venețian. Nu?

Să nu uităm că, înainte de a pleca spre Spania Tiepolo a publicat un manifest, un adevărat testament în care a afirmat că pictorii trebuie să se dedice operelor mari, care să le placă oamenilor bogați și puternici, celor care stăpânesc cunoașterea. Nu am înțeles până la final și nici alții mnu au priceput cine deține cunoașterea... artiștii sau oamenii bogați, care îi sprijină.

Misterios până la capăt, el și-a dedicat opera mitologiilor și miturilor, chiar în momentul în care acestea erau dur atacate de iluminismul care prindea aripi în Europa. Tiepolo avea nevoie să creadă. Să triască, să viseze. Și nobilii din Veneto au făcut-o împreună cu el...

Avem, deci, de-a face cu un artist al visului și a fanteziei, care trăiește delirând, într-un univers în care realitatea e un vis, iar arta e ambiguă, acaparantă și transform totul în basm. Astfel, Tiepolo este, fără îndoială, un falsificator, fiindcă propune o lume seducătoare, de neatins, ca cea a drogurilor, pe undeva, o desprindere totală de lumea asta.

Pentru a avea o imagine pentru deschiderea tablourilor venețianului este suficient să privim cu atenție tavanul sălii de bal a Vilei Pisani, un adevărat Versailles cu 114 camere, deschis azi pentru vizitatori. De oriunde ai privi picturile lui începe o poveste, un fir epic, care provoacă și te înconjoară.

(continuare în pag. 42)

Ionuț PANDE

La două mâini stângi

Lumea e un pian cu milioane de clape
la care cântă veșnicia.
În războiul ăsta zilnic,
mi-am pierdut mâna dreaptă.
Am cerut lumii o mână.
Acum cânt, la două mâini stângi,
pe note false, efemerul.
Doar pașii de copoi adulmecă infinitul.
Orașul meu nu are capăt, nici început, există...
Veșnicia aleargă pe clape,
cu mână mea dreaptă, o lume.
Eu cânt, la două mâini stângi, orașul acesta,
fără început și fără sfârșit, ale cărui străzi
le-am pavat cu pași de copoi...
până când, până când... până Apoi...

Miraj

În brațele deschise, îmbrățișări aripe,
Îngenunchiat vesmântul pe albul cuvios,
Cu tălpile aprinse de focul unei clipe,
Zâmbește-n ochi de tină, cu cerul un prinos.

Aplauze răsună în sufletul de nea,
Pe cap, o diademă închide-n cerc un soare,
În sâni, o tresăltare, colan de peruzea,
Din grație de gleznă, desprinsă - o mirare.

Ridică-n ochi privirea, pământul se descoajă,
O lacrimă se stinge în verdele azur,
Cu reverență-nclină genunchiul încă-o vrajă,
Un curcubeu răsare 'n-al zeilor augur.

Cu mlădieri cuprinse în dantelări de zare,
Surâsul, sub rochiță, alunecări de trup,
În muzici de alinturi se-aprinde o candoare,
Trandafirii, obraji în irizări irup.

Pe vârfuri, piruete se rotunjesc în unde,
Piciorul înainte, un ghiocel rebel,
În armonii de brațe, o lebadă se-ascunde,
Sub genele plecate surâde un rimel.

Edenică faptură, cu îngerii-n siaje,
Înlănțuită clipă în za de absolut,
Se-nvoltă-n tine marea cu tainice miraje,
O balerină-n suflet, o rătăcire-n lut!

Adriana APOSTOL

Vis de lună

Se ascunde blânda lună în perdea de licurici
Și privește, gălbejită, lumea oamenilor mici,
Coborând a nopții scară, printre muritori ar vrea
Doar o zi să o petreacă-n rând cu ei de s-ar putea.

Să primească din potirul soarelui, la răsărit,
Stropi dulcegi de rouă clară ce-n zorea s-au cuibărit
Așteptând să le dezmierde raza lui cea aurie,
A-mpăratului luminii, peste zi, de-o veșnicie.

Să-i zâmbească dimineața, numai ei, de după ram,
Să-și turtească-n joacă nasul de prea indiscretul geam,
Iar apoi, cu tălpi de ceară, să pășească printre flori
Și să-și umple cornul galben cu aromă și culori.

Ca atunci când reveria-i pe pământ se va sfârși,
Va gusta din bucățica clipei și-și va aminti
De un zbor rotat de fluturi pribegind prin lan de dor
Și de codru și de mare și de-al dragostei fior.

Multe-și va aduce-aminte Zâna Nopții pe-nserat
Din al ei vis efemer, prea vremelnice încheiat,
Va alege să rămână pe-a ei boltă, cum e scris,
Să vegheze muritorii și să-i viziteze-n vis...

Ce-i copilăria?

Copilăria-i Raiul de visări,
Tărâm de basme, joc și alintări,
Cel mai frumos decor de anotimp
Și caldă amintire peste timp.

Copilăria-i floare pe câmpii
Curtată-n zbor de fluturi aurii,
E zâmbetul ce-apare-n zori de zi
Pe chipuri năzdrăvane de copii.

Copilăria-i vis înaripat,
E zmeul, în amiază, înălțat
Pe cerul limpede, fără de nori
Vegheat de o cupolă de culori.

Copilăria-i glas de clopoțel
Trezit din suflet blând de prichindel,
E bucurie fără de sfârșit
Și dulcele cuvânt neprihănit.

Copilăria-i vers, e un poem
Născut din suflet de adult boem,
Copilăria-s eu, ești tu, e ea,
E locul verde din inima mea.

Mioara PĂGUȚE**Poveste de septembrie**

Pe terasa casei ce pare pustie de atât nelocuit, cu o cafea în mână și ochii fixați pe munții care înconjoară lacul, re trăiește sentimentele simțite în urma cu 4 ani când EL, pe patul din salonul ATI, o ține de mână vorbindu-i calm, cald, cu păreri de rău în glas: "Ăsta e sfârșitul."

Secvențe de amintiri se perindă prin ochii minții, prima lor întâlnire, oameni maturi, loviți de destin, care încercau timizi, ca doi liceeni, să îndeplinească un viitor comun. Și-au hotărât povestea lor în orașelul de munte unde iernile sunt ca într-un basm cu cetina de brad plină de albul imaculat al zăpezii, iar verile par o vacanță continuă unde turiștii admiră frumoasele peisaje, iar localnicii la vreme de weekend colindă împrejurimile veselindu-se. Câțiva ani, nu mulți, însă liniștiți și frumoși care au lăsat amintiri dragi....

Până într-o zi, când o boală nemiloasă și galopantă a intrat în viața lor precum o furtună cu nori negri și tunete zgomotoase. L-a luat de mână și în disperarea ei a deschis toate ușile unde putea găsi o speranță de salvare însă nicăieri nu a găsit nici măcar o speranță de amânare, totul era ireversibil și rapid....

O ținea de mână privind-o în ochi, cu ochii lui triști și suferinzi, dar care exprimau o acceptare și o demnitate care te cutremura.

"Ăsta e sfârșitul, iartă-mă că nu pot fi lângă tine mai mult, eu vreau, dar nu pot. Să nu plângi, îți mulțumesc că ai fost lângă mine." Ea tăcea și îl mângâia, cum ar fi putut să-i povestească de medicii care acum o lună au spus că nu se mai poate face nimic ?! Știa că el și-a dat seama sau bănuia, în urmă cu o săptămână, într-o seară măsura cu pașii camera și aprindea țigară de la țigară.

"Nu mai fuma că..." încercase ea să-l oprească de teama că i se va face rău.

"Că ce ?! Că mor ?!". Era în faza de neacceptare, de revoltă, de disperare, fază din care a trecut uimitor de repede la cea de acceptare devenind calm, tăcut și cu priviri blânde parcă-și lua rămas bun de la toți și toate nevorbind despre moarte, dar așteptând-o.

Asistenta a rugat-o să plece, se făcea vizita de seară a medicilor. El o ținea de mână, dar căzuse într-un somn asemănător cu starea de comă din care revenea deschizând ochii sticloși și parcă duși în fundul capului de câte ori i se vorbea. Stăpânindu-și plânsul, l-a sărutat pe frunte spunând că vine în dimineața următoare, el a înclinat capul afirmând și a adormit. Nu a putut pleca, s-a așezat pe o bancă în hol și a ascultat mult timp zgomotul ca un geamăt prelung, al expirației lui. Într-un târziu a plecat acasă, o casă care deja i se părea pustie, fără rost și fără el...Trecuse mult de miezul nopții când a putut adormi câteva minute, dar s-a trezit brusc având impresia ca aude pașii lui pe terasă. N-a mai adormit până dimineața când telefonul a sunat și cineva a anunțat ca el „nu mai suferă”....

S-a întâmplat. A plecat toamna, în toamna vieții... prea devreme, prea nedrept, dar câte lucruri sunt drepte în destinul unui om?!

Cu mâna pe brațul lui rigid și rece privind-i chipul adormit de atâta suferință, ea și-a dat seama că unui om

nimeni și nimic nu-i poate schimba soarta. Poți lupta cu morile de vânt, poți spera cât vrei la fericire, când destinul spune nu, e NU!

Aerul răcoros al sfârșitului de septembrie o trezește din amintiri, însă nu o alungă în casă. Cu un șal aruncat pe umeri continuă să revadă amintirile de „după”. N-a plâns pentru că i-a promis să nu o facă, însă sufletul i-a fost o rană, nu degeaba se spune ca este mai greu pentru cel ce rămâne, o lungă perioada nu a fost zi să nu se gândească și să-și amintească ba o plimbare, ba o discuție sau jocul cu perne bătându-se ca doi tineri, lacrimile de răs când el făcea glume, momentele cand o ținea în brațe mângâind-o ca pe un copil, felul cum o alinta spunându-i "fată", „fetiță”, mai niciodată pe nume, amintiri care sporeau dorul și durerea... Știa că, în timp, tot ce simte se va mai estompa, dar amintirile și păreri de rău nu se șterg. Măine va pleca în prezent, a hotărât să lase trecutul cu durerile lui care o sfâșie de atâta timp, aducându-i energii negative. Casa o va închide, va fi ca un muzeu pe care vrei să-l vizitezi din când în când testând dacă rana din inima mai doare. Își va pune în valiză numai amintirile frumoase și sentimentele care i-au încălzit și bucurat sufletul, la urma urmei, viața merge înainte fără să uităm oamenii dragi și tot ce a fost frumos în trecut!

Petre RĂU**Tatăl vinului meu**

Ar putea părea ceva în neregulă atunci când ești nevoit să recunoști că nu știi prea multe lucruri despre vinuri. Cu atât mai mult cu cât te-ai putea lăuda că tatăl tău - care, din păcate, de prea multă vreme nu mai face parte din această lume - a fost toată viața unul dintre specialiștii bine cotați în domeniu.

Personal n-am fost un mare amator de vin. În copilăria mea, petrecută până la 14 ani la țară, nu am fost înclinat deloc să gust, să degust sau să apreciez calitatea vinului nelipsit de la aproape toate mesele. Tatăl meu era contrariat că singurul lui băiat nu dorea nici în ruptul capului să bea un păhărel de vin la masă, când toată lumea servea "aroma lui Dumnezeu", așa cum era obiceiul pe meleagurile mele natale. Invitația lui venea de fiecare dată ferm, cu aceeași constantă încredere că într-o bună zi fiul lui se va da "pe brazdă" și va prinde gustul licorii roșiatice, aducătoare - după părerea lui - de mult echilibru în treburi de toate felurile și în sănătatea personală.

Am aflat târziu că vinul poate fi asociat, de fapt, cu un aliment. Desigur, băut cu măsură, așa cum facem și cu mâncarea. Am aflat târziu, de pildă, că vinul nostru roșu, excelent, un cabernet local, cel pe care l-am avut aproape mereu la masă în perioada

(continuare în pag. 38)

copilăriei mele, merge minunat la o masă bogată. Nu prea știam pe atunci ce înseamnă o masă bogată, acum știu bine că, la vremurile acelea, mesele noastre nu erau deloc bogate. La o astfel de masă și pentru un astfel de vin probabil că n-ar fi trebuit să lipsească ceva carne de vită sau alta la fel de consistentă. Poate cea de porc, miel, rață sau iepure, sau poate niște cârnați, rinichi sau ceva apropiat. Ar fi mers, de altfel, și unele brânzeturi mai aspre...

Roșul acela al cabernetului de Nicorești era unul foarte închis. Familia mea nu avea în lotul personal struguri specifici unui astfel de vin, dar tatăl meu obișnuia să aducă în fiecare seară acasă "doza" care i se oferea pe gratis la crama viticolă unde lucra. Iar "doza" aceea era un bidon de plastic de zece litri pe care, având mult de mers pe jos până acasă, îl îmbrăcase cu niște funii groase de microfibre și-l transformase într-un fel de rucsac pe care îl purta în spate.

De la lotul de acasă, însă, aveam mai multe varietăți de vinuri. Vinuri seci și închise la culoare, cele care mergeau la mâncăruri grele. Dar și vinuri din cele mai ușoare, precum cele roz sau roșu deschis, mai dulcegi, care mergeau la mâncăruri mai ușoare.

Acum știu bine toate astea, atunci însă nu le înțelegeam rostul și parcă lucrurile nu se petreceau chiar așa cum scrie azi "la carte".

Aveam, așadar, mai multe soiuri, aș zice acum că aveam vin cam pentru majoritatea gusturilor. Doar tatăl meu știa să le pregătească și să le întrețină în fiecare perioadă a anului. Numai că, indiferent cât de mult ne-am fi dorit sau ne-am fi propus - printr-o cantitate suficientă de vin realizată toamna sau prin dozarea consumului în timp - niciodată nu ne ajungea vinul până la următoarea recoltă. În casa noastră vinul se isprăvea cu mult înainte de a începe recoltarea și pregătirea vinului următor.

Tot târziu am descoperit și că vinul se putea bea în funcție de dispoziție. Am descoperit adevărata valoare a vinului de pe meleagurile mele natale abia atunci când am plecat de acasă și, vânturat prin lume, am aflat că alții se interesau de ele și le preferau destul de des. Am descoperit astfel că existau destule familii onorabile care obișnuiau să se aprovizioneze cu vin de la Nicorești. Am descoperit amatori care apreciau mult anumite calități de vin, dar și oameni care cumpărau struguri din zonă și-și preparau singuri vinul acasă, în doze care se presupune că le ajungeau de la o recoltă la alta.

Depart de locurile acelea, am (re)descoperit eu însumi gustul deosebit al vinului, unic, ceea ce a degajat în mine sentimentul de mândrie că mă trăgeam din locurile acestea - o bine apreciată podgorie nu numai pe plan național, dar și peste hotare.

Nici astăzi nu pot spune că mă pricep la vinuri. Dar în niciun caz nu mai sunt stăpânit de ignoranța care mă determina pe vremea copilăriei să-l ocolesc. Îmi place acum mai ales vinul roșu, îl prefer pe cel sec, deși din cauza diabetului îmi este mai recomandat vinul alb. În casă la mine nu lipsește niciodată vinul. Mă alimentez periodic, dintr-o sursă de încredere, cu vin vrac.

La degustări nu mă pricep deloc. Așa cred, deși procedura mea de degustare nu cred că este prea departe de una practică oficială. Aromele vinului bun se

Petre Rău

Născut în zodia Nicorești

Editura InfoRapArt

simt, pe buze, pe limbă, cred că nu trebuie să fii mare specialist ca să constăți asta. De tăria acestuia, ce să mai vorbesc, se simte cu siguranță de la primele înghițituri.

Nu mă pricep la tăria alcoolică a vinurilor, dar îmi amintesc că, pe vremuri, când cramele Nicoreștilor exportau din plin vin la ruși, una dintre cerințele contractuale era ca să-i crească acestuia tăria cu circa două-trei procente. Asta se făcea printr-un adaos de alcool rafinat (cred că-l procurau de la cea mai apropiată fabrică de spirt, cea din Ghidigeni) amestecat cu diverse siropuri. Nu mi-a plăcut niciodată povestea asta, chiar din clipa când am aflat-o, pentru că preferințele mele au fost dintotdeauna pentru vinurile strict naturale. Am aflat mai târziu de ce rușii preferau vinurile mai tari decât cele "naturale" ale noastre, anume pentru că pe la ei temperaturile erau cu mult mai scăzute decât pe la noi. O explicație care, perfect credibilă, m-a cam dezamăgit, căci am început să cred că rușii chiar beau băuturi mai tari și din cauza asta sunt un pic mai "turmentați" decât noi.

Viile Nicoreștilor nu sunt cățarate pe dealuri abrupte, așa cum am văzut, de pildă, prin Dobrogea. Ele se întind peste tot, pe dealuri domoale, ba chiar și pe terenuri întinse.

Înainte de a culege via, tatăl meu știa dinainte cam câte "deci" de vin or să iasă, ce culoare va avea în final, ce gust și ce tărie. Dar la câte nu se pricepea tatăl meu! Din păcate, trăiesc senzația neplăcută că o parte din secretele pe care le deținea au dispărut pentru totdeauna o dată cu el.

Viorel DODAN**vina cea de taină**

s-au strâns în jurul mesei
 vinovații de ticluirea fără sens a lumii
 se ospătează
 cu firimituri din trupul
 și picături din sângele
 unui mântuitor
 iluzoriu al păcatelor atavice
 cântece deșănțate
 se rostogolesc peste caldarâmuri
 din bucăți de inimi împietrite
 în așteptarea unui timp al izbăvirii absolute
 doar într-un colț de univers albastru,
 un oarecare
 își plânge în taină trădarea,
 numărând iertări în șiragul de mătăanii
 și în săruturi întinate de gânduri.
 Înfășurat în mantia zdrențuită
 de ghearele conștiinței
 ca o fiară rănită, așteaptă
 când ospățul
 se va sfârși,
 când cântecele deșănțate
 vor înceta,
 iar mesenii
 vor fi adormit
 cu capetele pe buza neantului,
 când nimeni
 nu va mai ști
 cine poartă adevărata vină
 pentru păcatul absolut,
 doar el va ști că adevărul
 se va fi scurs demult,
 odată cu vinul, în pământul mustind
 de păcate nemărturisite...

îngerul păzitor

când l-am găsit,
 îngerul meu păzitor
 zăcea cu capul pe masă
 își vânduse aripile
 pentru un pahar de absint
 cârciumarul
 le agățase în același cui
 pe care-l înfipsea în lemnul tejghelei
 ținea mult la cuiul ăla
 cineva i l-a vândut
 spunându-i că
 era unul dintre cele
 care fuseseră bătute
 în palmele lui lisus
 -Iartă-mă! a plâns îngerul
 iar cioatele
 îi tremurau
 de durerea zborului
 în timp ce aripile
 sângerau
 pe lemnul
 slinos al tejghelei...

"- Dumnezeu e de stânga!"

au strigat în cor
 strategii de partide
 despicând apele sondajelor
 de opinii
 personale
 și personalizate
 ale unor personalități
 cu greutate în
 ecosistemul Raiului
 și al traiului pe vătra
 atunci
 ateii s-au felicitat
 între ei
 păcătoșii au respirat
 ușurați
 că cineva a avut curajul
 să interpreteze
 Geneza
 Noul și Vechiul
 iar fericiții
 săraci cu duhul
 au privit în gol:
 „- Și acum, noi, cu cine...?”
 După care s-au întors
 cu toții
 pe partea dreaptă
 sforăind
 mai departe
 lozinci
 despre minuni
 vindecări
 și cristelnițe
 cu ape reci
 tămăduitoare...

Spovedanie

Doamne,
 m-am pierdut
 în deșertul orbilor de cenușă...
 Am băut din apa
 morților fără cruci
 și am plâns în lumina zăpezilor
 moarte fără lumânare,
 înainte de vreme...
 Mi-am ucis strigătul
 prin sugrumare
 cu degetele albite de furie...
 Am săvârșit păcatul
 trufiei carnale,
 printr-un exhibiționism deșănțat
 al trupului meu cu pielea netedă
 ce nu cunoscuse arșița timpului biciuitor...
 Mi-am făcut chip cioplit
 din speranțele dăltuite în inima împietrită
 așteptând foșnetul florilor de cireș
 deasupra-mi..
 Mă căiesc
 pentru toate secunde
 de adevăr dureros pierdute
 în ore de minciuni nevinovate...

(continuare în pag. 40)

Dacă crezi că toate astea
nu sunt o blasfemie,
ia-mi de pe suflet povara îndoii
cea fără de margini
și pune în loc pe cea a fericirilor mărunte...
Și mă izbăvește de ce-i rău...

Nu știi...

Nu știi cât de simplu mi-ar fi...
Totuna mi-ar fi, de-aș trăi, de-aș muri,
dacă aș ști că nu m-ai iubi
și fără regrete, în ochi m-ai privi...

Nu știi ce durere-aș simți
dacă vreodată, în vise, n-ai mai veni...
N-aș mai dormi și aș bănuî
că visele mele te-ar putea plictisi...

Nu știu ce ți-aș putea dăruî
dacă într-o noapte mă vei băntui!
Mi-ar fi teamă că te-aș trezi
înainte să cânte cocoșii, zorii de zi...

Acum înțelegi cât de simplu mi-ar fi
dacă, fără regrete, în ochi m-ai privi?
Totuna mi-ar fi, de-aș trăi, de-aș muri,
doar să rămâi până când zori s-or ivi..

Călătorie

La capătul lumii aș merge cu ea
Și dincolo de el de s-ar putea!
La Cercul de Foc inele-aș forja
Și tot fără martori m-aș cununa!

La cumpăna anilor nu m-aș opri
Aș merge doar înainte, n-aș șovăi,
La curgerea zilelor nu m-aș gândi
Căci numărul lor, degeaba ar fi...

La Cercul Polar, pe o banchiză,
Ne-am face o casă cu marchiză
La care, prin muncă și osteneală
Îi vom agăța o aură boreală...

La cântecul stelelor vom asculta,
Dorințe căzătoare vom număra,
Calea Lactee o vom lua la picior,
Noi doi și esența cuvântului dor...

Aprindere

Mai aprinde-mi o lumânare
la căpătâiul patului meu de frunze,
să-mi lumineze albul ochilor
pierduți în căutarea eului interior.
Mai scapără un amnar
în ploaia depresivă cu rău de înălțime
ce nu se mai satură să umple mici sfere
cu aerul tare al înălțimilor celeste.
Mai fulgeră-mi în minte
toate amintirile acelea de mii de volți
care mă străbat, albastre.
Mai pune gaz peste focul
din adânc de piatră funerară,
să învie toate mărele și nisipurile ascunse-n ea.
Scapără-mă, aprinde-mă, fulgeră-mă

Însă numai nu mă stinge
cu oceanul de iertări în care mă scufunzi...

descăpățânarea lui Lenin

mărețul cap din bronz
al lui Lenin, se rostogolește încă
pe treptele Kremlinului
deși, mai sunt mulți care cred
că el e cel mumificat în mausoleu...
căpățâna lui Lenin
se rostogolește încă
și pe treptele Casei Scânteii,
de unde, odată, se lua lumină,
iar acum vine întuneric....
în drumul ei
spre căutarea trunchiului,
tigva e neschimbată:
are aceeași privire de mânie proletară,
iar trupul, are aceeași postură,
cu mâna întinsă către zorii roșii
brăzdați de seceri și ciocane programatice!
din căpățâna lui Lenin
încă mai curge sângele ritualic
al decapitării, și multe carnete de partid mai sunt
încă pătate de roșu, nespălate,
unele, din principiu, altele din lașitate...

Fântânile

Cine mai sapă azi, în noi, fântâni,
În mijloc sacru de câmpie?
Toți fântânarii vremii sunt bătrâni
Ori s-au culcat demult sub glie...
Cine mai caută cu trudă în adâncuri,
Cu creanga, apa vie, fermecată,
Și fruntea albă, umedă de gânduri
Sub bolta cerului cea înstelată?
Și cine pune cumpănă fântânii,
Precum o cruce, semn între hotare,
Așa cum ne-au lăsat odat' bătrânii,
Spre apa sfântă binefăcătoare...
Cine să sape după-un fir de apă
Ascuns adânc, departe de lumină,
Sub umbra zbaterii de pleoapă
Și sub grămezi de oase și de tină?
Cine să își mai lase azi sudoarea
Spre fericirea simplă a iepelor sirepe
Și-a brațelor ce luptă cu dogoarea
Când frământarea lumii începe?...
Azi, nu mai sapă nimeni după apă,
Bătrânii fântânari privesc din cer,
Plâng mut și se succesc în groapă,
De cruda soartă a apelor ce pier...
Rămâne-vor fântâni tot mai puține,
Mai seci, mai triste și stinghere,
Iar cumpenele ne-or părea străine,
Semne de carte din pierdute ere...
Fântânile seca-vor, rând pe rând,
Și și-or închide ochii negri în adânc
Precum seca-va sufletul, cătând
În goana cailor, cu setea la oblânc...

Eugen ONISCU

INIMA STRĂINULUI

Nuvelă-foileton (11)

Într-o seară pe când stătea adâncit în gândurile sale sumbre, auzi o bătaie insistentă în ușa camerei sale. Rămase surprins pentru că de o săptămână de când locuia în acea pensiune nu se relaționase cu nimeni, saluta scurt pe cei ce îi întâlnea și căuta să nu intre în vorbă cu nimeni.

– Da intră, spuse.

Ușa se deschise și în încăpere își făcu apariția un bărbat ce avea în jur de șaptezeci de ani și pe care Eusebiu își aduse aminte că îl mai văzuse și salutase în câteva rânduri. Acel om locuia pe același palier cu el. Era înalt, cu părul rar și cărunt, având un început de chelie, pe chipul lui ieșeau în evidență ridurile adânci ce îi brăzdau fruntea și obraji, ochii săi cenușii reflectau o lumină a bunătații și suferinței, dădea impresia unui om ce suferise mult în viață. Nu era prea corpolent însă la anii săi dădea impresia că încă mai era în putere, era îmbrăcat cu blugi negri, tricou albastru, și o geacă subțire neagră, încălțat fiind cu adidași bleumarini.

– Bună seara, scuză-mă că dau buzna așa deodată, dar dl Schimidt de la recepție mi-a spus că ești român și cum camera mea se află pe același etaj cu a ta m-am gândit: „Iată un compatriot cu care ar fi minunat dacă aș schimba câteva cuvinte.” Îți mărturisesc sincer că mă plictisesc grozav aici la pensiune. Deși nu am crezut niciodată că voi ajunge aici, dar într-un fel sunt mulțumit pentru că putea să fie și mai rău, au vrut să mă interneze la un azil de bătrâni și au vehiculat ideea că ar trebui să fie un azil de boli mintale pentru că acum aproape toți ai mei mă consideră nebun și au vrut să scape de mine. Dar și eu am drepturi și sunt un om liber, de aceea nu m-am lăsat internat într-un azil și așa am ajuns aici. Dar se pare că m-a luat gura pe dinainte, asta și datorită faptului că stau aici la pensiune de mai bine de două luni și nu prea găsesc amatori cu care să stau de vorbă. Iar tu îmi pari ramolit de tot ca lovit de o cometă. Cei cu tine? Dacă ai nevoie de o mână de ajutor eu pot să te ajut.

– Cel mai bine ar fi să mă lași în pace, nu vreau să mai am de-a face cu nimeni...

Eusebiu spuse acele cuvinte cu ciudă și ar fi vrut să-l alunge pe acel om din camera sa. Dar ceva îl atrăgea la acel om, poate privirea aceea în care se împletea bunătațe și suferință. Într-adevăr acei ochi cenușii, arătau că acel om suferise mult în viața sa. Fața sa dădea impresia că era un om aspru încercat de viață și nicidecum un nebun.

– Ei haide, permite-mi să mă așez. În ciuda a ceea ce tu mi-ai spus eu pot citi oamenii pentru că am trecut prin multe în viață și am câpătat experiență. De aceea cred că tu ești un om suferinț, iar eu sunt unul ce a gustat din plin tot felul de încercări și suferințe. Așa că te rog dă-mi

voie să mă așez.

Spunând acele cuvinte, Fabian se așeză pe unul din scaunele ce se aflau în jurul mesei. Eusebiu stătea pe pat.

– Hai să-ți mărturisesc ceva, sunt cam trei zile de când am aflat că ești român și am tot căutat un prilej pentru a intra cu tine în vorbă dar tristețea ta atât de adâncă m-a împiedicat până acum. De exemplu ieri te-am văzut în parcul din apropierea pensiunii, erai pe o bancă și am trecut de două ori prin fața ta dar nu mai băgat în seamă, eu însă te-am observat cu atenție, am stat și pe o bancă din apropierea ta și așa am putut să te observ mult timp. Dar tu erai atât de departe cu gândul, în lumea durerilor tale încât nu erai atent la ce se petrece în jurul tău. Ai avut un kebab din care ai mâncat jumătate apoi l-ai aruncat la coșul de gunoi. Nici frumusețea toamnei și nici oamenii nu îți atrăgeau atenția pentru că rămâneai adâncit în lumea ta de gânduri. Și la un moment dat am fost pe punctul să te abordez dar chiar atunci mi-a sunat telefonul, era una din fiicele mele așa că a trebuit să răspund. Însă acum am venit pentru a conversa cu tine, permite-mi să-ți spun că mă cheamă Fabian și tu esti...

– Eusebiu...

– Bine Eusebiu, ascultă-mă puțin, orice te-a lovit să nu uiți un lucru că în acest moment sunt oameni în lumea asta ce trec prin suferințe mult mai mari ca ale tale așa că trebuie să fii bărbat și să-ți dai ție însuși o șansă la viață. Mă ascultă, ești prezent la discuția noastră și când spun asta nu mă refer la prezența ta fizică ci mă refer dacă cu mintea ta încerci să captezi ceea ce eu caut să-ți spun?

– Da, încerc să fiu cât pot de atent, spuse Eusebiu ce începea să fie tot mai atras de Fabian care îi părea un om interesant.

Și mai ales era convins că el și Fabian aveau în comun un lucru și anume suferința. Diferența dintre ei era că Fabian era un supraviețuitor ce dăduse piept cu problemele și rămăsese în picioare pe când el avea impresia că suferința sa avea să-l doboare de tot. De aceea simțea că avea nevoie în acele momente de Fabian pentru că mai mult decât ceea ce vorbea Fabian, cu fața sa transmitea un mesaj pe care Eusebiu începea să-l înțeleagă în felul următor: „Oricât de mult te-au lovit valurile vieții, nu te lăsa, ci ridică-te pentru că viața este o minune ce merită trăită.” Și mai ales acei ochi cenușii ai lui Fabian transmiteau acel mesaj de speranță. De asemenea era ceva plăcut în tonalitatea glasului lui Fabian, era vocea unui om de treabă, glasul său îți dădea de înțeles că pe lume mai sunt și oameni de treabă ce vor să ajute atunci când pot și li se oferă ocazia.

– Am observat că ieri în parc după ce ai mâncat jumătate din kebab au început deodată să-ți curgă lacrimile și repede făcându-te că îți ștergi nasul și-ai șters lacrimile cu un șervețel. Poți să-mi vorbești dacă vrei de durerea ta oricât de adâncă ar fi, pentru că sunt un om călît în tot felul de suferințe și pot să suport multe lucruri și să-ți ridic moralul. Apoi îți este de folos să vorbești cu cineva pentru că

(continuare în pag. 42)

pe care o porți în inima ta te poate distruge dacă nu o împărtășești. De aceea te întreb ce ai pățit?

-Mi-a murit nevasta cu care eram căsătorit doar de câteva luni, spuse Eusebiu și lăsa capul în jos.

- Când prima mea soție a murit eu aveam douăzeci și nouă de ani și ea a murit la nașterea fetei mele, caută să înțelegi cum m-am simțit atunci și cum a trebuit să mă descurc ca să-mi cresc fetița. Despre această perioadă dramatică din viața mea dacă dorești într-o zi am să-ți povestesc cu lux de amănunte. Important pentru tine acum este să te ridici și să nu te lași doborât de această teribilă povară a durerii, iar cu ajutorul bunului Dumnezeu se poate.

- Nu este ușor, mai ales că acum m-am răzvrătit împotriva lui Dumnezeu.

- Nu este bine să te răzvrățești împotriva lui Dumnezeu.

- Nu înțeleg de ce nu a ocrotit-o pe soția mea!

- Așa suntem noi oamenii, când lucrurile ne merg bine, de obicei uităm de Dumnezeu și nu vrem să se amestece în treburile noastre. Dar dacă ni se întâmplă ceva, atunci El este de vină. Asta o spun ca regulă generală. Dar la tine se pare că este altceva pentru că tu pari un om ce l-a căutat pe Dumnezeu, ți-ai depozitat încrederea în El și ai fost profund dezamăgit de această tragedie. De ce a murit soția ta?

- Și-a făcut vaccinul și i-a fost fatal.

- Uf, de asta mă consideră ai mei nebun pentru că le-am tot predicat până ce i-am înfuriat că vaccinul este experimental și nu ar trebui administrat oamenilor. Iar la replicile lor ironice precum că eu nu sunt cadru medical și de aceea nu ar trebui să vorbesc, le-am arătat argumentele medicilor ce sunt împotriva vaccinării, dar totul a fost în van pentru că tot ca nebun m-au etichetat. Asta și datorită faptului că le-am tot spus că la ora actuală în lume există un plan diabolic pus la cale de elite, adică de marii magnați ai lumii ce stau în buncărele lor de lux și complotază cum să ne distrugă pe noi. Iar guvernării nu sunt decât niște instrumente ale lor, nimic altceva. Ba mai mult de atât, au făcut și lagăre pentru reeducarea celor ce nu se vaccinează și refuză astfel pașaportul verde. Și cât de curând, dacă nu intervine Dumnezeu va începe dezastrul, adică toți cei ce se opun dictaturii sanitare și refuză ideologia neomarxistă vor avea de suferit. Dar eu încă mai sper în intervenția lui Dumnezeu pentru că îmi este milă de oameni. Din istorie am învățat un lucru și anume că ori de câte ori s-au ivit comuniștii pe scena lumii, au înființat imediat și gulagul, pentru că ei nu suportă ca oamenii să nu fie de acord cu ideologia lor.

- Este îngrozitor ce spui!

- Ce mult aș dori eu ca ai mei să aibă dreptate și eu să mă înșel, dar când mă uit la ce se întâmplă în lume mă întreb: Oare cum pot fi oamenii atât de naivi și se lasă atât de ușor înșelați și manipulați? Dar aici și mass-media are o vină mare, televiziunile au tot transmis informații exagerate și au distorsionat adevărul, iar oamenii s-au speriat, așa au funcționat lucrurile până acum în acest sumbru episod numit corona-virus!

(Va urma)

Un inception...

Și, dacă mai e ceva de zis, e că Tiepolo nu e nici pe departe un pictor de muzeu, ci unul al itinerariilor, al drumurilor de descoperire, pe care, pentru a-l cunoaște ești obligat să ieși din casă, din tine, din țara ta. Pentru a-l înțelege trebuie să accepți că el e mai mult decât o frescă, e u univers complex și deschis, că este un supra-om, care își atinge apogeul în spațiile publice, mari, sub atenția unui număr infinit de ochi. Este un baroc total și joacă bine pe terenul acesta, poate mai bine chiar decât Rubens, vârful de lance al curentului, și el un om foarte cult, dar mai puțin ezoteric.

Brenta

De fapt, în galeriile vilelor mai sunt bine reprezentați și alți pictori, cum ar fi Guardi și Canaletto, mari iubitori de lumină ca și Tiepolo, dar mai resemnați aici, decât în operele rămase în lagună.

Maria FILIPOIU

TOAMNA GÂNDURILOR MELE

Toamna gândurilor mele
cu tristețe și răcoare,
du-mi în zbor de rândunele,
povară apăsătoare!

Lasă-mi raza bucuriei
din câmpiile cu floare,
iar pe ceața nostalgiei
îmbrac-o-n veșmânt de soare!

Umple coșul întomnării
de roade spirituale!
Du speranța neuitării,
către entități regale!

Lasă-n vremuri de restrîște
visele amăgitoare,
să-și regăsească liniște
sufletul în resemnare!

Cu plâns de frunze scăldate
în lacrimile sângerei,
sentimente sunt purtate
înspre tărâmul plângerii.

Prin a iernii hibernare
duc în scorbura de gânduri,
vis de primăveri cu soare,
ce răsare dintre rânduri.

AMĂGIRI DIN AMINTIRI

Pe cărarea vieții te-am așteptat să vii,
iubite, ca să-mi umpli golul inimii.
În suflet purtam dorința necuprinsă,
până când floarea dragostei a fost ninsă.

Din roua ochilor am udat petale
în floarea iubirii, prin clipe de jale.
Pe ele să pășești în vis și aievea,
să-ți amintești de stele din privirea mea.

Și-n toamna vieții te aștept, de vrei să vii,
că ochi blajini nu-i pot uita, cât voi trăi.
De vrei să-mi aduci ultima sărutare,
focul dorului va lumina cărare.

Dar mai singură sunt în fiecare zi
și-adorm cu tine-n gând, prin orele târzii.
În visele nopții trimite-mi sărutări,
să-ți las în amintiri, lanțul de remușcări.

Cu stoluri de cocori trec toamne brumate,
spre iernile în zapezi înveșmântate.

Singurătatea-mi duc de-a sorții povară,
în altă viață, cu-o nouă primăvară.

PLÂNSUL RUBINIU

În răstigniri de gânduri stă nostalgie,
de jalea toamnei intrată-n agonie,
când cerul coboară-n umbră plumburie
și vâl cernit pune naturii pustie.

Copacii sângerează-n lacrimi de frunze,
pe drum către moarte rătăcind confuze.
Bătute de ploaie le spulberă vântul
și brumele toamnei le țese veșmântul.

De plânsul rubiniu pe frunze veștede,
speranța renașterii nu se mai vede.
Nostalgică privesc plânsul toamnei prin geam,
dar văd o altă viață în muguri din ram.

Pe alai de gânduri și idei mă ntorc
să creionez destin cu-al naturii soroc
în primăvară cu viața fericită,
de dragoste în speranța regăsită.

Natura în pământ adoarme speranță,
pe rădăcini pecetluind alianță.
Când sufletul omenesc de trup se pierde,
caută izbândă în paradis verde.

RĂSPALATA FAPTELOR

Am învățat prin viață să fac bine,
să nu spun „Nu!”, chiar și când mi-era greu,
de-a onora așa cum se cuvine,
promisiunea sufletului meu.

În omenie triumfa voință
și îmi încununa cuvântul dat,
că-n fapte puneau suflet și credință,
pentru izbânda celui ajutat.

Am insistat peste a mea putință,
de când cu valul vieții m-am luptat.
Dar se zbătea suflet de suferință,
când un sărman nu era ajutat.

Putere îmi luam din rugăciune
și-n semnul crucii puneam speranță.
Să am mulțumirea faptelor bune,
mi-aș fi dat și o parte din viață.

De îmi erau rude sau simplii străini,
nu pregetam, mereu să fac bine.
Ajutam cât puteam și din bani puțini,
pe cei și mai sărmani decât mine.

Nicicând nu am așteptat vreo răsplată,
așa cum ar fi fost omenește.
Nădăduiesc a fi îndestulată,
la Domnul, când viața se sfârșește.

Cred în proverbul ce-l spuneau părinții:
„Până la Domnul e cale lungă!
Îl judecă și îl condamnă sfinții,
Pe suflet ce la Rai vrea s-ajungă!”

Mihaela BĂBUȘANU

Ana și Mihai
(Sau despre îngeri)

Cu un scârâțit prelung deschid poarta metalică proaspăt vopsită grenă, în contrast cu gardul din lemn verde cu bordură pietruită gri cu negru și acoperiș din tablă. Pe banca de la poartă, de sub stejar, uitate două lumânări din ceară naturală, semn că acolo se întâlnise poate cu mama, o femeie în drum spre biserică.

Ograda impecabil măturată cu măturoiul din frunzari și proaspăt stropită cu apă în rotocoale, la fel și grădina cu flori: ochiul boului, crini de toamnă, cavaleri, albăstrele, nalbe, crăieșe, gura leului, crizanteme și lista ar putea continua la nesfârșit cu toate soiurile de flori pe care eu le sadisem cu mâna mea în zilele ploioase din anii de demult când eram copil și femeile nu puteau merge la munca câmpului ci rămâneau acasă la spălat rufe, curățenie sau se ocupau de flori. Atunci era momentul cel mai potrivit să le rog să îmi dea și mie cutare sau cutare soi de floare și niciodată nu m-am ales cu vreun refuz.

Dinspre bucătăria de vară răzbătea un miros ademenitor de plăcinte, sigur cu brânză și învârtită cu nuci așa cum o rugasem.

În timp ce mama scotea o găleată cu apă de la fântâna noastră cu tuburi din colțul bucătăriei iar rulmenții neunși scoteau un sunet specific spărgând liniștea, obloanele de la beci fură date dintr-odată la o parte de tata care venea spre bucătărie ținând în mână o cană transpirată și rece cu vin roșu, rubiniul cum îl numea el.

Aș fi rămas așa ore întregi privindu-i și privind raiul care se așternea dinaintea ochilor mei dacă ei nu m-ar fi zărit, poate amândoi deodată, și nu ar fi izbucnit fericiți într-un glas: „Bine ai venit, draga mamei! / Bine ai venit, fetița lui tăticu!”

Am alergat ca de obicei să îi strâng puternic în brațe, să îi pup, să îi miros și apoi ne-am așezat tustrei în jurul mesei lungi de sub vișin, la povești.

Era ora 6 și sunetul strident al soneriei m-a trezit brusc din somn. Mama și tata nu mai erau, nici curtea casei, nici banca, nici florile, nici ograda și nici mirosul ademenitor al plăcintelor mamei. Toate s-au risipit ca într-o vrajă rea, de parcă nu ar fi existat vreodată. Doar un junghi puternic mi-a săgetat inima parcă spre a-mi reaminti. De parcă aș putea uita vreodată.

Bogdana BACIU

Credință și iubire

Am ajuns acasă pe la prânz. Autocarul m-a lăsat, ca de obicei, în stație și am mers pe drumul pietruit spre râu. Totul era schimbat. De o parte și de alta, muri și fragi își lăsau ramurile ghimpate până la pământul negru și greutatea fructelor. În trecut erau doar grădini cu fânețe. Cât de mult s-a schimbat totul în jur... Pietricele fine se ridicau sub pașii mei grei. Rucsacul îmi atârna greu pe umărul stâng. Puntea, de peste râu, era aceeași, peticită, ici și colo, cu bârne din lemn. După ce am trecut-o, am deviat un pic, trebuia să văd căsuța din lemn construită de băieții din sat. Dacă nu aș fi postat eu, imediat, pe Facebook opera lor, poate nu veneau stăpânii locului să oprească pe copii din construit. Este, încă, acolo. Stă semeață deasupra râului sprijinită de tulpina unui plute ce vrea să atingă cerul. ...

Bine că nu am luat-o pe drumul obișnuit, o cățea își priveghea puii. M-ar fi atacat imediat. Noroc cu Nadia, fosta mea colegă de clasă primară, care mi-a înlesnit drumul, astfel trecând prin curtea ei pline cu mușcate roșii ca sângele. ...

În curte mă așteaptă Happy, câinele nostru ciobănesc, alb ca spumă laptelui. Ar fi trebuit să fie așa. Acum năpârlea și era murdar și slab, a stat atâta timp legat în lanț. Stă cuminte sub o polată pentru a fi ferit de soare. În lipsa noastră am lăsat pe cineva să aibă grijă de el. L-am găsit cu vasul, unde ar fi trebuit să fie apă, plin cu sânge de la un porc proaspăt tăiat. A lăpăit cu forță apă proaspătă de la robinet. Mi-a lins mâinile și s-a lipit de mine să ia putere și iubire. Din ochii mari i se lăsau două dăre lungi și întunecate. Plângea. Oare de bucurie? Cine știe? Am plecat în aceeași zi. Știu că o să mă aștepte cuminte așa cum l-am lăsat, cu speranță de mai bine și iubire.

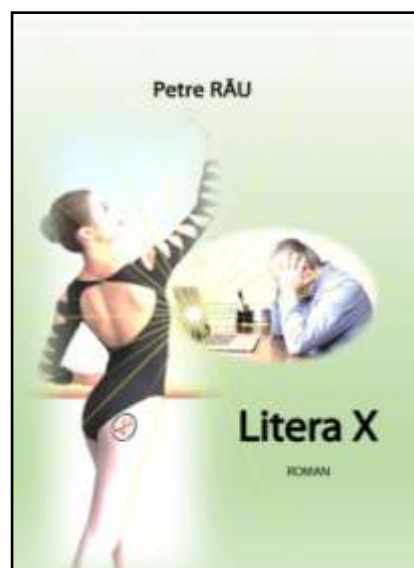
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

Gelu Ciorici - Șipote – Altitudinea 33
Ed. Noduri și Semne, Galați, 2021

Constantin Oancă – La trecerea stelei
Ed. Prințes Multimedia, Iași 2022

Petre Rău – Litera X (roman)
Ed. InfoRapArt, 2022

Olimpia Sava – Paronime, Ed. A II-a
Editura Olimpias, 2022

Constanța Abălășei-Donoșă – Poeme și nepoeme
pentru Nichita, Ed. Rocart, 2021

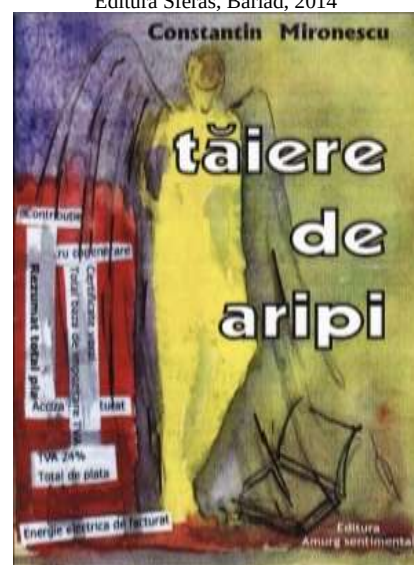
Vasile Sevastre Ghican – În fața cerului
Editura Sferas, Bârlad, 2014

Olimpia Sava – Sfinții sărbătoriți în luna februarie, Vol. XIV, Editura Olimpias, 2022

Olimpia Sava – Sfinții protectori, Vol. XVIII,
Editura Olimpias, 2022

Constantin Mironescu – Tăiere de aripi
Ed. Amurg sentimental, 2014

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro